

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΟΕ'

Τρίτη 18 Φεβρουαρίου 2003

Αθήνα, σήμερα στις 18 Φεβρουαρίου 2003, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.25' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΕΙΤΟΝΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Γεώργιο Γαρουφαλιά, Βουλευτή Λάρισας, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1. Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πολιτιστικός Σύλλογος της Τήνου «ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΚΡΟΚΟΥ» ζητεί οικονομική ενίσχυση.

2. Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Αντιπάρου Κυκλάδων ζητεί την εφαρμογή της έκπτωσης του ισχύοντος ναυτολογίου για τους κατοίκους της νήσου Αντιπάρου.

3. Ο Βουλευτής Αττικής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί τη συντήρηση και επισκευή των κατεστραμμένων οδικών δικτύων των Δήμων της Αττικής.

4. Ο Βουλευτής Αττικής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί τη διάνοιξη δρόμου σύνδεσης της εθνικής οδού Αθηνών Λαμίας με την παραλία Μαραθώνα.

5. Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Τυμπακίου Ηρακλείου ζητεί τη λήψη μέτρων για την αναβάθμιση και την εύρυθμη λειτουργία του παραρτήματος ΙΚΑ Τυμπακίου Ηρακλείου.

6. Ο Βουλευτής Πειραιά κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αλιευτικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Γρι-Γρι Σαλαμίνας «Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ» ζητεί την ασφάλιση των αλιεργατών στον ΟΓΑ.

7. Ο Βουλευτής Πειραιά κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Περάματος Πειραιά ζητεί την ενίσχυση της τοπικής του συγκοινωνίας.

8. Ο Βουλευτής Πειραιά κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ** κατέ-

θεσε αναφορά με την οποία ο κ. Ελευθέριος Μηλιόπουλος, αναφέρεται σε θέματα ιατρικής και θεραπειών του καρκίνου.

9. Ο Βουλευτής Πειραιά κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνιος Ένωση Φίλων Ιεράς Μονής Εσφιγμένου Αγίου Όρους ζητεί να ακυρωθεί η απόφαση απελάσεως των εσφιγμενιτών μοναχών εκ της Μονής Εσφιγμένου.

10. Ο Βουλευτής Πειραιά κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου Αττικής ζητεί τη ρύθμιση των θεμάτων της Μονής Εσφιγμένου του Αγίου Όρους.

11. Ο Βουλευτής Πειραιά κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Επαγγελματιών Πρακτόρων ΠΡΟ-ΠΟ δηλώνει την αντίθεσή της προς το νέο κανονισμό λειτουργίας των πρακτορείων.

12. Ο Βουλευτής Πειραιά κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Επαγγελματιών Πρακτόρων ΠΡΟ-ΠΟ διαμαρτύρεται για τη μείωση της προμήθειας των μελών της από τα παιγνίδια του ΟΠΑΠ.

13. Ο Βουλευτής Καβάλας κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Επαγγελματιών Πρακτόρων ΠΡΟ-ΠΟ διαμαρτύρεται για τη μείωση της προμήθειας των μελών της από τα παιγνίδια του ΟΠΑΠ.

14. Ο Βουλευτής Αττικής κ. **ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μαραθώνος Αττικής ζητεί την πρόσληψη προσωπικού στο Δήμο Μαραθώνος.

15. Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΪΝΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Παρακαμπυλιών Αιτωλ/νίας ζητεί την ανανέωση σύμβασης μεταξύ της ΔΕΗ και του ΚΤΕΛ Αιτωλ/νίας.

16. Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΪΝΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Πολυτέκνων Αγρινίου και Περιχώρων διαμαρτύρεται για τη μη εκλογή ή επανεκλογή πολυτέκνων εκπαιδευτικών σε Διευθυντικές θέσεις στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

17. Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΪΝΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Πολυτέκνων Αγρινίου και

Περιχώρων διαμαρτύρεται για το θέμα της επιλογής των προσώπων που απαρτίζουν την Κεντρική Επιτροπή επιλογής θεμάτων των Πανελλαδικών εξετάσεων.

18. Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΪΝΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Κεκροπίας Αιτωλ/νίας διαμαρτύρεται για την καθυστέρηση της απόφασης για μετονομασία του Δήμου Κεκροπίας.

19. Ο Βουλευτής Καβάλας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ελευθερών Νομού Καβάλας διαμαρτύρεται για την απόφαση κατασκευής ναύσταθμου πολεμικών σκαφών στην περιοχή του Δήμου Ελευθερών Νομού Καβάλας.

20. Οι Βουλευτές κύριοι ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων – Κηδεμόνων Δημοτικού Σχολείου και Νηπιαγωγείων Πόρτο Ράφτη Αττικής ζητεί την επίλυση προβλημάτων που αφορούν στην ίδρυση και λειτουργία σχολείων και αθλητικών εγκαταστάσεων στο Πόρτο Ράφτη Αττικής.

21. Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΚΡΥΠΙΔΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στην απόφαση φύλαξης του φράγματος Ευήνου από ιδιωτική εταιρεία.

22. Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΦΡΑΓΚΙΑΔΟΥ-ΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ιατρών ΙΚΑ Ηρακλείου ζητεί την επίλυση του κυριακού προβλήματος των υγειονομικών υπηρεσιών του ΙΚΑ Ηρακλείου.

B. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 850/30-7-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 77808/23-8-02 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 850/30-7-02 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ιορδάνη Τζαμτζή, σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών, σας πληροφορούμε τα εξής:

Είναι γεγονός ότι η αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών πήρε μια πιο ολοκληρωμένη και συστηματική μορφή από το τέλος της δεκαετίας του '80. Μέχρι τότε τα μέτρα που λαμβάνονταν ήταν κυρίως κατασταλτικά και αποσκοπούσαν στον περιορισμό της διαθεσιμότητας των ουσιών.

Τα τελευταία 15 χρόνια γίνεται μια συστηματική προσπάθεια για ένα κεντρικό σχεδιασμό και μια ολοκληρωμένη προσέγγιση του φαινομένου. Με το ν. 1729/87 γίνεται η αρχή για τη θέσπιση ενός ειδικού νομοθετικού πλαισίου. Ο ν. 2161/93 έρχεται να τροποποιήσει και να συμπληρώσει τον πρώτο νόμο. Σημασία δίνεται όχι μόνο στην καταστολή αλλά στη μείωση τη ζήτησης (πρόληψη, θεραπεία, κοινωνική επανένταξη) και στο περιορισμό της βλάβης από τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών.

Με το ν. 1729/87 ιδρύθηκε το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ). Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας. Ασχολείται με τη θεραπεία, την επαγγελματική κατάρτιση, την κοινωνική ένταξη των εξαρτημένων ατόμων ενώ δραστηριοποιείται και στον τομέα της πρόληψης, της εκπαίδευσης και της έρευνας. Σήμερα περιλαμβάνει ένα δίκτυο υπηρεσιών σε όλη την Ελλάδα.

Με το ν. 2161/93 ιδρύεται ο Οργανισμός κατά των Ναρκωτικών (Ο.ΚΑ.ΝΑ) και λειτουργεί με την ίδια νομική μορφή που λειτουργεί και το ΚΕ.ΘΕ.Α. Δραστηριοποιείται στον τομέα της πρόληψης, της θεραπείας (με «στεγνά» Προγράμματα αλλά και με Μονάδες Υποκατάστασης), της εκπαίδευσης.

Στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αθήνας λειτουργεί η Μονάδα Απεξάρτησης Τοξικομανών – Αλκοολικών 18 ΑΝΩ που διαθέτει στεγνό θεραπευτικό πρόγραμμα, Συμβουλευτικό Σταθμό, Πρόγραμμα Κοινωνικής Επανένταξης.

Στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης λειτουργεί Μονά-

δα σωματικής αποτοξίνωσης, θεραπευτική κοινότητα, συμβουλευτικός σταθμός.

Το πρόβλημα των ναρκωτικών θεωρείται ως εθνικό πρόβλημα. Για την αντιμετώπιση του απαιτείται ένας κεντρικός σχεδιασμός. Η Πολιτεία με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (2001) ήρθε να απαντήσει στην ανάγκη σχεδιασμού μιας Εθνικής Πολιτικής. Για την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης συμμετέχουν δέκα Υπουργεία ανάμεσα σε αυτά και το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

Όσον αφορά τα Κέντρα Πρόληψης μέχρι στιγμής λειτουργούν 62 σε συνεργασία του ΟΚΑΝΑ με την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Όπως αναφέρεται και στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης στόχος είναι μέχρι το τέλος του 2002 να φτάσουν τα 83 και σε κάθε νομό να λειτουργεί τουλάχιστον ένα Κέντρο Πρόληψης. Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στον τομέα της πρόληψης στηρίζει την ανάπτυξη τέτοιων Κέντρων και μέσω του ΟΚΑΝΑ, ο οποίος ως εθνικός φορέας για την αντιμετώπιση της εξάρτησης από ουσίες, έχει στην ευθύνη του το σχεδιασμό και λειτουργία τους σε εθνικό επίπεδο με στόχο την κάλυψη όλων των περιοχών της Ελλάδας.

Η πολυπλοκότητα του προβλήματος των ναρκωτικών απαιτεί τη συνεργασία πολλών φορέων, κρατικών και μη το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, στα πλαίσια της αρμοδιότητάς του, καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για την αντιμετώπισή του.

Η Υφυπουργός
Ε. ΤΣΟΥΡΗ»

2. Στην με αριθμό 975/1-8-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 79538/20-8-02 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση στο από 1.8.2002 έγγραφο σας και σχετικά με την με αριθμό 975 ερώτηση που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Δημήτριος Σιούφας και Προκόπης Παυλόπουλος αναφορικά με το θέμα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αμέσως μετά την ισχύ του ν. 3016/2002 προχωρήσαμε στη μηχανογραφική επεξεργασία των στοιχείων που είχαμε στη διάθεσή μας και στις 24 Ιουλίου ε.ε. καταβλήθηκε η οικογενειακή παροχή σε 12.000 περίπου συνταξιούχους.

Για όσους από τους ενδιαφερόμενους δεν έλαβαν την παραπάνω ημερομηνία την παροχή αυτή, με σχετική ανακοίνωσή μας που τους στάλθηκε, κάνουμε γνωστό σε όλους αυτούς, ότι πρέπει να υποβάλουν αίτηση μαζί με τα δικαιολογητικά που αναγράφονται στην εν λόγω ανακοίνωση.

Οι αιτήσεις με τα δικαιολογητικά, που ήδη υποβάλλονται στην Υπηρεσία μας, εξετάζονται κατά σειρά προτεραιότητας και σε όσους από τους αιτούντες διαπιστώνεται ότι έχουν τις νόμιμες προϋποθέσεις να λάβουν την οικογενειακή παροχή, θα τους καταβληθεί, χωρίς άλλη καθυστέρηση, αναδρομικά από 1.7.2002.

Ο Υφυπουργός
Γ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ»

3. Στην με αριθμό 857/31-7-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 145/23-8-02 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 857/31-7-2002, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Α. Παπαληγούρας, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο Γεωργίας εκτιμώντας τις συνθήκες που διαμορφώθηκαν στον τομέα του ελαιολάδου κατά την περίοδο 2000-2001 και μετά τον καθορισμό από την Ευρωπαϊκή Ένωση της μοναδιαίας τιμής προκαταβολής της ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου, προχώρησε στον ορισμό αντικειμενικού συντελεστή εξομάλυνσης, λαμβάνοντας υπόψη:

- Τα στοιχεία των Ομοιογενών Ελαιοκομικών Ζωνών (ΟΕΖ), όπως αυτές καθορίστηκαν και εγκρίθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας, καθώς και τα στοιχεία των περιφερειακών ζωνών για την περίοδο 2000 -2001.

- Τα στοιχεία των ποσοτήτων ελαιολάδου που επιδοτήθηκαν ανά νομό τα τελευταία 14 χρόνια.

- Το γεγονός ότι για ορισμένους νομούς της χώρας, η ποσό-

τητα βάσει των αιτήσεων ενίσχυσης στην παραγωγή Ελαιολάδου είναι μεγαλύτερη από την ποσότητα που προκύπτει από τις αποδόσεις των ΟΕΖ, όπως αυτές καθορίστηκαν και εγκρίθηκαν.

Ακολουθως προχώρησε στην έκδοση:

α) της υπ' αριθμ. 408461/09.11.2001 Κοινής Υπουργικής Απόφασης περί «καθορισμού κριτηρίων για τον προσδιορισμό των αποδεκτών προς ενίσχυση ποσοτήτων ελαιολάδου, ελαιοκομικής περιόδου 2000-2001 – Ενστάσεις», όπου καθορίζεται και η δυνατότητα υποβολής ενστάσεων για τις ποσότητες που υπερβαίνουν τις αποδεκτές προς επιδότηση ή για το σύνολο της αιτούμενης ποσότητας στην περίπτωση που δεν γίνει αποδεκτή η τεκμαρτή μείωση και

β) της υπ' αριθμ. πρωτ. 417745/05.12.2001 απόφασης που καθορίζει τις διαδικασίες υποβολής των ενστάσεων, των δικαιολογητικών και του ελέγχου των ενστάσεων.

Από τη Δ/ση Αγρ. Ανάπτυξης Κορινθίας διαβιβάστηκαν στη Δ/ση Πληροφορικής του Υπουργείου Γεωργίας 208 ενστάσεις ελαιοπαραγωγών, οι οποίοι δεν αποδέχτηκαν την τεκμαρτή μείωση.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου της αιτηθείσας ποσότητας από την αρμόδια επιτροπή παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	208
ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΕΝΣΤΑΣΗΣ	239.222 κιλά
ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΙΣΑ ΠΟΣΟΤΗΤΑ	117.697 κιλά
ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΑ ΠΟΣΟΤΗΤΑ	121.525 κιλά

Οι λόγοι περικοπής αναφέρονται αναλυτικά για κάθε παραγωγό, στις αναλυτικές καταστάσεις ανά παραγωγό, οι οποίες διαβιβάστηκαν στις αντίστοιχες Οργανώσεις Παραγωγών του Νομού Κορινθίας, με την υπ' αριθμ. 030812/20.6.02 Απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, με την οποία διαβιβάστηκαν και τα αποτελέσματα εξέτασης των ενστάσεων.

Σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις στην περίπτωση:

α) που η αιτηθείσα ποσότητα υπερβαίνει την τελικώς εγκριθείσα, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με την διαπιστωθείσα υπέρβαση και

β) ανακριβούς δήλωσης καλλιέργειας, η ενίσχυση χορηγείται για την πράγματι παραχθείσα ποσότητα, μειωμένη κατά ένα διορθωτικό ποσό που καθορίζεται βάσει του ποσοστού υπέρβασης των δηλωθέντων ελαιοδέντρων.

Λαμβάνοντας υπόψη τις αποδεκτές για ενίσχυση, μετά την επιβολή των προβλεπομένων κυρώσεων, ποσότητες ελαιολάδου σε επίπεδο χώρας, καθορίστηκε από την Ε. Επιτροπή (Καν. (Ε.Κ.) 1271/2002) η οριστική ενίσχυση στην παραγωγή ελαιολάδου για την περίοδο 2000-2001, η οποία ανήλθε στο ύψος των 113,84 ευρώ/100 κιλά για τους οργανωμένους και 114,76 ευρώ/100 κιλά για τους μεμονωμένους παραγωγούς.

Η καταβολή των ενισχύσεων προϋποθέτει την υποβολή των σχετικών δικαιολογητικών από τις αρμόδιες οργανώσεις παραγωγών στη Δ/ση Αγρ. Ανάπτυξης Κορινθίας και την προώθησή τους μετά τους προβλεπόμενους ελέγχους στον ΟΠΕΚΕΠΕ Δ/ση ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ για την έκδοση της σχετικής εντολής.

Ο Υφυπουργός
Ε. ΑΡΓΥΡΗΣ»

4. Στην με αριθμό 871/31.7.02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 551/21.8.02 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού'η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ' αριθμ. 871/31/07/2002 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ηλία Καλλιώρα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η αρμόδια ΙΔ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων στο πλαίσιο της ανάδειξης του χώρου και σε συνδυασμό με τη νέα χάραξη της εθνικής οδού στο τμήμα αυτό, -η οποία δεν έχει ακόμη αχρίσει να υλοποιηθεί- έχει προτείνει τη μεταφορά των νεότερων μνημείων, συμβόλων της μάχης των Θερμοπυλών (του αγάλματος του Λεωνίδα και του ηρώου των Θεσπέων) δίπλα στην Νέα εθνική Οδό σε περίοπτη θέση, ώστε να λειτουργούν ως «σήμα» και έναυσμα για επίσκεψη στον κυρίως αρχαιολογικό χώρο, του Κολωνού, όπου διεξήχθη η μάχη των Θερμοπυλών.

Στη θέση αυτή των νεότερων μνημείων, απέναντι από τον Κολωνό, προβλέπεται η δημιουργία νέου σύγχρονου αναψυκτήριου, σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη που εκπονήθηκε από το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.

Επίσης έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού πρόγραμμα μικρής κλίμακας επεμβάσεων στον αρχαιολογικό χώρο των Θερμοπυλών (Κολωνό) σύμφωνα με τεχνική έκθεση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φθιώτιδας, η οποία και θα χρηματοδοτήσει τις εργασίες, που αφορούν στη διαμόρφωση οδού πρόσβασης με λιθόστρωτο προς το λόφο Κολωνού, καθαρισμό και φύτευση, φωτισμό του λόφου και του δρόμου που οδηγεί σε αυτόν. Η αρμόδια ΙΔ' Εφορεία Αρχαιοτήτων προγραμματίζει την ανάδειξη του τείχους των Φωκέων που βρίσκεται σε κοντινή απόσταση, νοτιοδυτικά του Κολωνού.

Είναι ευνόητο όμως ότι η μεταφορά των νεότερων μνημείων και η εγκατάσταση του νέου αναψυκτηρίου θα πρέπει να γίνουν παράλληλα δεδομένου ότι ο χώρος, όπου αυτά είναι σήμερα εγκατεστημένα, προσφέρεται καο από άποψη χωροθέτησης για την εγκατάσταση του αναψυκτηρίου, καθώς βρίσκεται απέναντι από τον Κολωνό και είναι ήδη περιμετρικά δενδροφυτευμένος και έτσι δεν θα επιβαρυνθεί το τοπίο με επιπλέον διαμορφώσεις.

Οι διαδικασίες για το συγκεκριμένο τμήμα της Νέας εθνικής Οδού βρίσκονται ήδη στο στάδιο ανάθεσης της οριστικής μελέτης και θα ακολουθήσει η δημοπράτηση του έργου, οπότε δεν αναμένεται πλέον μεγάλη καθυστέρηση των εργασιών.

Θα πρέπει να υπενθυμίσουμε, ωστόσο, ότι ο ευρύτερος χώρος των Θερμοπυλών, καθώς και της Αλαμάνας, υπάγονται στο Δήμο Λαμιέων, ο οποίος θα πρέπει να τους συμπεριλάβει σε ένα ευρύτερο πρόγραμμα ανάδειξης, στο οποίο η αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων είναι πρόθυμη να συμβάλει με την εμπειρία της στο μέτρο που της αναλογεί.

Ο Υπουργός
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Αναφορές και ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 4295/19.12.2002 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Γαρουφαλιά προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με την επίλυση των οικονομικών αιτημάτων των υπαλλήλων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.).

Η ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Η συντριπτική πλειοψηφία των αστυνομικών με δεκαπέντε χρόνια υπηρεσίας (το 80%) δεν έλαβαν ούτε μία δραχμή, μάλλον ούτε ένα λεπτό, αύξηση επιπλέον της κοινής για όλους τους εργαζόμενους αύξησης βάσει της εισοδηματικής πολιτικής. Αυτήν τη στιγμή οι μισθοί των Ελλήνων Αστυνομικών είναι οι χαμηλότεροι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ας πάψει η Κυβέρνηση να εμπνέει τους αστυνομικούς, ας σταματήσει να παρουσιάζει πλαστά στοιχεία και ας τελειώσουν τα ψεύδη και οι κοροϊδίες. Οφείλει να ενσκήψει στα προβλήματα των υπαλλήλων της Αστυνομίας και να ρίξει το βλέμμα της στις καθ' όλα δίκαιες διεκδικήσεις τους. Οι άνθρωποι αυτοί, οι οποίοι εγγυώνται τη δημόσια τάξη και την ασφάλεια του πολίτη και μάχονται για τη διατήρησή τους, πρέπει να αντιμετωπίζονται με το δέοντα σεβασμό και την αρμόζουσα προσοχή.

Με ποια λογική έγιναν δηλώσεις του κ. Μαλέσιου για υπερδιπλάσιες αυξήσεις των αστυνομικών σε σχέση με τους λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους; Ποιους νομίζει ότι ξεγελά ο κύριος Υφυπουργός;

Ποια μέρη υπάρχουν για το προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας; Πώς θα ενισχυθεί το έργο τους και πώς θα στραφούν οι αστυνομικοί απερίσπαστοι στο έργο τους;

Πότε ξανά στο πρόσφατο παρελθόν κατέφυγαν οι αστυνομικοί στο έσχατο μέτρο, την απεργία; Αυτό δείχνει πως ο κόμπος έχει φτάσει πλέον στο κτένι και πως δεν πάει άλλο.»

Ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Φλωρίδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επιθυμώ να ενημερώσω το Σώμα και τον αγαπητό συνάδελφο ότι το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και του Λιμενικού Σώματος αμείβεται με βάση ένα μισθολόγιο το οποίο συνδέεται ευθέως με το μισθολόγιο των στρατιωτικών. Έχουν ακριβώς το ίδιο. Σε σύγκριση με το μισθολόγιο των λοιπών δημοσίων υπαλλήλων είναι προφανές ότι το μισθολόγιο των στρατιωτικών και εξ αυτού του λόγου των αστυνομικών, των πυροσβεστών και των λιμενικών, υπερέρχει κατά πολύ.

Θέλω επίσης να πω ότι την τελευταία πενταετία με βάση τις διαδοχικές μισθολογικές αυξήσεις που έγιναν, οι αποδοχές των αστυνομικών και λοιπών, δηλαδή του ιδίου μισθολογίου, αυξήθηκαν περίπου 50%. Και βεβαίως οι αυξήσεις αυτές δεν έχουν καμία απολύτως σχέση με τις αυξήσεις των λοιπών δημοσίων υπαλλήλων, οι οποίες είναι κατά πολύ χαμηλότερες. Αυτό είναι μία πραγματικότητα.

Όταν γίνονταν αυτά τα μισθολόγια προφανώς ελήφθη υπόψη το γεγονός ότι υπηρετούν σ' ένα συγκεκριμένο επάγγελμα και βεβαίως αυτό το επάγγελμα ενέχει κάποιες δυσκολίες ή κινδύνους ή οτιδήποτε άλλο, γι' αυτό και το μισθολόγιο τους είναι ξεχωριστό, δεν είναι το μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων.

Θα σας πω ένα παράδειγμα απλώς με στοιχεία τις 31.12.2001. Ένας αστυνομικός που έχει τριάντα ένα χρόνια υπηρεσία και είναι παντρεμένος με δύο παιδιά, έχει συνολικές αποδοχές 1.986 ευρώ. Ένας υπάλληλος ΠΕ με τα ίδια χρόνια υπηρεσίας έχει συνολικές αποδοχές 1.619 ευρώ. Αντιλαμβάνεστε ότι υπάρχει μία διαφορά 366 ευρώ ή περίπου 120.000 δραχμών, υπέρ των αστυνομικών.

Θέλω επίσης να σας πω ότι εάν αυτοί οι δύο συνταξιοδοτηθούν ο μεν αστυφύλακας θα πάρει 1.202 ευρώ, ο δε πολιτικός υπάλληλος θα πάρει 943 ευρώ. Βλέπουμε και εδώ μία διαφορά γύρω στις 80.000 με 90.000 δραχμές.

Δεν ισχυρίζεται κανένας ότι όλα τα μισθολόγια καλύπτουν όλες τις απαιτήσεις ή όλες τις ανάγκες ή ότι εν πάση περιπτώσει όλοι ζουν ζωή χαρισάμενη. Κανένας δεν το λέει αυτό. Οι συγκρίσεις όμως πρέπει να γίνονται με βάση τα ισχύοντα στον ελληνικό δημοσιοϋπαλληλικό χώρο και εκεί θα διαπιστώσει κανείς πράγματι ότι αυτή η Κυβέρνηση την τελευταία πενταετία προχώρησε σε γενναίες αναπροσαρμογές των αποδοχών των αστυνομικών, πυροσβεστών, λιμενικών και φυσικά και των στρατιωτικών και όσον αφορά τις τακτικές τους αποδοχές και όσον αφορά τις συντάξεις τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Ο κ. Γαρουφαλιάς έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, μιλάμε για μία κυβέρνηση, την Κυβέρνηση του κ. Σημίτη, που είναι κυβέρνηση ασυνεννοησίας μεταξύ των Υπουργών, αλλά και ασυνέπειας. Θα εξηγήσω γιατί το λέω αυτό.

Ο κ. Σημίτης πιθανόν να έχει χάσει τον έλεγχο των δύο αυτών Υπουργείων, των Υπουργείων Οικονομίας και Δημόσιας Τάξης, διότι, όταν ο κύριος Πρωθυπουργός επισκέπτεται το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης ή επισκέπτεται το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, ο ίδιος, αφού συγχάρει τους αστυνομικούς για το έργο τους, τους ανακοινώνει δημόσια ότι θα ενισχύσει και θα υποστηρίξει οικονομικά τους μισθούς και όλα τα επιδόματα που δικαιούνται και απαιτούν από την πολιτεία, ώστε να υποστηριχθούν μέσω της Κυβέρνησής του.

Μετά τον κ. Σημίτη, ο ίδιος ο Υπουργός του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, ο κ. Χρυσόχοϊδης, στη γιορτή της Ελληνικής Αστυνομίας, δεσμεύεται απέναντι στους αστυνομικούς ότι θα δώσει για το πενήνήμερο συγκεκριμένα ποσό άνω των 12.000 δραχμών, ένα ποσό που προβλεπόταν από τον τακτικό προϋπολογισμό που ψηφίστηκε λίγο πριν από τις γιορτές των περασμένων Χριστουγέννων, με τον τακτικό προϋπολογισμό του 2003. Δεσμεύτηκε επίσης ότι τα νυχτερινά τους θα τα διπλασιάσει και από τις 625 που είναι ανά ώρα το νυχτερινό που παίρνουν όλοι οι ένστολοι, δηλαδή αστυνομικοί, πυροσβέστες και λιμενικοί, θα πάμε ακριβώς στο διπλάσιο ποσό. Δεσμεύεται γι' αυτά μία μέρα μετά τη συγκέντρωση που έκαναν οι ένστολοι έξω από τη Βουλή επ' ευκαιρία της συζήτησης του προϋπολογισμού στις 18 Δεκεμβρίου.

Έρχεται, λοιπόν, στις 23 Ιανουαρίου και μέσω του Υφυπουργού του, ο κύριος Υπουργός ανακαλεί τις δεσμεύσεις απέναντι σε όλο το αστυνομικό σώμα, ανακαλεί τα ήδη ανακοινωμένα ποσά για όλα αυτά τα δεδομένα που σας ανέφερα και έρχεται να πει ότι για το πενήνήμερο από 1/7/2003 το ποσό της αύξησης θα πάει στις 11.200, ενώ ήταν ψηφισμένο από 1/1/2003 το πενήνήμερο να είναι πάνω από 12.000 δραχμές. Για τα νυχτερινά, από 628 δραχμές, θα πάμε στις 826 δραχμές. Αυτά τα πράγματα είναι απαράδεκτα ως προς την ασυνέπεια που δείχνουν και η Κυβέρνηση του κ. Σημίτη και ο κύριος Υπουργός απέναντί τους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Όσο για εσάς, κύριε Υπουργέ –και κλείνω– όταν ήλθαν οι αστυνομικοί στο Υπουργείο σας για να υποβάλουν τα οικονομικά τους αιτήματα, τους είπατε αυτά που κι εδώ στη Βουλή ψευδώς καταμαρτυρείτε, λέγοντας ότι δεν έχουν δικαίωμα για ούτε μία δραχμή πρόσθετης ενίσχυσης ως προς τους άλλους υπαλλήλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Κύριε Γαρουφαλιά, ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε απόλυτο άδικο, γιατί το 80% των αστυνομικών, εν ενεργεία πυροσβεστών και λιμενικών τα τελευταία πέντε χρόνια δεν έχουν πάρει αύξηση ούτε ένα λεπτό. Τα στοιχεία είναι σαφή και θα τα καταθέσω για να τα έχετε υπόψη σας. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Ο κ. Φλωρίδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, αυτά που είπα τα είπα μετά λόγου

γνώσεως. Όταν είπα ότι οι αυξήσεις που προέκυψαν από τις διαρκείς μισθολογικές προαγωγές κατά την τελευταία πενταετία οδηγούν σε μία αύξηση 50%, είναι ακριβώς τόσο.

Θέλω, όμως, να σας πω το εξής: Εδώ έχουμε παρατηρήσει μία συμπεριφορά αυτών που εμφανίζονται να εκπροσωπούν το σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία οδήγησε στο εξής αποτέλεσμα. Αυτό το λέω για πρώτη φορά, αλλά το Κοινοβούλιο είναι ο καλύτερος χώρος για να το πω. Όταν ήλθαν, λοιπόν, τους είπαμε ότι εμείς προτείνουμε να προχωρήσουμε στη διαμόρφωση ενός νέου μισθολογίου, για να μπορέσει έτσι να υπάρξει μία συνολική αναβάθμιση των αποδοχών όλων των αστυνομικών και κυρίως των νεοτέρων.

Σας πληροφορώ, λοιπόν, ότι απαιτήσαν και τελικώς πέτυχαν να υπάρξουν μισθολογικές προαγωγές γι' αυτούς που έχουν από ορισμένα χρόνια και πάνω. Μας είπαν δε: «Αφήστε τους νεότερους, θα τους δούμε αργότερα, αυτοί πήραν πρόσφατα αυξήσεις».

Παρ' όλα αυτά, για να δείτε ότι εμείς δεν αφιστάμεθα από τις όποιες δεσμεύσεις αναλαμβάνουμε στις όποιες επίσημες συναντήσεις μαζί τους, είπατε για την αύξηση της αποζημίωσης στο πενθήμερο ότι έπρεπε να είναι πάνω από 12.000 δραχμές.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ: Είναι ψηφισμένη η αύξηση από τον προϋπολογισμό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Όχι, δεν είναι ψηφισμένη. Θέλω να σας πω ότι στον προϋπολογισμό δεν υπάρχει τίποτα τέτοιο, όμως σας ανακοινώνω επίσημα τώρα τη συμφωνία στην οποία καταλήξαμε με τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, τον κ. Χρυσοχοϊδη την περασμένη εβδομάδα και την οποία γνωρίζουν οι αστυνομικοί. Η συμφωνία λέει ότι η αναπροσαρμογή στην αποζημίωση του πενθήμερου δεν είναι 12.000 δραχμές, αλλά είναι 14.000 από την 1η Ιουλίου, όπως τους είχαμε πει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ: Από πότε είναι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Κύριε Γαρουφιλιά, σας παρακαλώ, δεν θα κάνουμε διάλογο, εκτός Κανονισμού.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Είναι, λοιπόν, από την 1η Ιουλίου και όχι 12.000 αλλά 14.000. Είναι μια αύξηση της τάξης του 55% στην αποζημίωση του πενθήμερου. Η δε αποζημίωση για τα νυχτερινά από 625 δραχμές γίνεται 1000 δραχμές, διότι αυτό ήταν και το ανώτατο αίτημά τους. Είναι μια αύξηση και αυτή της τάξης του 40%.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ: Και για τους αξιωματικούς;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Για όλο το προσωπικό της Αστυνομίας.

Επαναλαμβάνω ότι αυτή η διαφοροποίηση οδηγεί σε μια πραγματική αύξηση των αποδοχών εξ αυτού και μόνο τουλάχιστον 30.000 δραχμές το μήνα.

Αρα λοιπόν θέλω κανείς να εκτιμήσει και νομίζω ότι εσείς πρέπει να το κάνετε ότι αυτά τα οποία υπόσχεται η Κυβέρνηση τα κάνει, ότι οι αποδοχές τους έχουν αναπροσαρμοστεί πολύ γενναία τα τελευταία χρόνια.

Και το σχόλιο το οποίο θα ήθελα να κάνω στο κείμενο της ερώτησής σας για το πρωτοφανές γεγονός αυτών των κινητοποιήσεων που αμαυρώνουν την εικόνα της χώρας στο εξωτερικό, πράγματι κι εγώ εκπλήσσομαι και εκπλήσσομαι δυσάρεστα, γιατί αυτά τα κάνουν απέναντι σε μια Κυβέρνηση που αύξησε τις αποδοχές τους κατά 50%, που υιοθέτησε όλα τα αιτήματά τους και πράγματι δεν το έκαναν στο παρελθόν όπου από αύξηση αποδοχών είχαν το κακό τους χάλι. Κι εγώ εκπλήσσομαι επαναλαμβάνω γιατί τα κάνουν τώρα και δεν τα έκαναν παλαιότερα. Τα κάνουν τώρα που τα πήραν όλα και δεν τα έκαναν παλαιότερα που δεν έπαιρναν τίποτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Αναφορές και ερωτήσεις δευτέρου κύκλου:

Θα συζητηθεί η με αριθμό 2327/30.10.2002 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αναστασίου Παπαληγούρα προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με τη λήψη μέτρων για τη θεσμική ολοκλήρωση του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (Ε.Φ.Ε.Τ.).

Η ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Σε μια εποχή που τα σκάνδαλα αναφορικά με την τροφική αλυσίδα ενεργοποίησαν όλες τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, η σημερινή κυβέρνηση επιδεικνύει ασυγχώρητη αβελτηρία και αδιαφορία για το κρίσιμο αυτό πρόβλημα. Οι δυσλειτουργίες του Ενιαίου φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) δημιουργούν μια επικίνδυνη για τη δημόσια υγεία κατάσταση, καθώς ο Έλληνας καταναλωτής μένει απροστάτευτος έναντι όλων εκείνων των ασυνειδητών που διοχετεύουν ακατάλληλα τρόφιμα στην αγορά.

Επισημαίνεται ότι, ενώ ο ΕΦΕΤ συστήθηκε το 1999, δεν έχουν ακόμη υπογραφεί από όλα τα συναρμόδια υπουργεία οι απαραίτητες κοινές υπουργικές αποφάσεις για τη θεσμική ολοκλήρωση του φορέα. Κατ' ουσία δεν υπάρχει στη χώρα μας υπηρεσία που να συντονίζει τον έλεγχο της καταλληλότητας των τροφίμων που διοχετεύονται στην αγορά. Κάτι που φαίνεται να έχει υπογραμμιστεί επανειλημμένα στις ελληνικές αρχές από τους κοινοτικούς αρμόδιους.

Ερωτάται κατόπιν τούτων ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Ποια διαβήματα έχουν γίνει προς την Κυβέρνηση από τις Βρυξέλλες για το θέμα του ΕΦΕΤ και ποια απάντηση δόθηκε σε αυτά;

2. Πότε σκοπεύει η Κυβέρνηση να ενεργοποιήσει επιτέλους τον τόσο κρίσιμο για την προστασία της υγείας του καταναλωτή Ενιαίο Φορέα Ελέγχου Τροφίμων; Δεν αντιλαμβάνεται την επείγουσα ανάγκη που έχει δημιουργηθεί;»

Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Θεοδώρου έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε κύριοι συνάδελφοι, μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει κανένα διαβήμα από την ευρωπαϊκή επιτροπή ή άλλο όργανο προς τις ελληνικές αρχές.

Τα συστήματα ελέγχου είναι εθνικό θέμα των κρατών μελών. Οι έλεγχοι που γίνονται αφορούν την αποτελεσματικότητα της επιβολής και στήριξης της κοινοτικής νομοθεσίας. Οι αρμοδιότητες στο ΕΦΕΤ έχουν καθοριστεί από το ν. 2741/99 και την ΚΥΑ 487/4.10.2002 και ασκούνται πλήρως. Η μόνη εκκρεμότητα που υπάρχει αφορά τη συναρμοδιότητα με υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας σε ορισμένες κτηνιατρικές διατάξεις, κάτι που πιστεύω ότι το επόμενο διάστημα θα λυθεί και αυτό.

Μέχρι τέλος του 2002 είχαν γίνει πάνω από δέκα χιλιάδες έλεγχοι από τον ΕΦΕΤ σε επιχειρήσεις παραγωγής και συσκευασίας τροφίμων διανομής, μεταφοράς και λιανικής πώλησης έτοιμων φαγητών και προμηθευτών λιανικής πώλησης και έχουν διαπιστωθεί 695 παραβάσεις που διαβιβάστηκαν στις εισαγγελικές αρχές. Καταθέτω δε και τα αποτελέσματα αυτών των ελέγχων.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Θεοδώρου, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στον αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όλες οι κεντρικές αγορές Αθήνας και Θεσσαλονίκης ελέγχονται καθημερινά και συστηματικά από κλιμάκια του ΕΦΕΤ με συμμετοχή αστυκτηνιάτρων που είναι αποσπασμένοι από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης στον ΕΦΕΤ. Ο ΕΦΕΤ έχει αρμοδιότητα στη διαμόρφωση ελεγκτικών και κοινοτικών προτύπων για τις επιχειρήσεις τροφίμων. Στα πλαίσια αυτά έχει εκδόσει ήδη δεκαπέντε οδηγούς υγιεινής. Μετέχει ο ΕΦΕΤ σε τρία κοινοτικά συντονισμένα προγράμματα ελεγκτών. Διεξάγει έξι εθνικά προγράμματα παρακολούθησης διατροφικών κινδύνων.

Ο ΕΦΕΤ έχει ήδη αρχίσει να οργανώνεται και περιφερειακά.

Θα ήθελα να πω στον κύριο συνάδελφο ότι με χαρά άκουσα που είπε ότι ένας κρίσιμος τομέας, όπως είναι ο ΕΦΕΤ και ένα εργαλείο για τη Δημόσια Διοίκηση θα πρέπει να λειτουργήσει πιο αποτελεσματικά. Γι' αυτό το φτιάξαμε το 1999, γιατί πιστεύουμε ότι αυτή η ανεξάρτητη διοικητική αρχή μπορεί να παίξει και παίζει άριστα το ρόλο της.

Και όχι μόνο αυτό. Σήμερα δεν έχουμε μόνο αυτήν την ανεξάρτητη υπηρεσία στην Αθήνα. Έχουμε πάει στη Θεσσαλονίκη, στο Ηράκλειο, στην Πάτρα. Πηγαίνουμε στο βόρειο και στο νότιο Αιγαίο και θα πάμε σε όλες τις περιφέρειες της Ελλάδας, ώστε να παίξει πραγματικά το ρόλο για τον οποίο συστήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Το λόγο έχει ο κ.

Παπαληγούρας.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο Υπουργός με την απάντησή του ουσιαστικά επιβεβαίωσε ότι, πρώτον, στη σημερινή Ελλάδα της διαφθοράς το κύκλωμα των τροφίμων δεν αποτελεί εξαίρεση. Υπάρχουν ουκ ολίγοι ασυνείδητοι οι οποίοι διοχετεύουν ακατάλληλα τρόφιμα στην αγορά ή πάντως λειτουργούν έξω από τους κανόνες της δημόσιας υγείας. Κάποιοι, ευτυχώς, αποκαλύπτονται- συνήθως τυχαία και πάντως περιπτώσιακά. Πόσοι και πόσοι όμως δεν εξακολουθούν να θησαυρίζουν ατιμώρητοι σε βάρος της υγείας του καταναλωτή; Δεύτερον, ο Υπουργός επιβεβαίωσε ότι ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων συστήθηκε μεν στα χαρτιά το 1999, στην πράξη όμως εξακολουθεί να είναι ανίσχυρος και ανολοκλήρωτος.

Επαίρεται ο Υπουργός – το σημείωσα πριν από λίγο- ότι διαπιστώθηκαν εξακόσιες ενενήντα πέντε παραβάσεις. Τι λέτε; Μα εδώ η αγορά κατακλύζεται από σάπια κρέατα, από μouxλιασμένα γαλακτοκομικά, από ληγμένες κονσέρβες, από αλλοιωμένες ουσίες, από νοθευμένα τρόφιμα, από ελλιποβαρείς συσκευασίες. Και σεις διαπιστώσατε μόνο εξακόσιες ενενήντα πέντε παραβάσεις; Οι προσπάθειες του Υπουργείου σας, ακόμα και αν με καλή διάθεση συνομολογήσουμε ότι δεήσατε να ξεκινήσετε κάποια προσπάθεια μετά τριετία, είναι ανεπαρκείς. Δυστυχώς ο Έλληνας καταναλωτής παραμένει σε μεγάλο βαθμό απροστάτευτος και το πρόβλημα της δημόσιας υγείας εξακολουθεί να είναι μείζον.

Υπάρχουν πάρα πολλά που πρέπει να γίνουν, προκείμενου ο ΕΦΕΤ να καταστεί πραγματικά όργανο προστασίας του καταναλωτή και να προσεγγίσουμε τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές, οι οποίες επιβάλλονται. Και το ερώτημα παραμένει: Τι περιμένετε, για να τα κάνετε όλα αυτά;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι ήμουν σαφής στο θέμα αυτό. Είπα ότι ο ΕΦΕΤ μέσα στο 2002 έχει διενεργήσει 10.000 ελέγχους.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Είπατε εξακόσιες ενενήντα πέντε παραβάσεις.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Τόσες βρήκαν. Όμως οι έλεγχοι ήταν δέκα χιλιάδες. Και είπα και κάτι άλλο ότι πλέον ο ΕΦΕΤ πηγαίνει σε όλη την Ελλάδα. Εκτός των δέκα χιλιάδων ελέγχων, κύριε συνάδελφε, που διενήργησε μέσα στο 2002 ο ΕΦΕΤ, ελέγχους κάνουν κατά τόπους και οι υπηρεσίες των νομαρχιών.

Θέλω να πω επιπλέον ότι, επειδή ξέρουμε ότι ο ΕΦΕΤ είναι εργαλείο για την προστασία του Έλληνα πολίτη, όχι μόνο δεν τον έχουμε αφήσει ανενεργό, αλλά τον πάμε ήδη σε όλη την Ελλάδα. Και δεν ανοίγουμε μόνο γραφεία. Τον στελεχώνουμε με εξειδικευμένα στελέχη που θα βοηθήσουν πράγματι ώστε ο Έλληνας καταναλωτής να αισθάνεται σίγουρος.

Εκτός από αυτό θέλω να σας πω και να ενημερώσω και την Αντιπροσωπεία, ότι μέχρι τώρα σαν χώρα δεν ήμασταν ποτέ υπεύθυνη για κάποια διατροφική κρίση. Πρέπει να το γνωρίζετε αυτό. Άρα θα ήθελα να πω να μην ευτελίζουμε το ρόλο του ΕΦΕΤ μέχρι σήμερα. Εκείνο που χρειάζεται είναι πράγματι να στελεχωθεί με περισσότερο επιστημονικό προσωπικό, κάτι που το κάνουμε. Ήδη έχει πάει σε δικά του γραφεία ο ΕΦΕΤ για να λειτουργήσει σαν πραγματικά ανεξάρτητη διοικητική αρχή. Και νομίζω ότι τα μέχρι τώρα αποτελέσματα είναι παραπάνω από ικανοποιητικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των αναφορών και ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θα γίνει προεκφήνιση των νομοσχεδίων που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη.

Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Ποινική ευθύνη των Υπουργών».

Το νομοσχέδιο θα συζητηθεί κατά τη σημερινή συνεδρίαση.

Υπουργείου Εξωτερικών.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Κύρωση των Πρωτοκόλλων για την προσαρμογή των θεσμικών πτυχών της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας συνδέσεως μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών - Μελών τους αφενός και: 1. - της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, 2. - της Δημοκρατίας της Πολωνίας, 3. - της Ρουμανίας, 4. - της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, 5. - της Σλοβακικής Δημοκρατίας, 6. - της Τσεχικής Δημοκρατίας, αφετέρου, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

Το νομοσχέδιο έχει ψηφισθεί κατά πλειοψηφία στην Επιτροπή. Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας κατεψήφισε.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εξωτερικών «Κύρωση των Πρωτοκόλλων για την προσαρμογή των θεσμικών πτυχών της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας συνδέσεως μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών-Μελών τους αφενός και: 1. - της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, 2. - της Δημοκρατίας της Πολωνίας, 3. - της Ρουμανίας, 4. - της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, 5. - της Σλοβακικής Δημοκρατίας, 6. - της Τσεχικής Δημοκρατίας, αφετέρου, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση», έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

(Λόγω του μεγάλου όγκου της Σύμβασης το κείμενο της δεν καταχωρίζεται στο παρόν Πρακτικό. Ο σχετικός νόμος υπ' αριθμ. 3123 δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμ. 61 Α'/ΦΕΚ της 14.3.2003)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Του ιδίου Υπουργείου.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας για το Εμπόριο, την Ανάπτυξη και τη Συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των Κρατών -Μελών της αφενός και της Δημοκρατίας της Νότιας Αφρικής απ' ετέρου, μετά της Τελικής Πράξης».

Ψηφίστηκε κατά πλειοψηφία στην κοινοβουλευτική επιτροπή.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εξωτερικών «Κύρωση της Συμφωνίας για το Εμπόριο, την Ανάπτυξη και τη Συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των Κρατών -Μελών της αφενός και της Δημοκρατίας της Νότιας Αφρικής αφετέρου, μετά της Τελικής Πράξης», έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

(Λόγω του μεγάλου όγκου της Σύμβασης το κείμενο της δεν καταχωρίζεται στο παρόν Πρακτικό. Ο σχετικός νόμος υπ' αριθμ. 3124 δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμ. 62 Α'/ΦΕΚ της 14.3.2003)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο των παραπάνω νομοσχεδίων.

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Επανερχόμαστε στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Ποινική ευθύνη των Υπουργών».

Για τη συζήτηση του νομοσχεδίου ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος από τη Νέα Δημοκρατία ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. Βύρων Πολύδωρας.

Θυμίζω επίσης ότι η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της, της 6.2.2003 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε δύο συνεδριάσεις, δηλαδή μία ημέρα, σήμερα, επί της αρχής και μία ημέρα, αύριο, επί των άρθρων. Δεν βλέπω να υπάρχει αντίρρηση.

Κύριε Υπουργέ, πριν δώσω το λόγο στον εισηγητή της Πλειοψηφίας, έχετε να κάνετε κάποια δήλωση ή να ανακοινώσετε τροποποιήσεις ή αναδιαιτυπώσεις;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μετά από τη συζήτηση και με βάση την ανταλλαγή των απόψεων που έγινε στην Επιτροπή και με βάση ορισμένες παρατηρήσεις που έχουν κατατεθεί από την Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής, έχουμε προχωρήσει σε μία σειρά από αναδιαιτυπώσεις οι οποίες παρακαλώ να διανεμηθούν στο Σώμα για να έχουν έγκαιρα την ενημέρωση και οι εισηγητές των κομμάτων, αλλά και οι συνάδελφοι που θα πάρουν το λόγο επί της αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ να κατατεθούν στα Πρακτικά, κύριε Υπουργέ.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, στις αναδιαιτυπώσεις αναφέρεται: «Άρθρο 3: Η παράγραφος 2 αναδιαιτυπώνεται ως εξής: ...» Και στο τέλος λέει «...σύμφωνα με όσα ορίζονται τον νόμο αυτόν». Θέλει κάποια διόρθωση. Είναι «στον νόμο αυτόν», «με τον νόμο αυτόν»;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Είναι τυπογραφικό.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Πρέπει να το διορθώσετε όμως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Καλώς. Είναι τυπογραφικό το λάθος θα διορθωθεί.

Εν πάση περιπτώσει, σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, να κατατεθούν οι αναδιαιτυπώσεις στα Πρακτικά.

Το λόγο έχει ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ κ. Γκούσκος.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Φίλιππος Πετσάλνικος καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες αναδιαιτυπώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

«Αναδιαιτυπώσεις
στο Σχέδιο Νόμου
«Ποινική Ευθύνη των Υπουργών»

Άρθρο 2

Ζ Η παράγραφος 3 αναδιαιτυπώνεται ως εξής:

« 3. Οι Υπουργοί θεωρούνται υπάλληλοι κατά την έννοια του άρθρου 13 περ. α' του Ποινικού Κώδικα.»

Άρθρο 3

Ζ Η παράγραφος 2 αναδιαιτυπώνεται ως εξής:

«2. Το αξιόποιο των πράξεων των Υπουργών, που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ. 1, εξαλείφεται με το πέρας της δεύτερης τακτικής συνόδου της βουλευτικής περιόδου που αρχίζει μετά την τέλεση της αξιόποινης πράξης, εάν ως τότε η Βουλή δεν έχει αποφασίσει να ασκήσει ποινική δίωξη κατά του Υπουργού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον νόμο αυτόν.»

Άρθρο 5

Η παράγραφος 1 αναδιαιτυπώνεται ως εξής:

«1. Η διαδικασία της ποινικής δίωξης κινείται εφόσον στο ζητησούν εγγράφως, με συγκεκριμένη αναφορά στα στοιχεία της αξιόποινης πράξης και μνεία των διατάξεων που παραβιάστη-

καν, τριάντα (30) τουλάχιστον βουλευτές, διαφορετικά είναι απαράδεκτη».

Ζ Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«4. Το πόρισμα της παραγράφου 2 πρέπει να είναι αιτιολογημένο και να περιέχει ιδίως τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά μέσα που οδηγούν σε αυτά, όπως προέκυψαν κατά την προκαταρκτική εξέταση, την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στις εφαρμοζόμενες ποινικές διατάξεις και σαφή πρόταση για την άσκηση ή μη ποινικής δίωξης».

Άρθρο 7

Η παράγραφος 3 αναδιατυπώνεται ως εξής: «3. Αν η Βουλή απορρίψει ως προδήλως αβάσιμη την πρόταση για την άσκηση ποινικής δίωξης (άρθρο 5 παρ. 2) ή αποφασίσει να μην ασκήσει δίωξη (άρθρο 6 παρ. 2), δεν τίθεται ως προς τους συμμετόχους η δικαιοδοσία των τακτικών ποινικών δικαστηρίων, ως προς τους οποίους στην περίπτωση αυτή παύουν να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του νόμου αυτού».

Άρθρο 8

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«2. Τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου και ο εισαγγελέας αυτού, με τον αναπληρωτή του, κληρώνονται μεταξύ των μελών των δύο ανώτατων δικαστηρίων και της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, που έχουν διορισθεί ή προαχθεί στο βαθμό που κατέχουν πριν από την υποβολή πρότασης για άσκηση δίωξης».

Η παράγραφος 3 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«3. Αμέσως μετά τη διενέργεια της κλήρωσης ο Πρόεδρος της Βουλής αποστέλλει στον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου την απόφαση της Βουλής για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του κατηγορούμενου Υπουργού, τα ονόματα των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του Συμβουλίου, που κληρώθηκαν, καθώς και όλη τη δικογραφία. Ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου διαβιβάζει όλα τα ανωτέρω στοιχεία στον Πρόεδρο του Δικαστικού Συμβουλίου».

Άρθρο 10

Η παράγραφος 1 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Συμβουλίου του προηγούμενου άρθρου, η οποία λαμβάνεται μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τον ορισμό των μελών του και τη διαβίβαση του σχετικού πρακτικού από τον Πρόεδρο της Βουλής, ορίζεται ένα από τα μέλη του που ανήκει στον Άρειο Πάγο ως ανακριτής. Στον ανακριτή διαβιβάζεται αμελλητί η δικογραφία, καθώς και όσες δικογραφίες έχουν σχηματιστεί κατά τυχόν συμμετόχων στις πράξεις του άρθρου 1 παρ. 1 του νόμου αυτού.

Η παράγραφος 3 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«3. Σε Υπουργό, εν ενεργεία ή μη, δεν επιτρέπεται βίαιη προσαγωγή, σύλληψη, προσωρινή κράτηση ή επιβολή περιοριστικών όρων».

Άρθρο 11

Η παράγραφος 3 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«3. Το βούλευμα του Δικαστικού Συμβουλίου δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο και επιδίδεται με επιμέλεια του Προέδρου του στον κατηγορούμενο και στον Πρόεδρο της Βουλής μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την έκδοσή του. Το βούλευμα επιδίδεται και στον Εισαγγελέα του Ειδικού Δικαστηρίου μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την, κατά το άρθρο 12 παρ. 1, συγκρότηση του Ειδικού Δικαστηρίου».

Άρθρο 14

Το άρθρο αυτό, ύστερα από αντιστροφή της σειράς των παραγράφων αναδιατυπώνεται ως εξής:

«1. Ο κατηγορούμενος έχει το δικαίωμα να μην εμφανιστεί στο ακροατήριο, αλλά να εκπροσωπηθεί, εφόσον το ζητήσει, με τρεις το πολύ συνηγόρους, οι οποίοι διορίζονται με απλή έγγραφη εντολή του.

2. Αν ο κατηγορούμενος που κλητεύθηκε νόμιμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, δεν εμφανιστεί, δικάζεται σαν να είναι παρών».

Άρθρο 17

Η παράγραφος 4 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«4. Αν συντρέχει περίπτωση επανάληψης της διαδικασίας υπέρ του καταδικασμένου για τους λόγους που προβλέπονται στο Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 5 και 1 και 2 του άρθρου 6 του νόμου αυτού. Αν η σχετική αίτηση γίνει δεκτή, η Βουλή ενεργεί όσα προβλέπονται στο άρθρο 12 του νόμου αυτού και η δίκη επαναλαμβάνεται στο ακροατήριο του Ειδικού Δικαστηρίου».

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να εισηγηθώ ένα νομοσχέδιο το οποίο χωρίς καμία υπερβολή μπορεί κανείς να πει ότι αποτελεί τη λυδία λίθο του κοινοβουλευτικού συστήματος, γιατί αναφέρεται στην ποινική ευθύνη και όχι την πολιτική, της εκτελεστικής εξουσίας, δηλαδή των Υπουργών.

Στη χώρα μας τα πολιτικά πάθη έχουν δεσπόσει πολλούς αιώνες και το χρέος της Βουλής από τη μια είναι να προστατεύσει την πολιτική και τους πολιτικούς από την κακοήθεια και τη συκοφαντία και από την άλλη να φέρει στο νόμο περί ευθύνης Υπουργών, επιτέλους ως δεσπόζουσα την αρχή της νομιμότητας. Διότι θα πρέπει ο πολιτικός να λογοδοτεί όπως κάθε πολίτης.

Το προνόμιο να δικάζεται σύμφωνα με το νόμο περί ευθύνης Υπουργών είναι προνόμιο που πολλές φορές λειτουργεί αρνητικά και είναι για την προστασία του πολιτεύματος και όχι για την προσωπική προστασία ουδενός, όσο ισχυρός και επώνυμος είναι.

Ζήσαμε κύριοι συνάδελφοι, τη δίνη της περιόδου 1989 -1995 και από τη δίνη αυτή βγήκαμε όλοι περισσότερο έμπειροι, περισσότερο σοφοί. Και έχουμε σήμερα την μετροέπεια και τη σεμνότητα να προσεγγίσουμε το θέμα αυτό καλύτερα. Και πραγματικά ο νόμος που εισάγεται νομίζω ότι είναι ο αρτιότερος νόμος ο οποίος εισήχθη για την ευθύνη των Υπουργών και είναι εξέλιξη του νόμου 2509 που δεν αμφιβάλλω ότι θα μπορούσε να καλύψει πλήρως όλα τα θέματα αν του επέτρεπε το τότε ισχύον άρθρο 86 του Συντάγματος. Μετά, όμως, από την πρόσφατη Αναθεώρηση, η πληρότητα του σημερινού άρθρου 86 επιτρέπει στο κοινό νομοθέτη να καλύψει όλα τα αναπάντητα εκκρεμεία και ασαφή ζητήματα που βασάνιζαν και τους νομικούς και τους πολιτικούς της προηγούμενης Βουλής, την περίοδο αυτή της εξαετίας 1989 - 1995.

Κύριοι συνάδελφοι, στην Ελλάδα πρωτομίλησε για κάθαρση ο Χαρίλαος Τρικούπης, ο εντιμότερος, ισχυρότερος και αξιότερος πολιτικός του 19ου αιώνα. Η πολιτική ζωή του τόπου πάντοτε έχει την ανάγκη της κάθαρσης για να ξεκαθαρίσει η ήρα από το στάρι και έγινε τότε σειρά διώξεων μη εξαιρουμένου και του περίφημου Πρωθυπουργού εκείνης της περιόδου του Βούλγαρη και διαφόρων Υπουργών του. Στην Ελλάδα διώχθηκε, όμως και ο Περικλής, ο Θεμιστοκλής, και στα νεότερα χρόνια ο Ελευθέριος Βενιζέλος, ο Ανδρέας Παπανδρέου, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης.

Θα πρέπει, λοιπόν, με πολύ μεγάλη περίσκεψη και προσοχή να προσεγγίζει κανείς τα θέματα της πολιτικής κυρίως δε της ποινικής ευθύνης των πολιτικών προσώπων, διότι είναι εύκολο η παρεκτροπή του δημόσιου βίου να οδηγήσει σε περιόδους οι οποίες δεν κοσμούν την πολιτική ζωή της χώρας. Και δεν κοσμούν επίσης θα έλεγα όπως προέκυψε εκείνη την περίοδο ούτε τη δικαστική λειτουργία στη χώρα μας. Διότι και εκείνη εμπλέκεται πολύ εύκολα στη δίνη των πολιτικών παθών και απέδειξε πολλές φορές ότι δεν βρίσκεται στο επίπεδο των περιστάσεων.

Ο νόμος ο οποίος εισάγεται σαφώς κλείνει με σειρά διατάξε-

ων προς την πλευρά της εισαγωγής της αρχής της νομιμότητας. Συγκεκριμένα η Βουλή πλέον απλώς διώκει. Ούτε παραπέμπει, ούτε κατηγορεί. Έχει επιλεγεί από τη συνταγματική Αναθεώρηση επέκεινα και στο νόμο η ορθή τομή του παλαιού διλήμματος, ώστε η Βουλή απλώς να διώκει, να ερευνά την υπόθεση, να κρίνει αν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις και να αποφασίζει ή όχι αν θα διώξει τα πολιτικά πρόσωπα.

Από κει και ύστερα παραδίδονται τα πολιτικά πρόσωπα στα χέρια της δικαιοσύνης. Και η δικαιοσύνη ανακρίνει, παραπέμπει ή απαλλάσσει, η δικαιοσύνη δικάζει και κρίνει και καταλήγει στην τελική ετυμωγορία. Αυτό είναι αποκύημα της αναγκαιότητας των καιρών και είναι θα έλεγα και συνέπεια της πικρής εμπειρίας που είχαμε κατά την πρόσφατη περίοδο που τάρραξε την πολιτική μας ζωή.

Η Βουλή βέβαια επιλαμβάνεται είτε οίκοθεν είτε εφόσον έχει όχληση από τον οποιονδήποτε εισαγγελικό, δικαστικό λειτουργό. Δεν επιλαμβάνεται ευκόλως και ανέτως. Είναι λάθος να νομίζουμε ότι οποτεδήποτε η Βουλή έχει όχληση θα πρέπει σώνει και καλά, αβιάστως να καταλήγει στη σύσταση κάποιας προκαταρκτικής επιτροπής για να εξετάσει το θέμα. Θα πρέπει να υπάρχουν οι ενδείξεις. Θα πρέπει να υπάρχει η πρόδηλη βασιμότητα. Αλλιώς τι θα ερευνήσει; Δεν προσιδιάζει στο κύρος της ούτε βέβαια στα πολιτικά πρόσωπα, που εμπλέκονται σε μία ενδεχομένως απολύτως αβίασιμη καταγγελία.

Σ' αυτήν την περίπτωση η επιτροπή που συγκροτείται από την πλειοψηφία της Βουλής των τριάντα Βουλευτών ερευνά την οποιαδήποτε καταγγελία κι όχι ακόμη κατηγορία. Εάν κριθεί από την προκαταρκτική έρευνα της επιτροπής των Βουλευτών ότι υπάρχουν οι ενδείξεις, τότε κυριαρχικά επιλαμβάνεται η Βουλή και με την απλή πλειοψηφία -κατάκτηση της αναθεωρημένης διατάξεως του άρθρου 86 του Συντάγματος- των εκατόν πενήντα ένα Βουλευτών αποφασίζει περί της δίωξης ή όχι.

Δεν υπάρχει καμία απολύτως δυσχέρεια και πρόσκομινα για τη δίωξη του πολιτικού προσώπου, που θα κριθεί μέσα από τη διαφανή αυτή διαδικασία, αν στο πρόσωπό του επικεντρώνονται σκιές και θέματα που πρέπει δικαστικά να διερευνηθούν. Ουδείς μπορεί να κατηγορήσει τη Βουλή ότι προστατεύει τα του οίκου της. Αβιάστως, με μία απλή πλειοψηφία, οδηγεί την υπόθεση στη δικαιοσύνη.

Εδώ το Σύνταγμα και το νομοσχέδιο βέβαια, χρησιμοποιεί έναν όρο, τον οποίον θα σας καλούσα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να προσέξουμε. Αμελλητι οφείλει ο δικαστικός λειτουργός να στείλει το φάκελο της έρευνας που έχει μέχρι εκείνη τη στιγμή ξεκινήσει στη Βουλή. Αμελλητι, χωρίς να δικαιούται ούτε να ερευνήσει ως προς το πολιτικό πρόσωπο ούτε πολύ περισσότερο να συντάξει πόρισμα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Το «χωρίς να δικαιούται» να σχολιάσετε.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι συνταγματική επιταγή και ούτως ή άλλως δεν μπορούμε να το ανατρέψουμε, δεν έχουμε το δικαίωμα, θα έλεγα ότι και δεν πρέπει και να είχαμε αυτό το δικαίωμα. Και τούτο διότι η έρευνα κατά πολιτικών προσώπων είναι μία παλιά προνομία της Βουλής, η οποία έχει λειτουργήσει θετικά για την ομαλή λειτουργία του κοινοβουλευτικού μας βίου. Και πρέπει να παραμείνει προνομία. Και η Βουλή έχει και το ήθος και το θάρρος, εάν υπάρχουν οι επαρκείς ενδείξεις, να στείλει στη δικαιοσύνη ως ξένο σώμα το πολιτικό πρόσωπο, του οποίου πρέπει να ερευνηθεί η οποιαδήποτε επιλήψιμη δραστηριότητα.

Δεν θα ορρωδήσει και δεν χρειάζεται η Βουλή να δώσει εξετάσεις σε μία κοινωνία, η οποία μαστίζεται από έντονη σχετικότητα. Και έχει και τη δυνατότητα και την υποχρέωση επιτέλους να πάρει την πρωτοβουλία αναβάθμισης του πολιτικού βίου. Είναι δικό της το χρέος, δικό της το καθήκον, δική της η ευθύνη. Και αν η διακομματική επιτροπή των τριάντα Βουλευτών καταλήξουν να εισηγηθούν προς τη Βουλή ότι «ναι, υπάρχει αντικείμενο», δεν φαντάζομαι ότι θα υπάρξει Σώμα, το οποίο θα πει, παρά το ότι οι τριάντα Βουλευτές απ' όλα τα κόμματα κρίνουν ότι υπάρχει αντικείμενο, η Βουλή καλύπτει, συγκαλύπτει, παρεμποδίζει ή συσκοτίζει. Μου είναι αδιανόητο και θεωρώ ότι στις μέρες αυτές είναι κάτι που δεν μπορεί να συμβεί.

Καλώς η προθεσμία για να ασκήσει αυτό το προνόμιο και την υποχρέωσή της η Βουλή, έχει επεκταθεί μέχρι το πέρας της Β' Συνόδου της επόμενης βουλευτικής περιόδου. Θυμίζω ότι με το προϊσχύσαν προεδρικό διάταγμα 802/71 ήταν απλώς το πέρας της Α' Συνόδου της επόμενης βουλευτικής περιόδου, που ήταν ασφυκτική προθεσμία και στην οποία πραγματικά και να ήθελε η Βουλή δύσκολα μπορούσε να προλάβει τα γεγονότα. Σήμερα, η προθεσμία αυτή η αποσβεστική των δύο ετών είναι επαρκής πιστεύω, διότι η επόμενη Βουλή ξέρει για ποιο πράγμα θα επιληφθεί. Δεν πρέπει να διαιωνίζονται οι κατηγορίες σε βάρος των πολιτικών παρατάξεων, γιατί, να μην κρυβόμαστε, κατηγορία κατά διακεκριμένων κυβερνητικών παραγόντων είναι ενδεχομένως και κατηγορία κατά παρατάξεων. Εκείνη η παράταξη, η οποία στην επόμενη βουλευτική περίοδο θα κατηγορήσει, λογικά είναι η παράταξη που θα έχει κερδίσει τις εκλογές και θα θέλει να έχει καθαρίσει ένα άγος, το οποίο μεταφέρεται από την προηγούμενη περίοδο. Άρα, λοιπόν, καλώς η προθεσμία επεκτάθηκε στα δύο χρόνια και καλώς δεν είναι μεγαλύτερη, γιατί οι κατηγορίες δεν πρέπει να αιωρούνται.

Η Βουλή αποφασίζει για τους συμμετόχους. Επιτέλους λύνεται ένα θέμα το οποίο είχε πραγματικά ταλαιπωρήσει όχι μόνο τους θεωρητικούς του δικαίου, αλλά και τα ανώτατα δικαστήρια και το Ειδικό Δικαστήριο και τη Βουλή και το δημόσιο διάλογο και τη δημόσια ζωή. Οι συμμετοχοί με τα πολιτικά πρόσωπα, θα πρέπει να συμπαραπέμπονται, να συνεκδικάζονται, να κρίνονται ομοί. Είναι αδιανόητο ότι σε άλλο δικαστήριο μπορεί να κάθεται κατηγορούμενος ο απλός συνεργός, σε άλλο ο αυτουργός, σε άλλο ο ηθικός αυτουργός.

Τα τραγελαφικά αιτήματα τα είχαμε την επίμαχη περίοδο που ανέφερα και ελήφθησαν αποφάσεις από τη δικαιοσύνη, για τις οποίες μπορούμε να πούμε σήμερα με την απόσταση του χρόνου ότι πραγματικά δεν την τιμούν. Εάν θέλετε, ανέτρεψαν και την εικόνα του ανεπίληπτου, του αδιάβλητου, του αδέκαστου, του άσφαλτου, που είχε για το θεσμό της δικαιοσύνης ο Έλληνας πολίτης.

Οι συμμετοχοί, λοιπόν, συμπαραπέμπονται, εφόσον βεβαίως παραπεφθεί το πολιτικό πρόσωπο, γιατί εάν δεν υπάρχει παραπομπή του πολιτικού προσώπου οι συμμετοχοί ακολουθούν την πορεία τους κατά τις κοινές διατάξεις ορθά και συνακρίνονται και συνεκδικάζονται με τους πολιτικούς συγκατηγορούμενούς τους.

Αφού αποφασίσει η Βουλή τη δίωξη και όχι την παραπομπή, επιλαμβάνεται το δικαστικό συμβούλιο, το οποίο με το άρθρο 86 του Συντάγματος και με το συζητούμενο νομοσχέδιο απαρτίζεται πλέον και από Αρεοπαγίτες κατά πλειοψηφία και από συμβούλους της Επικρατείας. Ορθώς, λοιπόν, επιλαμβάνεται το πενταμελές συμβούλιο και ο ανακριτής που ορίζεται νομίμως, προκειμένου να εξετάσει με τις δικαστικές εγγυήσεις και με την άνεση που πρέπει την κατηγορία σε βάρος των κατηγορουμένων πολιτικών και μη προσώπων. Το δικαστικό συμβούλιο αποφασίζει για την παραπομπή ή την απαλλαγή. Έχει την εξουσία να κρίνει τελικώς και να πει ότι δεν υπάρχει αντικείμενο και να απαλλάσσει ή να παραπέμψει ενδεχομένως για άλλη πράξη, για άλλη κατηγορία. Ορθώς μεσολαβεί ανάμεσα στη Βουλή και στο Ειδικό Δικαστήριο η προσεκτική επιστημονική, δικαστική εξέταση του δικαστικού συμβουλίου.

Ορθώς, επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απαγορεύεται πλέον από το νόμο η προφυλάκιση του νυν ή του πρώην Υπουργού. Είναι αδιανόητο ότι ο Υπουργός, ο οποίος τιμήθηκε από την ψήφο των συμπολιτών του, ο οποίος έχει βαριά στους ώμους του την πολιτική, προσωπική και ηθική ευθύνη του αξιώματος και της θέσεώς του, να θεωρείται ύποπτος φυγής ή ύποπτος όπως στο παρελθόν με αποφάσεις της δικαιοσύνης για τις οποίες δεν πρέπει να μεμνύεται, ύποπτος ως επικίνδυνος να διαπράξει νέα αδικήματα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ο Κράξι τι έκανε; Δεν την «κοπάνησε»;

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Είναι αδιανόητο και καλώς απαγορεύεται η προφυλάκιση σε βάρος του Υπουργού ή του πρώην Υπουργού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες συνάδελφε,

παρακαλώ. Αφήστε τον εισηγητή να ομιλήσει. Θα μιλήσετε στη συνέχεια. Είστε εγγεγραμμένοι. Θα μας πείτε τότε τις απόψεις σας; Σας παρακαλώ μη διακόπτετε. Θα λογοκρίνετε τώρα τον εισηγητή; Δεν μπορείτε. Αυτό στην πράξη κάνετε.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Θα ήθελα να πω μία λέξη πάνω σε αυτό για να εξηγήσω την άποψή μου διότι, όταν μιλάω ενδεχομένως με μία απολυτότητα και λέω ότι είναι αδιανόητο, προδήλως εννοώ αδιανόητο σε μένα που υιοθετώ τη διάταξη του νομοσχεδίου και εισηγούμαι στο Σώμα. Δεν αποφαίνομαι για τίποτε ούτε έχω τέτοια εξουσία.

Σας θυμίζω όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι προφυλακίστηκε Υπουργός ως ύποπτος φυγής με το σκεπτικό ότι, επειδή ως Υπουργός είχε γνωριμίες και ενδεχομένως και καταθέσεις στο εξωτερικό, είναι ύποπτος φυγής, κάτι που στη συνέχεια ο κοινός νομοθέτης στις μεταγενέστερες τροποποιήσεις του νόμου το θεώρησε αστεία αιτιολογία.

Προφυλακίστηκε πρώην αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης με το ίδιο σκεπτικό, ένας πολιτικός, ο οποίος είχε την ευαισθησία που κανένας κατηγορούμενος εγκληματίας (εγώ τουλάχιστον δεν είδα να επιδεικνύει στην αίθουσα δικαστηρίου) εξαιτίας του βάρους της προσωπικής και πολιτικής του ευαισθησίας λύγισε και συνεντρίβη στην αίθουσα του δικαστηρίου. Αυτός, λοιπόν, είχε προφυλακιστεί ως ύποπτος φυγής.

Αυτά είναι για μένα αδιανόητα και δεν πρέπει να τα ξαναζήσκει η χώρα. Θα μου επιτρέψετε να ισχυρίζομαι ότι η ευαισθησία του πολιτικού κάθε παρατάξεως βρίσκεται ακόμα πολύ ψηλά. Εμείς γνωρίζουμε ότι είμαστε αφιερωμένοι και αποφασισμένοι να υπερασπίσουμε ιδέες και σκοπούς και όχι ιδιοτελή συμφέροντα. Οι λίγοι δεν χαρακτηρίζουν όλους μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλώς κατά την άποψή μου - και δεν μπορούμε να κάνουμε και διαφορετικά - η σύνθεση του Ειδικού Δικαστηρίου εμπλουτίστηκε με πέντε συμβούλους από το Συμβούλιο Επικρατείας. Αν θέλετε, φέρνουν μία άλλη δικαστική και απλή λογική στο Ειδικό Δικαστήριο. Αν θέλετε, μπορεί να είναι απλά η κοινή γνώμη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Ελάχιστα την ανοχή σας θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, μόνο για τις διακοπές ένα ή δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Σας παρακαλώ ολοκληρώστε. Θα έχετε και δευτερολογία.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Λοιπόν, οι σύμβουλοι του Συμβουλίου Επικρατείας φέρνουν ένα άλλο χρώμα και έναν άλλο αέρα στο Ειδικό Δικαστήριο. Θα έλεγα ότι άριστα επιτέλους καταργήθηκε η παρουσία των κατηγορών Βουλευτών, όχι διότι οι κατήγοροι Βουλευτές δεν τιμούσαν την ελεύθερη συνείδησή τους ή την ιδιότητά τους, δεν προσιδιάζει όμως στο Βουλευτή να βρίσκεται στην έδρα του κατηγορού. Αυτό είναι το έργο του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο οποίος και τον διαδέχεται στην έδρα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω αμέσως, κύριε Πρόεδρε.

Κυριαρχικά η Βουλή μπορεί να ανακαλέσει και να αναστείλει. Διατηρεί αυτό το προνόμιο μέχρι τέλους. Θέλω να πιστεύω ότι με το παρόν νομοσχέδιο ειλικρινώς ενισχύεται η αξιοπιστία της πολιτικής ζωής και εισάγονται νέα ήθη. Μπορεί να αναβαθμιστεί με αυτήν την ευκαιρία η πολιτική μας ζωή. Ο θεσμός της ποινικής ευθύνης των Υπουργών οπωσδήποτε αναβαθμίζεται. Εύχομαι ποτέ να μην χρειαστεί να γίνει χρήση αυτών των διατάξεων.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Το νόμο έχει ο κ. Παυλόπουλος, εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα τον εκτελεστικό νόμο του άρθρου 86 του Συντάγματος, ο οποίος αφορά την ποινική ευθύνη των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών. Πρόκειται για έναν εκτελεστικό νόμο, ο οποίος εμφανίζει τα εξής δύο χαρακτηριστικά: Είναι από τους σημαντικότε-

ρους εκτελεστικούς νόμους αλλά και από τους πιο ιδιόμορφους. Και εξηγούμαι:

Πρώτον είναι από τους σημαντικότερους. Είναι από τους σημαντικότερους διότι, όπως θα εξηγήσω στη συνέχεια, αφορά τον πυρήνα της δομής και της λειτουργίας του Κοινοβουλευτικού Πολιτεύματος. Ας μην ξεχνάμε ότι το Κοινοβουλευτικό Πολίτευμα, στην πολιτική του μετεξέλιξη, διαμορφώθηκε με αφετηρία την ποινική ευθύνη των μελών της κυβέρνησης και των υφυπουργών. Γι' αυτό ακριβώς είναι σαφές ότι όταν ρυθμίζονται αυτά τα θέματα στην πραγματικότητα αγγίζουμε τον πυρήνα της λειτουργίας του ιδίου του Κοινοβουλευτικού Πολιτεύματος.

Το δεύτερο χαρακτηριστικό, που είναι και η ιδιομορφία του νόμου αυτού, έγκειται στο ότι ψηφίζουμε ένα νόμο που όλοι -και το νιώθω αυτό και το ξέρουμε- εχόμαστε να μην χρειαστεί να εφαρμοστεί καθ' όλην τη διάρκεια της ισχύος του. Όχι βεβαίως με την έννοια -προς Θεού για να μην παρεξηγηθεί κανείς- ότι εάν συμβούν γεγονότα τα οποία εμπίπτουν στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής του, δεν πρέπει να εφαρμοστεί. Κάθε άλλο. Εχόμαστε η πολιτική ζωή και οι πολιτικοί, τα μέλη της κυβέρνησης και οι υφυπουργοί, να μην δώσουν ποτέ την αφορμή να εφαρμοστεί ένας τέτοιος νόμος, γιατί κάθε φορά που χρειάζεται ένας τέτοιος νόμος -εξαιτίας της καταγωγής του και εξαιτίας της ιδιομορφίας του- να εφαρμοσθεί, τότε στην πραγματικότητα τραυματίζεται η ίδια η πολιτική ζωή, τότε κάτι σάπιο υπάρχει. Μακάρι να μην υπάρχει αυτό το σάπιο. Εάν, όμως, υπάρχει, θα εφαρμοστεί ο νόμος αυτός. Γι' αυτό είμαστε εδώ, για να εφαρμόσουμε ένα νόμο όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικό. Εχόμαστε, όμως, η πολιτική ζωή να μην δώσει ποτέ τις αφορμές για την εφαρμογή του.

Το τρίτο βασικό χαρακτηριστικό αυτού του νόμου -το οποίο μάλιστα, το τονίζω, συνάπτεται με το πρώτο, -έγκειται στο ότι οι διατάξεις του καθιερώνουν ένα ιδιόμορφο καθεστώς ποινικής ευθύνης σε σχέση με άλλους νόμους.

Εδώ κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλω μια διευκρίνιση. Ακούστηκε έντονα -και κατά τη διάρκεια της Αναθεώρησης του Συντάγματος αλλά και όταν κατατέθηκε ο νόμος αυτός προς ψήφιση- ότι το άρθρο 86 του Συντάγματος και ο εκτελεστικός του νόμος διαμορφώνουν ένα ειδικό καθεστώς ποινικής ευθύνης των μελών της κυβέρνησης και των υφυπουργών, το οποίο είναι ιδιαίτερος ευνοϊκό. Άρα συνιστά ευνοϊκή, διακριτική μεταχείριση υπέρ των μελών της κυβέρνησης και των υφυπουργών και υπέρ της ίδιας της Βουλής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι λάθος. Αυτή η αντίληψη είναι εσφαλμένη. Σε όλα τα κράτη του κόσμου -ή, τουλάχιστον, στα περισσότερα-, υπάρχουν αυτές οι ειδικές ρυθμίσεις. Και υπάρχουν αυτές οι ειδικές ρυθμίσεις εξαιτίας του ότι -το τονίζω- το Κοινοβουλευτικό Πολίτευμα είναι μετεξέλιξη της αρχικής διαμόρφωσης της ποινικής ευθύνης των μελών της κυβέρνησης και των υφυπουργών. Και ο λόγος για τον οποίο υπάρχει αυτή η διαδικασία, δεν είναι για να έχουν μια ειδική μεταχείριση τα μέλη της κυβέρνησης. Είναι γιατί η ίδια η Βουλή πρέπει να παίρνει το βάρος της εκκαθάρισης της πολιτικής ζωής του Τόπου από φαινόμενα που, όταν διαιωνίζονται, τότε είναι δυνατόν και να τραυματίσουν την πολιτική ζωή, αλλά και να αποπροσανατολίσουν την πολιτική ζωή από άλλα μεγάλα σοβαρά προβλήματα.

Στην πραγματικότητα, όχι μόνο δεν είναι διακριτική μεταχείριση υπέρ των πολιτικών, αλλά είναι βάρος το οποίο πέφτει στην ίδια τη Βουλή, -την εκάστοτε Βουλή, ύστερα μάλιστα από εκλογές- να εκκαθαρίσει το τοπίο και ν' αναλάβει τις ευθύνες της. Δεν μπορεί να αφήσει να πλανώνται αυτές οι σκιές. Ή υπάρχουν και μπορεί αυτές τις σκιές να τις διαλύσει ή δεν υπάρχουν. Αλλά αυτό πρέπει να το αποφασίσει η Βουλή. Ό,τι διαρκεί, ό,τι διαιωνίζεται προς αυτή την κατεύθυνση έχει τραυματικές εμπειρίες που βλέπουν την πολιτική ζωή. Αυτή είναι η ratio constitutionis και η ratio legis σε ό,τι αφορά την εφαρμογή των διατάξεων αυτών.

Αυτή είναι λοιπόν, η ιδιομορφία αλλά και η σημασία. Είναι σημαντικός νόμος γιατί αφορά το Κοινοβουλευτικό Πολίτευμα. Ιδιομορφία, γιατί μακάρι να μην δώσουμε ποτέ την αφορμή

στην πολιτική ζωή να εφαρμοσθεί αυτός ο νόμος. Ιδιομορφία, γιατί ο νόμος αυτός δεν συνιστά προνόμιο για την κυβέρνηση και για τη Βουλή, αλλά συνιστά βάρος στη Βουλή και χρέος της Βουλής να καθαρίζει το πολιτικό τοπίο από τις σκιές που βαράνουν πάνω στην πολιτική ζωή του Τόπου.

Το άρθρο 86 του Συντάγματος αναθεωρήθηκε ευρύτατα, όπως είναι γνωστό, κατά την τελευταία Αναθεώρηση. Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι κατά την αναθεώρηση αυτή του άρθρου 86 ψήφισαν υπέρ δικόσμοι εξήντα οκτώ συνάδελφοι. Ήταν μια ευρύτατη πλειοψηφία, το τονίζω. Και, βεβαίως, πρέπει να σας πω στην περίπτωση αυτή, ότι αυτή η πλειοψηφία είναι εκείνη η οποία καθορίζει και την έκταση της Αναθεώρησης του άρθρου 86. Ταυτοχρόνως, όμως, σηματοδοτεί και τη στάση η οποία τηρείται σε σχέση με το σχέδιο νόμου σήμερα. Γιατί το σχέδιο νόμου, στην πραγματικότητα, επαναλαμβάνει τις περισσότερες από τις διατάξεις του άρθρου 86.

Αρα όποιες αιτιάσεις θα μπορούσαν να συγκεντρωθούν κατά του νομοσχεδίου, στην ουσία είναι αιτιάσεις κατά των διατάξεων του Συντάγματος. Σεβόμαστε το Σύνταγμα και, επομένως, δεν επανερχόμαστε σε κριτική, που είχε ασκηθεί την εποχή εκείνη. Γι' αυτό άλλωστε και κατά τη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου αυτού στην Επιτροπή υπήρξε ευρύτατη συναίνεση όλων των πτερύγων της Βουλής.

Αν αναθεωρήθηκε με τέτοια ευρύτητα το άρθρο 86, είναι γιατί όλοι ζήσαμε την τραυματική εμπειρία των ετών 1989-1995. Απόσταγμα των εμπειριών της εποχής εκείνης είναι οι διατάξεις που μπήκαν, και οι περισσότερες είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Επομένως, πρέπει να δεχθούμε ότι είναι εκείνες οι εμπειρίες και, άρα, είναι αυτά τα γεγονότα, που συνετέλεσαν, ώστε να γίνει και η Βουλή σοφότερη και η πολιτική ζωή του τόπου να μην ξαναζήσει εκκρεμότητες ή τραυματικές εμπειρίες, οι οποίες δεν ταιριάζουν στον κοινοβουλευτικό μας βίο και στην πολιτική ζωή του Τόπου.

Κατόπιν τούτου, ο νόμος στην ουσία επαναλαμβάνει το άρθρο 86 στα περισσότερα σημεία του. Νομίζω ότι ο νόμος είναι εν πολλοίς θετικός. Και θα μου επιτρέψετε, αντί να μακρογορήσω παίρνοντας ένας προς ένα τα άρθρα, τα οποία θα δούμε κατά τη συζήτηση στη συνέχεια, να επιστημονικά εννέα συνολικά καίρια σημεία αυτού του νομοσχεδίου, τα οποία, κατά την εκτίμησή μας, βαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση.

Σημείο πρώτο, διαδικαστικό. Το άρθρο 86 του Συντάγματος και ο νόμος επιτρέπουν να ξεκαθαρίσει, επιτέλους, το πεδίο εφαρμογής μεταξύ Κανονισμού της Βουλής και κοινού νόμου, σε ό,τι αφορά τα ζητήματα που σχετίζονται με το νόμο περί ευθύνης υπουργών. Το λέω αυτό, γιατί είναι γνωστό ότι από το προγενέστερο καθεστώς, προ της αναθεώρησης δηλαδή, είχαμε ζήσει την εμπειρία και του Συντάγματος, αλλά και του Κανονισμού, που δεν διευκρίνιζαν καλά τα πράγματα αυτά. Με αποτέλεσμα πολλές φορές να χρειαστεί ο ίδιος ο Κανονισμός της Βουλής να υπεισέλθει σε θέματα, τα οποία αφορούσαν τον κοινό νόμο και το αντίστροφο. Θα θυμάστε ότι ζητήματα που αφορούσαν την παραπομπή των συμμετόχων, είχαν λυθεί μέσα από τον Κανονισμό της Βουλής, πράγμα εντελώς ανορθόδοξο.

Θυμίζω δε επίσης στην Εθνική Αντιπροσωπεία ότι δεν είναι ορθό αυτό που λέγεται, ότι μεταξύ του κοινού νόμου και του Κανονισμού της Βουλής υπάρχει διαφορά τυπικής ισχύος. Ότι, δήθεν, ο Κανονισμός της Βουλής έχει υπέρτερη τυπική ισχύ σε σχέση με τον κοινό νόμο. Η διαφορά σε ό,τι αφορά την τυπική ισχύ μεταξύ τους έγκειται στο ότι άλλο είναι το πεδίο παρέμβασης του Κανονισμού της Βουλής και άλλο το πεδίο του ουσιαστικού νόμου. Στην πραγματικότητα είναι διαφορά πεδίων αρμοδιότητας. Και γι' αυτό ακριβώς τονίζω πως είναι σωστό ότι το Σύνταγμα και ο υπό συζήτηση νόμος καθορίζουν αυτά τα πεδία εφαρμογής.

Υπάρχουν βέβαια κάποια σημεία τριβής εδώ, και τα επισημαίνει η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής. Νομίζω ότι κατά τη συζήτηση μπορούμε να δούμε τα σημεία τριβής που υπάρχουν. Και έχω την εντύπωση ότι όπου μπορούμε να βγάλουμε διατάξεις που αφορούν τον Κανονισμό της Βουλής, πρέπει να τις βγάλουμε. Όπου, όμως, διατηρούνται ορισμένες ρυθμίσεις του Κανονισμού της Βουλής, για λόγους ενότητας του νόμου,

και μέσα στο νόμο, πρέπει να ακολουθήσουμε κατά γράμμα και κατά λέξη τη διατύπωση του Κανονισμού της Βουλής, για να μην υπάρχει απόκλιση. Εν πάση περιπτώσει, χρειάζεται να πείτε –εγώ το λέω από πλευράς Αξιωματικής Αντιπολίτευσης– ότι όπου ενδεχομένως υπάρχει διαφορά διατύπωσης στο νόμο, αλλά είναι αντικείμενο το οποίο ανάγεται στην αρμοδιότητα του Κανονισμού της Βουλής, τότε ισχύει ο Κανονισμός της Βουλής.

Δεύτερο σημείο, το οποίο ρυθμίζει ο νόμος και ο Κανονισμός της Βουλής, αλλά ταυτοχρόνως και το Σύνταγμα στο άρθρο 86, είναι ότι αποκλειστικώς αρμοδία για την οποιαδήποτε άσκηση δίωξης κατά των μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών είναι η ίδια η Βουλή. Άρα, εδώ έρχομαι σ' αυτό που είπα πριν. Δεν είναι προνόμιο της Βουλής, είναι χρέος της.

Εδώ, κύριε Υπουργέ, επισημαίνω κάτι, το οποίο πρέπει να απασχολήσει το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Δεν είναι θέμα νόμου, αλλά τουλάχιστον είναι θέμα Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου σε ό,τι αφορά τις οδηγίες που δίνει προς τους δικαστικούς λειτουργούς.

Το Σύνταγμα, αλλά και ο Κανονισμός της Βουλής και κατ' επέκταση ο νόμος, αυτό που απαγορεύουν είναι να ασκείται δίωξη ή άλλη πράξη προς αυτήν την κατεύθυνση κατά μέλους της κυβέρνησης ή υφυπουργού, χωρίς την άδεια της Βουλής. Δεν σημαίνει ότι με το που πιάνει μία υπόθεση ο οποιοσδήποτε δικαστικός λειτουργός και αναφέρει απλώς και μόνο το όνομα ενός μέλους της κυβέρνησης ή υφυπουργού– χωρίς να αξιολογείται καθ' οιονδήποτε τρόπο το ίδιο το υλικό και αν αυτό συνιστά για οποιονδήποτε λόγο αντικείμενο που εμπίπτει στο πλαίσιο εφαρμογής αυτού του νόμου, πρέπει να παραπέμπεται στη Βουλή.

Γιατί τότε τι συμβαίνει; Έρχονται πράγματα στη Βουλή που είτε η Βουλή τα αφήνει να εκκρεμούν και έτσι φαίνεται ότι η Βουλή δεν ακολουθεί τη δικαιοσύνη προς αυτήν την κατεύθυνση. Είτε αποτελούν σημεία τριβής μέσα στο χώρο της Βουλής όταν η Βουλή έρχεται να τα εξετάσει. Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι παραβιάζεται το Σύνταγμα μια στοιχειώδης επεξεργασία των στοιχείων ώστε να είναι δυνατό να έρχονται στη Βουλή μόνο οι περιπτώσεις που αξίζει το κόπο να απασχολήσουν το Κοινοβούλιο, θα είναι χρήσιμη. Δεν μπορεί, όμως, να είναι θέμα νόμου. Είναι θέμα που ανάγεται στη λειτουργική ανεξαρτησία των δικαστών. Σε καμία περίπτωση ο νόμος δεν μπορεί να παραβιάσει αυτήν την ανεξαρτησία. Είναι, όμως, αντικείμενο στο οποίο ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου μπορεί, με μια εγκύκλιο του π.χ., να δώσει κατευθύνσεις προς τους εισαγγελικούς λειτουργούς οι οποίοι ασκούν τα σχετικά καθήκοντα.

Τρίτο βασικό χαρακτηριστικό είναι ότι δεν υπάρχουν ιδιώνυμα «υπουργικά» εγκλήματα. Με την έννοια ότι δεν ισχύει αυτό που ίσχυε πριν. Ισχύουν για τα μέλη της κυβέρνησης και για τους Υφυπουργούς οι κοινές ποινικές ουσιαστικές διατάξεις. Αυτό είναι μια μεγάλη κατάκτηση γιατί δεν υπάρχουν υπόδικοι δύο ταχυτήτων όσον αφορά στην αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος.

Τέταρτον, προσδιορίζεται επακριβώς το ζήτημα της αποσβεστικής προθεσμίας εντός της οποίας μπορεί και πρέπει η Βουλή να ασκήσει την αρμοδιότητά της όσον αφορά στην άσκηση ποινικής δίωξης. Είναι η δεύτερη σύνοδος της επόμενης περιόδου από αυτήν κατά την οποία διεπράχθη το αδίκημα. Είναι μια προέκταση και παρέκταση σε σχέση με την προηγούμενη ρύθμιση. Είναι ορθό. Πολλοί νομίζουν ότι είναι μικρή η προθεσμία. Δεν είναι γιατί η Βουλή πρέπει να εκκαθαρίζει τις καταστάσεις που υπάρχουν, για να μην διαιωνίζονται σκιές οι οποίες βλάπτουν την πολιτική ζωή. Κάθε Βουλή πρέπει να αναλαμβάνει τις ευθύνες της απέναντι στην πολιτική ζωή του Τόπου.

Πέμπτη καινοτομία είναι η καθιέρωση της αρχής της συμπαρομπής των συμμετόχων. Και αυτό είναι ορθό. Αλλά εξίσου ορθό με βάση και το άρθρο 86 του Συντάγματος είναι το γεγονός ότι εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν ασκηθεί η ποινική δίωξη τότε η δίωξη κατά των συμμετόχων συνεχίζεται ώστε να αποφευχθεί η ατιμωρησία τους. Εδώ όμως, όταν υπάρχει ως και ανάκληση της απόφασης σε σχέση με την ποινική δίωξη των μελών της κυβέρνησης και των Υφυπουργών, μπορεί η Βουλή ρητώς να αποφασίζει την ανάκληση και για τους συμμετόχους,

Αυτό, όμως, δεν συνάδει με την αρχική σκέψη που είπαμε ότι και αν ακόμη δεν ασκηθεί δίωξη κατά μέλους της Κυβέρνησης η ποινική δίωξη ασκείται για το συμμετόχο ελευθέρως. Ανάκληση σημαίνει ότι ερχόμαστε στο επίπεδο που δεν είχε ασκηθεί η ποινική δίωξη. Τότε πώς είναι δυνατό στη περίπτωση που δεν ασκείται ποινική δίωξη να μπορεί ο συμμετόχος να παραπεμφθεί, αλλά εδώ όταν έχουμε ανάκληση να μπορεί η Βουλή να τον απαλλάξει ρητώς; Θεωρώ ότι εδώ υπάρχει δογματικά και πολιτικά ένα πρόβλημα που πρέπει να το δείτε.

Έκτον καθορίζεται η πλειοψηφία με την οποία μπορεί να υπάρξει η άσκηση της ποινικής δίωξης. Εδώ δεν χρειάζεται ειδική πλειοψηφία όπως θεώρησαν ορισμένες πλευρές κατά την Αναθεώρηση του Συντάγματος. Αρκεί η απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών. Αυτό είναι ιδιαίτερος σηματοδότης γιατί δεν είναι δυνατό να υπάρχουν αδικήματα δύο ταχυτήτων σε σχέση με τις πλειοψηφίες. Εδώ αν αποφασίζαμε με ειδικές πλειοψηφίες, θα μπορούσε να μιλήσει κανείς για ειδική μεταχείριση. Καλώς στην περίπτωση αυτή μιλάμε για πλειοψηφίες οι οποίες οδηγούνται προς την κατεύθυνση της απόλυτης πλειοψηφίας του όλου αριθμού των Βουλευτών.

Έβδομον καθορίζονται τα στάδια της ποινικής δίωξης επαρκώς. Έχουμε πρόταση τριάντα Βουλευτών που αν γίνει δεκτή οδηγεί στη διαμόρφωση επιτροπής που κάνει απλώς προκαταρκτική εξέταση. Κατόπιν, με βάση την απόφαση αυτής της επιτροπής, έρχεται η Βουλή ν' αποφασίσει την άσκηση ή μη δίωξης. Η καινοτομία αυτή είναι μεγάλη και ιδιαίτερος χρήσιμη. Διότι στο παρελθόν είχε εμφανιστεί το φαινόμενο να έρχεται στη Βουλή ένα ζήτημα από εισαγγελικούς λειτουργούς και με το που έπιανε η Βουλή να ασχοληθεί εκραυγάζαν όλοι ότι ποινικοποιείται η πολιτική ζωή του Τόπου. Όταν ξέρουσε ότι αυτή η επιτροπή κάνει προκαταρκτική εξέταση θα πρέπει να δεχόμαστε με ευχέρεια ότι μπορούν να συνιστώνται τέτοιες επιτροπές.

Άρα, λοιπόν, επειδή ακολουθήσαμε αυτή την οδό, πρέπει να διευκολύνεται χωρίς να θεωρείται ποινικοποίηση της πολιτικής ζωής του Τόπου, η δημιουργία τέτοιων επιτροπών προκαταρκτικής εξέτασης. Αλλιώς θα είμαστε υπόλογοι απέναντι στη δικαιοσύνη ότι συγκαλύπτουμε περιπτώσεις. Και κάτι τέτοιο δεν τιμά, ούτε τη Βουλή, ούτε τον πολιτικό βίο της Χώρας.

Όγδοο ενισχύονται οι δικαστικές εγγυήσεις που υπάρχουν σχετικά με την περαιτέρω διαδικασία. Φεύγει επιτέλους ο θεσμός των Βουλευτών-κατηγορών. Ομολογώ, ζώντας έξω από τη Βουλή την εμπειρία μετά το 1989, ότι ήταν τραυματική. Δεν είναι δουλειά του Βουλευτή να ασκεί καθήκοντα κατηγορού. Ορθώς, λοιπόν, στην περίπτωση αυτή έχουμε δικαστικό συμβούλιο το οποίο έχει ανακριτή, ορθώς επίσης έχουμε εισαγγελέα στο Ειδικό Δικαστήριο που προέρχεται από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου. Και αυτό είναι ιδιαίτερος σημαντικό.

Σε ό,τι αφορά τα λοιπά, πρέπει να σας πω ότι είχαμε ως Νέα Δημοκρατία αντίρρηση σχετικά με τη σύνθεση του Ειδικού Δικαστηρίου. Είχαμε πει ότι τα μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας –θα το δούμε και στην πορεία, αλλά το αναφέρουμε για λόγους ιστορικούς αν και το Σύνταγμα ισχύει και είναι απόλυτα σεβαστό– δεν ήταν απαραίτητα. Περισσότερο χρήσιμο θα ήταν να υπάρχουν παραπάνω Αρεοπαγίτες μέσα στο χώρο του Ειδικού Δικαστηρίου. Εν πάση περιπτώσει, αυτή ήταν η σκέψη που επικράτησε και στη συνέχεια, θα εξηγήσω για λόγους καθαρά ιστορικούς ποια ήταν η αντίρρησή μας. Είναι απολύτως σεβαστό το Σύνταγμα και δεν επανέρχομαι σ' αυτό.

Τέλος θα πρέπει να τονίσω, ως ένατη καινοτομία που σχετίζεται με το ζήτημα της επακριβούς ρύθμισης των θεμάτων του νόμου, αυτό που σχετίζεται με την ανάκληση και την αναστολή της δίωξης γενικότερα.

Είπα προηγουμένως την αντίρρηση που έχουμε για το θέμα των συμμετόχων. Με βάση όλα αυτά τα δεδομένα και σύμφωνα μ'αυτά που θα πω και στη δευτερολογία μου, η Νέα Δημοκρατία ψηφίζει την αρχή του σχεδίου νόμου. Κανένα δημιούργημα δεν είναι τέλειο. Και ο νόμος αυτός έχει ατέλειες. Θα επιχειρήσουμε κατά τη διάρκεια της συζήτησης αυτές τις ατέλειες να τις απαλύνουμε και, αν είναι δυνατόν, να τις απαλείψουμε.

Θεωρώ, όμως, ιδιαίτερα σημαντικό ότι όλες οι πολιτικές δυνάμεις που βρίσκονται στο Κοινοβούλιο ψηφίζουν υπέρ

αυτού του νόμου, παρά τις όποιες επιμέρους αντιρρήσεις. Διότι έτσι πρέπει να συμπεριφερόμαστε στα μεγάλα θεσμικά θέματα.

Και νομίζω, κύριε Υπουργέ, είναι και μια εμπειρία που θα πρέπει να μεταφέρετε στον Πρωθυπουργό, όταν απ' αυτό εδώ το Βήμα, απευθυνόμενος σ' όλες τις πολιτικές δυνάμεις, ιδίως, όμως, στην Αξιωματική Αντιπολίτευση είπε ότι είναι μια στείρα Αντιπολίτευση, Αντιπολίτευση η οποία ουδέποτε δέχεται, δήθεν, ό,τι σωστό θεσμικά προσκομίζει σ' αυτόν το χώρο η Κυβέρνηση.

Δεκάδες νομοθετήματα τα υπερψήφισε η Νέα Δημοκρατία. Αποχωρήσατε σεις από την ψήφιση του Συντάγματος το 1975 και δεν υπήρξε ούτε ένα σχέδιο νόμου επί κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας που να το ψηφίσατε ως αντιπολίτευση. Μην ξεχνάτε, κύριε Υπουργέ, ότι τον τελευταίο καιρό μαζί μας έχετε ψηφίσει κάποια νομοσχέδια εδώ. Και όχι μόνο δεν ακολουθούμε στείρα Αντιπολίτευση, αλλά θα ευχόμαστε, αν ο Ελληνικός Λαός το αποφασίσει και γίνει κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία και οι σεις αντιπολίτευση, το παράδειγμα της Νέας Δημοκρατίας να το ακολουθήσετε ως αντιπολίτευση. Γιατί είναι μια καλή αρχή για τη διαμόρφωση ηθών αλλά και εθίμων στην κοινοβουλευτική μας ζωή, που ταιριάζουν σε μια άλλη ποιότητα της δημοκρατίας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Σκυλλάκος έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Έχουμε ψηφίσει τη σχετική συνταγματική διάταξη και γι' αυτό θα ψηφίσουμε και επί της αρχής το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Θα σημειώσω, όμως, ότι το ζήτημα της αντιμετώπισης κατηγοριών κατά Υπουργών και το ζήτημα της δικαστικής εκκαθάρισης σκανδάλων που συμβαίνουν ή συνέβαιναν, δεν λύνεται μόνο μ' ένα νόμο ή με ορισμένες διατάξεις όσο καλές και αν είναι αυτές. Υπάρχει η πείρα που παρελθόντος που εξαρτάται, όμως, και από άλλους παράγοντες που έχουν σχέση με το πολιτικό μας σύστημα και τη λειτουργία της δικαιοσύνης, για να πούμε ότι θα αντιμετωπίζεται ο Υπουργός, όπως αντιμετωπίζεται ο κάθε απλός πολίτης.

Εμείς, ψηφίσαμε τη διάταξη αυτή γιατί λύνει σημαντικά ζητήματα για τα οποία έχει γίνει πολλή συζήτηση καθ' όλην την προηγούμενη περίοδο. Θα αναφερθώ σε ορισμένα.

Περιορίζεται ο ρόλος της Βουλής σημαντικά, εκεί που χρειάζεται, δηλαδή στην αίτηση για δίωξη σε μια προκαταρκτική εξέταση η οποία επιβάλλεται και δεν μπορούμε να αναθέτουμε όλα στους δικαστές και στην άσκηση ποινικής δίωξης.

Από εκεί και πέρα το έργο το αναλαμβάνει η δικαιοσύνη, το Δικαστικό Συμβούλιο για την προανάκριση και μετά το ακροατήριο. Είναι σημαντική, λοιπόν, η απομάκρυνση της Βουλής από αρκετές διαδικασίες σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς.

Σημαντικό επίσης είναι ότι παύει να είναι Βουλευτής ο εισαγγελέας. Ακολουθούμε τη διαδικασία που ισχύει για όλους τους Έλληνες πολίτες.

Σημαντικό είναι ότι λύνεται και το ζήτημα με τους συμμετόχους. Η δική μας άποψη είναι ότι από τη στιγμή που θα γίνει παραπομπή του Υπουργού και θα συμμετέχουν και οι συμμετόχοι, βεβαίως αυτοί θα πρέπει να ακολουθούν την τύχη του Υπουργού, δηλαδή εάν υπάρξει η αναστολή, να υπάρξει αναστολή και για τους συμμετόχους, αν υπάρξει ανάκληση να υπάρξει ανάκληση και για τους συμμετόχους. Αυτό να γίνει για τον εξής απλό λόγο, διότι σε μία υπόθεση για την οποία ευθύνεται ο Υπουργός, το σύνθημα θα είναι ότι και κάποιοι υπηρέτικοι παράγοντες οι οποίοι συνήργησαν σε αυτό το αδίκημα θα παραπεμφθούν και εκείνοι. Δεν είναι σωστό, λοιπόν, σε αυτόν που έδωσε τις εντολές, στον ηθικό αυτουργό εμείς να του αναστέλλουμε ή να του ανακαλούμε για διαφόρους λόγους τη διαδικασία και να ευνοείται κατά κάποιον τρόπο και να μην γίνεται για τους εξαρτώμενους από αυτόν υπαλλήλους. Βεβαίως από αυτή την υπόθεση και κάποιος τρίτος μπορεί να ωφεληθεί, αλλά κάπου πρέπει να καταλήξουμε και για εμάς έχει βαρύτητα η ίδια μεταχείριση των συμμετόχων υπαλλήλων του Υπουργείου σε σχέση με την τύχη του Υπουργού.

Τις αντιρρήσεις και τις διαφωνίες που είχαμε στη σχετική διάταξη θα τις αναφέρω. Δεν οδήγησαν στο να καταψηφίσουμε τις συνταγματικές διατάξεις που αφορούν το όλο θέμα. Ποιες είναι αυτές οι διαφορετικές μας απόψεις;

Πρώτον το θέμα της παραπομπής ή μη ενός Υπουργού να μην είναι αποκλειστικά θέμα των δύο μεγαλύτερων κομμάτων. Με βάση τα εκλογικά συστήματα που ισχύουν και με βάση το νόμο περιορίζεται αντικειμενικά όλη η υπόθεση ανάμεσα στα δύο μεγαλύτερα κόμματα. Και τα μικρότερα κόμματα το μόνο που θα κάνουν είναι να συμμετέχουν στην εξεταστική επιτροπή και να ψηφίζουν όταν θα έλθει η στιγμή να ασκηθεί ή να μην ασκηθεί ποινική δίωξη. Έτσι λέει ότι η αίτηση για να ασκηθεί δίωξη χρειάζεται να υπογράψουν τριάντα Βουλευτές. Με το εκλογικό σύστημα και με τα παλαιότερα εκλογικά συστήματα και με το σημερινό είναι αδύνατο ένα μικρό κόμμα, εγώ λέω και δύο μικρότερα κόμματα και πολύ πιθανό και τρία μικρότερα κόμματα να φθάσουν τον αριθμό τριάντα. Θα έπρεπε να ήταν μικρότερος ο αριθμός. Το είκοσι ήταν πιο λογικό, για να αντιμετωπισθεί αυτό το ζήτημα.

Η δεύτερη διαφωνία μας έχει να κάνει με το ποιος αριθμός Βουλευτών αποφασίζει την άσκηση της ποινικής δίωξης. Και εδώ δεν πρέπει να είναι υπόθεση μόνο των δύο μεγαλύτερων κομμάτων. Και καμιά φορά όταν υπάρχει ισχυρή σύγκρουση ανάμεσα στα δύο μεγαλύτερα κόμματα, βλέπετε ότι ο καθένας χρησιμοποιεί τις πλειοψηφίες όχι με βάση αυτό που λέει ο μέσος άνθρωπος, δηλαδή να εξετασθεί, να διερευνηθεί αυτή η υπόθεση ή να μη διερευνηθεί, αλλά με βάση τα συμφέροντα και όπως εκτιμά την πολιτική κατάσταση και τις επιδράσεις αυτών των υποθέσεων και την εξέλιξη αυτών των υποθέσεων, όπως θέλει να τα εκμεταλλευθεί το καθένα από τα δύο μεγαλύτερα κόμματα εξουσίας. Γι' αυτό εμείς θεωρούσαμε πιο σωστή την παλαιότερη ρύθμιση του νόμου, που έλεγε ότι για να ασκηθεί δίωξη σε κάποιον θα χρειαζόταν και το 10% των ψήφων της Αντιπολίτευσης.

Γιατί το λέω αυτό; Γιατί μία υπόθεση εύκολο είναι να απορριφθεί με εκατόν πενήντα ένας Βουλευτές, αλλά η Αντιπολίτευση μπορεί να αναμένει όταν θα γίνει αυτή πλειοψηφία στα δύο χρόνια εκείνα να κινηθεί τότε τη διαδικασία και μόνιμη της χωρίς να υπάρχει λόγος ως πολιτική δίωξη αν θέλετε, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του 10% που έλεγε ο προηγούμενος νόμος ή και κάποιων κομμάτων της Αντιπολίτευσης, κάποιων Βουλευτών που ανήκουν στην Αντιπολίτευση, να το τραβήξει το σχοινί.

Ήταν μεγαλύτερη εξασφάλιση. Τώρα, το να λέμε ότι σ' αυτό το ζήτημα θα πρέπει να υπάρχει ίση μεταχείριση με τους απλούς πολίτες, δεν είναι σωστό, διότι μόνο το γεγονός ότι για τους Υπουργούς υπάρχει ειδική συνταγματική διάταξη και ειδικός νόμος, είναι μία διαδικασία που ισχύει κατ' εξαίρεση σε σχέση με το τι ισχύει για τον απλό πολίτη. Και αυτή η εξαίρεση δεν σταματάει μόνο στον αριθμό αυτών που αποφασίζουν την παραπομπή. Έτσι και αλλιώς, είναι ειδικό το καθεστώς όσον αφορά την ευθύνη των Υπουργών και την παραπομπή τους.

Η άλλη παρατήρηση και αντίρρηση που είχαμε, έχει σχέση με την ανάκληση. Στο παλαιό καθεστώς και στο Σύνταγμα δεν υπήρχε η έννοια της ανάκλησης. Μάλιστα όσον αφορά την ανάκληση χρησιμοποιούμε δύο μέτρα και δύο σταθμά. Ευθύνη μπορεί να έχει ή μπορεί να καταλογίζεται ευθύνη, και σε ένα Βουλευτή. Τότε αίρεται η ασυλία του. Όταν, όμως, δεν αίρεται η ασυλία του, αναστέλλεται η ποινική δίωξη. Είναι, λοιπόν, λογικό και το επικαλούμαστε κάθε φορά όταν δεν αίρεται η ασυλία, ότι όταν θα πάψει να είναι Βουλευτής, η υπόθεση θα εκδικαστεί, θα πάρει το δρόμο της, προκειμένου να διερευνηθούν οι κατηγορίες εξαιτίας των οποίων ζητείται η δίωξη. Υπάρχει μόνο η αναστολή.

Για τον Υπουργό πέρα από την αναστολή, υπάρχει και η ανάκληση. Πού μπορούμε να φτάσουμε με την αναστολή; Μπορεί να έχει ξεκινήσει η διαδικασία, να έχει φτάσει στο ακροατήριο και λίγο πριν εκδοθεί η απόφαση, μια πλειοψηφία στη Βουλή να αποφασίσει την ανάκληση της υπόθεσης. Αυτό δεν το θεωρούμε σωστό και τις αντιρρήσεις μας τις είχαμε πει και όταν γινόταν η συζήτηση για την Αναθεώρηση του Συντάγματος.

Επίσης δεν θεωρούμε σωστό το γεγονός ότι εδώ υπάρχει ανι-

σότιμη μεταχείριση, διότι ένας απλός πολίτης μπορεί να ζητήσει επανεξέταση της διαδικασίας και αναψηλάφηση της δίκης. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν κάποιες διαδικασίες στις οποίες μπορεί να προσφύγει ο απλός πολίτης.

Τώρα ας πάρουμε για παράδειγμα την περίπτωση που ένας Υπουργός καταδικαστεί. Έρχονται τα παιδιά του ή ο ίδιος και ζητούν να εξετασθεί ξανά αυτή η υπόθεση. Γιατί λοιπόν να εξαρτάται από τη θέληση της Βουλής, από τη θέληση των εκατόν πενήντα ενός Βουλευτών; Δεν το θεωρούμε σωστό. Αυτή η υπόθεση θα έπρεπε να επανεξετάζεται εφόσον το ζητούσε ο ίδιος ή τα πρόσωπα που δικαιούνται με βάση τη συνταγματική διάταξη.

Αυτές ήταν οι βασικές μας αντιρρήσεις. Εμείς τη διάταξη αυτήν την ψηφίσαμε. Συμφωνούμε επί της αρχής, αλλά θα ήθελα από τον κύριο Υπουργό, όταν θα μιλήσει να μας δώσει περισσότερες διευκρινίσεις για τις παρατηρήσεις της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής, η οποία θέτει ζητήματα που έχουν σχέση με τον Κανονισμό της Βουλής. Βεβαίως υπερισχύει ο Κανονισμός της Βουλής. Υπάρχουν επαναλήψεις για θέματα που επιλύονται από το Σύνταγμα ή από τον Κανονισμό της Βουλής, αλλά σε ορισμένα σημεία, πέρα απ' αυτήν την επανάληψη, η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής υποστηρίζει ότι υπάρχουν αντιφάσεις. Όσον αφορά, λοιπόν, αυτά τα τρία, τέσσερα σημεία στα οποία η Επιστημονική Υπηρεσία υποστηρίζει ότι υπάρχουν αντιφάσεις, θα ήθελα ο κύριος Υπουργός να μας εξηγήσει πως τα βλέπει το Υπουργείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι πρώτον, οι Υπουργοί Εξωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Ανάπτυξης και Μεταφορών και Επικοινωνιών, κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Σύμβασης για την καταγραφή αντικειμένων που εκτοξεύονται στο Διάστημα».

Δεύτερον, οι Υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών, κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου που τροποποιεί τη Διεθνή Σύμβαση για την απλοστευση και εναρμόνιση των τελωνειακών καθεστώτων».

Παραπέμπονται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Το λόγο έχει ο κ. Κουβέλης ως ειδικός αγορητής του Συνταγματικού της Αριστεράς και της Προόδου.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρεμβαίνω ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Κύριε Κουβέλη, τα είπα με αυτόν τον τρόπο, επειδή τώρα μιλάτε στη θέση του ειδικού αγορητή. Το γνωρίζει το Σώμα ότι είστε Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λέω αναφορικά και με το δικαίωμα που έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος για να μην το απεμπολήσω, διότι ξέρετε «κακό χωριό τα λίγα σπία».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Σ' αυτό ακριβώς σας πρόλαβα γι' αυτό και όταν σας έδωσα το λόγο είπα ότι τώρα ομιλείτε ως ειδικός αγορητής.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι η διεκδίκηση όλων μας αφορά στην ευρυθμία της πολιτικής ζωής, έτσι ώστε να μη χρειάζεται η επίκληση του νόμου εφόσον ψηφισθεί και θα ψηφισθεί αυτό το σχέδιο το οποίο συζητάμε, του νόμου δηλαδή για την ποινική ευθύνη των μελών της Κυβέρνησης.

Όμως, είμαστε υποχρεωμένοι όχι μόνο διότι επιτάσσεται από το άρθρο 86 του Συντάγματος, αλλά γιατί και η πολιτική ζωή έχει τις ακραίες εκδοχές της να θεσπίσουμε νόμο, έτσι ώστε να ελέγχεται ποινικά το οποιοδήποτε μέλος της Κυβέρνησης διαπράττει αδικήματα. Θα συμφωνήσω, όμως, με την άποψη ότι η ευχή όλων μας είναι να μην χρειαστεί να εφαρμοστεί αυτός ο νόμος που σήμερα με τη μορφή του σχεδίου συζητάμε.

Κύριε Πρόεδρε, το παρόν σχέδιο νόμου κάνει μια βασική όσο και καιρία τομή. Διακρίνει το έργο της Βουλής από εκείνο της δικαιοσύνης και περιορίζει το δικαίωμα της Βουλής να αποφαινεται για την ποινική δίωξη ή τη μη ποινική δίωξη του μέλους της Κυβέρνησης. Και εφόσον αποφανθεί για την άσκηση ποινικής δίωξης η Βουλή από εκεί και πέρα η απόλυτη αρμοδιότητα, η πλήρης δικαιοδοσία είναι της συντεταγμένης δικαιοσύνης. Και θεωρώ ότι αυτή η επιλογή τόσο του Συντάγματος στο

άρθρο 86 όσο και του παρόντος σχεδίου νόμου, είναι μια επιλογή που υπηρετεί, συν τοις άλλοις και τη συλλειτουργία εν προκειμένω της νομοθετικής εξουσίας με τη δικαστική εξουσία, χωρίς όμως στα καίρια ζητήματα να παρεμβαίνει η μία στο έργο της άλλης.

Δεν υπάρχει και ορθά, κύριοι συνάδελφοι, ο νόθος θεσμός όπως προϋπήρχε του Βουλευτή κατηγορού. Και λέω «νόθος» διότι πράγματι νόθευε τα πράγματα με την έννοια ότι είχαμε εκπρόσωπο της νομοθετικής εξουσίας να ασκεί εισαγγελικά καθήκοντα και αρμοδιότητες εκεί όπου αναπτυσσόταν η ποινική διαδικασία και εκαλείτο η δικαιοσύνη να αποφανθεί για την ενοχή ή τη μη ενοχή των πολιτικών προσώπων που έκρινε.

Θεωρώ επίσης, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι σημαντικό το γεγονός ότι με την απόλυτη πλειοψηφία την πλειοψηφία των εκατόν πενήντα και ενός Βουλευτών αποφασίζεται η άσκηση ή μη άσκηση της ποινικής δίωξης. Με την έννοια ότι καθίσταται ευχερέστερη η άσκηση της ποινικής δίωξης, δεν εμπλέκεται σε διαδικασίες πολλές φορές και πολιτικών σκοπιμοτήτων και αποφασίζει αυτός ο αριθμός προκειμένου Υπουργός ή Υφυπουργός να κριθεί από τη συντεταγμένη δικαιοσύνη.

Είναι επίσης σημαντικό το γεγονός ότι έχουμε, κύριε Πρόεδρε, εξειδίκευση της ποινικής πράξης. Έχει υποχρέωση η απόφαση με την οποία ασκείται η ποινική δίωξη κατά Υπουργού ή Υφυπουργού να εξειδικεύει την αξιόποινη πράξη και μάλιστα να αναφέρεται και στη συγκεκριμένη διάταξη, όπως ο νόμος αναγράφει αυτήν τη διάταξη. Και αυτό αποτελεί εγγύηση που έχει σχέση με τη μορφή απονομή της δικαιοσύνης διότι και το στάδιο της απόφασης για την άσκηση της ποινικής δίωξης είναι μέρος της απνευμόμενης δικαιοσύνης.

Υπάρχει ένα ζήτημα, κύριοι συνάδελφοι, το οποίο έχει απασχολήσει και την κοινή γνώμη. Δικαιούται η Βουλή από την ώρα που έχει αποφασίσει την άσκηση ποινικής δίωξης, πρέπει να έχει το δικαίωμα να αναστέλλει ή να ανακαλεί την ποινική δίωξη; Νομίζω ότι εδώ θα ομοφωνήσουμε ότι είναι δικαίωμα και υποχρέωση της Βουλής να αναστέλλει ή και να ανακαλεί την ποινική δίωξη όταν αυτή κρίνει και προφανώς με όρους και λόγους πολιτικούς ότι δεν πρέπει να προχωρήσει η διαδικασία και πρέπει ή να ανασταλεί ή να ανακληθεί.

Κύριοι συνάδελφοι, με απασχόλησε έντονα η σκέψη εάν θα πρέπει, όταν ανακαλείται η ποινική δίωξη για το πολιτικό πρόσωπο -για τον Υπουργό ή τον Υφυπουργό- αυτόθροα να ανακαλείται και για το συμμετόχο.

Έχω τη βεβαιότητα πλέον, κύριε Πρόεδρε, ότι θα πρέπει να είναι αυτόθροα και η ανάκληση της ποινικής δίωξης και για το συμμετόχο, εφόσον αποφασίζεται αυτή η ανάκληση για το πολιτικό πρόσωπο, για τον Υπουργό ή τον Υφυπουργό. Λόγοι ισονομίας -και όχι μόνο αυτο- αλλά και λόγοι που αναφέρονται στη συγκεκριμένη ανάληψη της ευθύνης εκ μέρους της Βουλής πρέπει να οδηγούν στο να ανακαλείται η δίωξη και για το συμμετόχο.

Σκεφθείτε, κύριοι συνάδελφοι, το ενδεχόμενο -απεύχομαι να υπάρξει τέτοιο- να έρχεται η Βουλή των Ελλήνων και να ανακαλεί την ποινική δίωξη για το πολιτικό πρόσωπο και να στέλλονται στο δικαστήριο οι συμμετόχοι, τα φυσικά πρόσωπα, αυτά που δεν έχουν την πολιτική ιδιότητα. Θα ελεγχθεί η Βουλή για την απόφασή της αυτή από την κοινή γνώμη. Και η κοινή γνώμη δικαιολογημένα τότε μπορεί να υποστηρίξει την άποψη ότι μεταξύ τους τα βρίσκουν, καλύπτουν τις πράξεις ο ένας για λογαριασμό του άλλου και τα πολιτικά πρόσωπα μετακινούνται στο απυρόβλητο με τη συμφωνία της Βουλής.

Νομίζω ότι ένα τέτοιο ενδεχόμενο θα εκθέτει πολιτικά, κύριε Πρόεδρε, τη Βουλή. Γι' αυτό έχω την άποψη ότι ισχύει για την αναστολή της ποινικής δίωξης -δηλαδή η αναστολή της δίωξης για τον Υπουργό ή τον Υφυπουργό είναι αναστολή και για το συμμετόχο- το ίδιο να ισχύει και για την περίπτωση της ανάκλησης. Η ανάκληση για τον Υπουργό ή τον Υφυπουργό να ισχύει αυτόθροα και για το συμμετόχο.

Είναι, επίσης, ορθή η ρύθμιση εκείνη που αναφέρεται στο να δικάζονται μαζί τα πολιτικά πρόσωπα με τους συμμετόχους. Αυτό υπηρετεί την ενιαία κρίση, υπηρετεί την αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης στην απονομή της και δεν δημιουργεί

προβλήματα σαν εκείνα που είναι γνωστά σε όλους μας, που συνέβησαν στο παρελθόν και θα ήταν περιττός λόγος να τα επαναλάβω.

Απασχόλησε, επίσης, κύριοι συνάδελφοι, την κοινή γνώμη εάν η παραγραφή είναι μικρά, διότι το σχέδιο νόμου ορίζει την παραγραφή για πλημμελήματα και κακουργήματα στην πενταετία και, βεβαίως, σε κάθε περίπτωση, εάν χωρεί αναστολή της παραγραφής, στη δεκαετία.

Είναι ορθή η διάταξη, κύριοι συνάδελφοι. Και είναι ορθή η διάταξη, διότι τέτοιες υποθέσεις πρέπει να εκκαθαρίζονται σύντομα, έτσι ώστε να μην αιωρείται σκιά, έτσι ώστε να μην υπονομεύεται με αυτήν την εκκρεμότητα η πολιτική ζωή και, βεβαίως, να μην καθίσταται «ιδιότυπος αιχμάλωτος», αλλά «αιχμάλωτος», ένας Υπουργός ή Υφυπουργός με μια παρατεταμένη παραγραφή και μ' ένα παρατεταμένο ανεκκαθαρίστο της υποθέσεώς του.

Είναι ορθή η διάταξη και νομίζω ότι είναι η απάντηση που υποχρεούμεθα να δώσουμε σε όλους εκείνους οι οποίοι υποστηρίζουν άμεσα ή έμμεσα ότι καθιερώνεται αυτή η σύντομη παραγραφή, προκειμένου να δίδεται η δυνατότητα και σε κάποιους να ξεφεύγουν από τον ποινικό έλεγχο.

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ένα ζήτημα. Είναι ένα ζήτημα το οποίο θέτει, κύριε Υπουργέ, και η Επιστημονική Επιτροπή με την έκθεσή της. Λέει η Επιστημονική Επιτροπή ότι «με το παρόν σχέδιο νόμου ρυθμίζονται ζητήματα τα οποία έπρεπε να αφορούν ρυθμίσεις του Κανονισμού της Βουλής». Νομίζω ότι έχει δίκιο. Όμως, με δεδομένη την επισήμανση αυτή και πάλι νομίζω ότι υπάρχει λύση. Να αφήσετε τις διατάξεις ως έχουν στο παρόν σχέδιο νόμου και εκείνες οι οποίες κρίνονται ότι αφορούν ζητήματα που ρυθμίζονται από τον Κανονισμό της Βουλής στην πρώτη Αναθεώρηση του Κανονισμού της Βουλής, που επίκειται μάλιστα με τον ανακαθορισμό των ζητημάτων της βουλευτικής ασυλίας, να επαναληφθούν ως διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής.

Νομίζω ότι δεν υπάρχει αδιέξοδο επ' αυτού. Μπορείτε να επιμείνετε σε αυτές τις ρυθμίσεις, έστω και αν η Επιστημονική Επιτροπή -ορθά πιστεύω- υποστηρίζει ότι αποτελούν ρυθμίσεις, που θα έπρεπε να γίνουν με τον Κανονισμό της Βουλής. Μπορούν αυτές οι ρυθμίσεις να επαναληφθούν και ως διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής, έτσι ώστε και πάλι να αποτελούν *interna corporis* της Βουλής, με την έννοια ότι δεν θα μπορούν να κρίνονται, αν παραμείνουν μόνον ως διατάξεις του συγκεκριμένου νόμου.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υποστηρίξω την άποψη ότι υπάρχει ένα ζήτημα αναφορικά με την επανάληψη της διαδικασίας. Με άλλα λόγια θέλω να πω για τους μη επαίοντες ότι, αν μετά την καταδίκη κάποιου πολιτικού προσώπου, κάποιου Υπουργού ή Υφυπουργού, προκύπτουν νέα στοιχεία, τα οποία δεν ήταν γνωστά κατά την εκδίκαση της υποθέσεως, πρέπει και αυτά να αξιοποιηθούν, προκειμένου να επανακριθεί η υπόθεση. Ορθά, λοιπόν, προβλέπεται η επανάληψη της διαδικασίας.

Εκείνο που δεν προβλέπεται και μπορεί, πράγματι, να δημιουργήσει πρόβλημα, είναι η ειδικότερη διαδικασία, το πώς δηλαδή η Βουλή θα επιλαμβάνεται αιτήσεως επαναλήψεως της διαδικασίας. Νομίζω ότι, σύμφωνα και με την επισήμανση της Επιστημονικής Επιτροπής, πρέπει να επιλέξουμε αυτή τη διαδικασία, δηλαδή η επανάληψη της συγκεκριμένης υπόθεσης, να ρυθμιστεί διαδικαστικά με τον Κανονισμό της Βουλής.

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο το οποίο θέλω να υποστηρίξω στο πέρας της ομιλίας μου, αφού δηλώσω ότι ψηφίζουμε το παρόν σχέδιο νόμου, είναι τούτο: Η αξιοποίηση και η χρήση των διατάξεων του σχεδίου νόμου, αναφορικά με την άσκηση της ποινικής δίωξης από τους εκατόν πενήντα και έναν Βουλευτές, προϋποθέτει και ένα επίπεδο της Βουλής των Ελλήνων, προϋποθέτει ένα επίπεδο της πολιτικής ζωής του τόπου, που δεν θα επιτρέπει να υποτάσσεται αυτή η ρύθμιση σε σκοπιμότητες.

Είμαι βέβαιος ότι κοινή θέληση όλων είναι να ρυθμιστεί η πολιτική ζωή με τέτοιο τρόπο, ώστε να απομακρύνεται συστηματικά και επίμονα από πολιτικές σκοπιμότητες και ιδιοτέλειες, που είναι δυνατόν να περιγράψουν τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην Έκθεση Έργων Τέχνης από τη Συλλογή της Βουλής των Ελλήνων, μαθητές και συνοδοί -καθηγητές από το 2ο ΤΕΕ Καισαριανής.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Κύριε Υπουργέ, θέλετε να κάνετε κάποια παρέμβαση;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΛΗΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όχι, κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ σε όλα τα θέματα στην ομιλία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Επομένως θα δώσω το λόγο στους έξι πρώτους ομιλητές και μετά θα ακολουθήσει κατά τον Κανονισμό η ομιλία σας.

Κύριε Σπυριούνη, έχετε το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, συζητούμε ένα νομοσχέδιο που έρχεται να προσαρμόσει τη μέχρι σήμερα ισχύουσα νομοθεσία με βάση το πλαίσιο του ν. 2509/1997 «περί ευθύνης των Υπουργών», στο Άρθρο 86 του Συντάγματος της Χώρας.

Ο νόμος βρίσκεται μέσα σ' ένα πλαίσιο καθημερινής διέυρυνσης της δημοκρατίας στη συνείδηση του λαού μας. Γονιμοποιεί την υφισταμένη σε δυσάρεστες εκφράσεις της πολιτικής μας ζωής εμπειρία και δίνει μία ευρύτερη διάσταση στη διάκριση των εξουσιών, η οποία ξεκίνησε από την πλατωνική και αριστοτελική φιλοσοφία, πέρασε στο Διαφωτισμό του 18ου αιώνα με τον Μοντεσκιέ και τους υπόλοιπους διαφωτιστές και πήρε τη διάστασή της παγκοσμίως στο συνταγματικό κόσμο και στις νομοθεσίες των δημοκρατικών χωρών.

Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό που πηγάζει μέσα από το σύνολο του πνεύματος του νομοσχεδίου είναι ότι διαχωρίζονται συγκεκριμένα και διακεκριμένα τα στάδια της συνολικής διαδικασίας κατά φάσεις για την έγερση, την κίνηση και την υλοποίηση της διαδικασίας διώξεως για πλημμελήματα και κακουργήματα, για πράξεις που εκτέλεσε ο εν ενεργεία Υπουργός ή ακόμη και εκείνος που έπαψε να είναι Υπουργός, αλλά που οι πράξεις του συντελέστηκαν κατά τη διάρκεια ασκήσεως των υπουργικών του καθηκόντων.

Άλλο χαρακτηριστικό είναι ότι έλκεται, ρυμουλκείται και συμπορεύεται δικαζόμενος και ο ή οι συμμετέχοι. Και ακολουθούν τρόπον τινά τη διαδικασία της εκδίκασης, όπως και ο δικαζόμενος Υπουργός. Κύριε Υπουργέ, εγώ θα συμφωνήσω με την πρόταση ότι η μοίρα πρέπει να είναι καθολική σε όλη την εξέλιξη της διαδικασίας για τις κατηγορούμενες πράξεις, επομένως να συμπεριλαμβάνουν, ό,τι ισχύει για τον Υπουργό -ανάκληση ή αναστολή κ.λπ.- και τους συμμετέχοντες ή το συμμετέχο.

Για να κινηθεί η διαδικασία αρμόδια είναι η Βουλή κατά το άρθρο 86 του Συντάγματος και είναι σημαντική αυτή η ρύθμιση. Δηλαδή η Βουλή κρατά την όλη κίνηση της διαδικασίας μέχρι την ειδική προς τούτο συγκροτημένη απόφαση της ίδιας της Βουλής -και με απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των αριθμών των Βουλευτών της που σημαίνει εκατόν πενήντα μιας- η οποία θα αποφανθεί μετά την κίνηση της διαδικασίας με την έγγραφη κατάθεση τριάντα τουλάχιστον Βουλευτών αν υπάρχει ή όχι ποινική ευθύνη.

Επίσης είναι σημαντικό και καθορίζεται -το επισημαίνω και ειδικά- με μία απόλυτη έννοια με τη λέξη «αμελλητί» που αναφέρεται σ' εκείνον ο οποίος στην εξέταση μιας άλλης υπόθεσης, εντοπίζει στοιχεία ευθύνης Υπουργού. Πρέπει αμελλητί να στείλει τη διαδικασία για να αποφανθεί η Βουλή που είναι η μόνη αρμόδια για την ποινική ή όχι ευθύνη του συγκεκριμένου Υπουργού.

Θα μπορούσα να πω, λοιπόν, ότι το νομοσχέδιο ξεκαθαρίζει σε τρεις φάσεις την όλη διαδικασία. Η πρώτη φάση περνά μέσα από την αρμοδιότητα της Βουλής. Η δεύτερη φάση για την περίπτωση που θα αποφανθεί και θα αποφασίσει η Βουλή ότι συντρέχει λόγος ποινικής ευθύνης, μεταφέρεται στη δικαστική

εξουσία. Και διά της ενδιάμεσης διαδικασίας από το δικαστικό συμβούλιο -που είναι η δεύτερη φάση- οδηγούμαστε, σε καταφατική απόφαση αιτιολογημένη, οδηγούμαστε στην ενεργοποίηση πλέον του Ειδικού Δικαστηρίου που αποτελεί την τρίτη φάση.

Πιστεύω ότι αυτή η διάκριση δίνει μία διαυγή διαδικασία. Περιφρουρεί την ανάγκη της αμεροληψίας και της ταχείας και άνετης διαδικασίας ποινικής ευθύνης του Υπουργού, με την απόλυτη πλειοψηφία των εκατόν πενήντα ενός Βουλευτών και ξεκαθαρίζει ότι από το σημείο που η Βουλή αποφανθεί για την ύπαρξη ποινικής ευθύνης, παραδίδει στην ανεξάρτητη εξουσία που είναι η δικαστική εξουσία, τα περαιτέρω.

Το νομοσχέδιο αρθρώνεται σε τέσσερα κεφάλαια όπου γίνεται η κατανομή των διατάξεων έτσι ώστε να συγκροτείται η συνολική διαδικασία και με διαυγή τρόπο πλέον να περιγράφεται το θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο έρχεται να γίνει πράξη με συγκεκριμένες λεπτομερειακές διατάξεις η επιταγή του άρθρου 86 του Συντάγματος περί ποινικής ευθύνης Υπουργών.

Μίλησα περί γονιμοποίησης της ενδιάμεσης εμπειρίας και περί προϊόντος μίας διευρυμένης στη συνείδηση του Έλληνα και του πολιτικού, αντίληψης της δημοκρατίας. Επεσήμανα την ανάγκη αυτής της, στο ύψος του ναού της Δημοκρατίας, του Κοινοβουλίου, εξέλιξης της αρχικής διαδικασίας, με τη γονιμοποίηση της ενδιάμεσης εμπειρίας η οποία δεν τίμησε, στις περιπτώσεις που οι διώξεις ήταν προϊόν κομματικού φανατισμού, εξουσιολαγνίας, φαινομένων της πολιτικής μας ζωής, την πολιτική μας ιστορία.

Η ανάγκη για εθνική ομοψυχία περνά, κύριε Πρόεδρε, κυρίως από τη διαπαιδαγώγηση που ασκεί το Κοινοβούλιο στην κοινωνία, από το παράδειγμα που το ίδιο το Κοινοβούλιο δίνει και προβάλλει στη συνείδηση του Έλληνα.

Ψηφίζω το νομοσχέδιο. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Λυκουρέζος έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι περιορισμένος ο χρόνος της παρεμβάσεώς μας, θα περιοριστώ σε ορισμένες επισημάνσεις για να διατυπώσω τις σκέψεις μου οι οποίες με διαφοροποιούν από τις θέσεις που ανέπτυξε ο εισηγητής του κόμματός μας.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο, σε εκτέλεση του άρθρου 86 του Συντάγματος και κατ' αρχάς συμφωνώ, γι' αυτό θα το ψηφίσω επί της αρχής. Έχω, όμως, βασικές ενστάσεις σε ορισμένες ρυθμίσεις που εισάγονται με αυτό το νομοσχέδιο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Πρώτο θέμα η παραγραφή. Υποστηρίχθηκε από όλους τους εισηγητές -αν κατέγραφα καλά τις σκέψεις τους- ότι είναι ορθό η παραγραφή να περιορίζεται στα πέντε έτη και εν πάση περιπτώσει στα δέκα αν υπολογίσουμε τις αναστολές. Και αν πάλι αντελήφθηκα σωστά αιτιολογικός λόγος είναι ότι δεν μπορεί να παρατείνονται εκκρεμότητες και ένας Υπουργός να βρίσκεται σε ομηρία αυτής της ποινικής εκκρεμότητας σε βάρος του.

Θα μου επιτρέψετε να διαφωνήσω εδώ. Νομίζω ότι η παραγραφή πρέπει να επέρχεται στα είκοσι χρόνια, όπως στα κακουργήματα που προβλέπει ο κοινός ποινικός νόμος, διότι θα υπάρξουν ενδεχομένως περιπτώσεις που με συμπεριφορές υπαίτιες ενός κατηγορουμένου Υπουργού μπορεί να παρατείνεται ο χρόνος και να μην μπορεί να αποδοθεί δικαιοσύνη ή να λογοδοτήσει. Δεν είναι, λοιπόν, νομίζω σωστό να γίνεται εδώ αυτή η διάκριση μεταξύ παραγραφής για τα κακουργήματα, που ισχύει στον ποινικό νόμο και παραγραφής που εισάγεται εδώ, στο νόμο περί ευθύνης Υπουργών.

Η δεύτερη παρατήρησή μου είναι η διάταξη του άρθρου 10, παρ. 3 με την οποία εισάγεται η απαγόρευση της βιαιάς προσαγωγής, σύλληψης, προσωρινής κράτησης και επιβολής περιοριστικών όρων σε βάρος ενός Υπουργού που κατηγορείται.

Άκουσα από κάποιον εισηγητή, νομίζω από τον αξιότιμο συνάδελφο τον κ. Κουβέλη και από τον κ. Γκούσκο, τον εισηγη-

τή του ΠΑΣΟΚ, ότι δεν είναι δυνατόν να δεχθούμε, ότι ένας Υπουργός, που τιμήθηκε με την ψήφο των πολιτών και φθάνει σ' αυτήν τη θέση του κατηγορουμένου, μπορεί να θεωρηθεί ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος ή εν πάση περιπτώσει να συντρέχουν στο πρόσωπό του οι προϋποθέσεις εκείνες που σύμφωνα με την ποινική δικονομία συντρέχουν στο πρόσωπο του οποιουδήποτε πολίτη, όταν οδηγείται στη φυλακή ως προσωρινά κρατούμενος. Διαφωνώ. Ή έχουμε εμπιστοσύνη στη δικαστική κρίση ή δεν έχουμε.

Όταν, λοιπόν, το δικαστικό συμβούλιο που θα αποφαινεται γι' αυτά τα θέματα αποτελείται και συγκροτείται από αρεοπαγίτες και από δικαστές του Συμβουλίου της Επικρατείας, πρέπει να έχουμε απόλυτη εμπιστοσύνη ότι θα προχωρήσουν σ' αυτά τα μέτρα μόνο αν αυστηρά συντρέχουν οι προϋποθέσεις.

Δεν αντιλαμβάνομαι, λοιπόν, γιατί να υπάρχουν άλλες προϋποθέσεις για έναν Υπουργό, ο οποίος να μεν τιμήθη, κατά την άποψη των εισηγητών, από τους πολίτες και εστάλη στη Βουλή, αλλά από την άλλη πλευρά, εφόσον κατηγορείται υπάρχει λόγος που οδηγεί σε μια, αν θέλετε, αρνητική αξιολόγηση, σε μια απαξία της συμπεριφοράς του. Αν τελικά καταδικαστεί θα έχει, αν θέλετε, ουσιαστικά προδώσει τη λαϊκή εντολή.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Μπορεί να είναι και εξωκοινοβουλευτικός.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Μπορεί να είναι και εξωκοινοβουλευτικός, όπως πολύ σωστά λέει ο κ. Ακριβάκης.

Συνεπώς νομίζω ότι θα πρέπει αυτή η παράγραφος να απαλειφθεί. Δεν μπορεί να εισάγονται τόσο ευνοϊκές και προνομιακές μεταχειρίσεις για έναν υπό κατηγορία Υπουργό, σε πλήρη αντίθεση από ό,τι ισχύει για τον οιονδήποτε πολίτη, επίσης ευπόληπτο, που οδηγείται πολλές φορές στις φυλακές ως προσωρινά κρατούμενος.

Τρίτον, κάτι το οποίο δεν είδα να σχολιάζει κανένας εισηγητής. Στο άρθρο 18, παράγραφος 2 εισάγεται ένας άλλος περιορισμός. Λέτε: «Η περιοριστική της ελευθερίας ποιη ή επιβάλλεται σε Υπουργό για πλημμέλημα μετατρέπεται σε χρηματική». Τι σημαίνει αυτό για όσους δεν γνωρίζουν; Σημαίνει ότι η ποιη φυλάκισης μέχρι πέντε χρόνια, αφού αυτό είναι το ανώτατο όριο στα πλημμέληματα, μπορεί να μετατρέπεται υποχρεωτικά για τον Υπουργό. Για τον πολίτη, όμως, γιατί μετατρέπεται μόνο όταν η ποιη είναι μέχρι τρία χρόνια; Γιατί αυτή η διαφοροποίηση; Πιστεύω ότι δεν μπορεί να εισάγονται τόσες προνομιακές μεταχειρίσεις.

Θα κάνω άλλη μια παρατήρηση, κύριε Υπουργέ. Βεβαίως το Σύνταγμα, στο άρθρο 86, στην παράγραφο 2 ορίζει ότι η Βουλή μπορεί να ανακαλεί ή να αναστέλλει την ποινική δίωξη. Εγώ υπήρξα αντίθετος προς τη ρύθμιση αυτή. Πιστεύω ότι δεν θα έπρεπε να υπάρχει η δυνατότητα ανάκλησης μιας ποινικής δίωξης, διότι αυτό σηματοδοτεί ενδεχομένως διάφορες πολιτικές συναλλαγές ή άλλες σκοπιμότητες που οδηγούν στην ανάκληση. Αφού όμως το λέει το Σύνταγμα, φθάσαμε εδώ και αφού φθάσαμε εδώ, θα συμφωνήσω με τον εισηγητή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, τον κ. Κουβέλη, ότι, εάν η Βουλή οδηγήσει σε ανάκληση ποινικής δίωξης για τους Υπουργούς, θα πρέπει αυτή να είναι υποχρεωτική και για τους συμμετόχους, παρόλο που δεν συμφωνώ με την αρχή της δυνατότητας ανάκλησης της ποινικής δίωξης. Όμως, δεν μπορεί να γίνεται εδώ διαχωρισμός.

Θέλω, λοιπόν, να πω, κύριε Υπουργέ, ότι οι παρατηρήσεις μου αυτές και οι επιστημονικές που έκανα έχουν σαν στόχο να θέσουν έναν προβληματισμό σε όλους τους συναδέλφους, διότι πιστεύω ότι, αν τελικά ψηφίσουμε τέτοιες ευνοϊκές διατάξεις για τους Υπουργούς σε αντίθεση με ό,τι ισχύει για τους απλούς πολίτες, θα καταφέρουμε ακόμα ένα πλήγμα στην αξιοπιστία του Κοινοβουλίου και των πολιτικών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Κεδικόγλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, πριν ξεκινήσω την τοποθέτησή μου θα ήθελα να πω ότι σχεδόν υιοθετώ τα όσα ο κ. Λυκουρέζος προ ολίγου ανέπτυξε.

Όμως, ως ξεκινήσουμε λίγο διαφορετικά. Τι λέει το άρθρο 1;

«Πλημμελήματα ή κακουργήματα που τελούνται από Υπουργό κατά την άσκηση των καθηκόντων του». Δηλαδή, είσαι Υπουργός Δικαιοσύνης και παίζεις στο χρηματιστήριο και παρασύρεις κάποιους και είσαι υπεύθυνος. Αν είσαι Υπουργός Εμπορίου, κάνεις τα διάφορα κόλπα στο Υπουργείο Δημοσίων Έργων, κανονίζεις αναθέσεις, το άλφα, το βήτα, κανονίζεις συμμετόχους. Οι υπάλληλοι του Υπουργείου Δημοσίων Έργων λόγω κάποιων προηγούμενων γνωριμιών σου ή λόγω κάποιων άλλων σχέσεων ευνόησαν αυτά τα πλημμελήματα και δεν σε πειράζει κανένας. Δεν υπάρχουν συμμετοχοί.

Όχι κύριοι. Δεν μπορεί να λέμε συμμετόχους έτσι. Οι συμμετοχοί θα πρέπει κατ' αρχήν να είναι οποιοδήποτε υπάλληλοι. Διαφορετικά δεν μιλάμε για συμμετόχους. Μιλάμε για συμμορία που υπήρχε απ' έξω από το Υπουργείο. Λόγω των καθηκόντων στα προτείνουμε τριάντα. Ποιους τριάντα;

Είπε ο κ. Γκούσκοσκι αλλά και άλλος συνάδελφος μετά ότι πρώτη θέση ως συμμετοχοί πρέπει να είναι υπάλληλοι μόνο του Υπουργείου. Αλλιώς πρόκειται περί κάποιων κομπίνια από αλλού. Θα έρθω όμως ξανά στο θέμα των συμμετόχων.

Λέει πιο κάτω ότι διαβιβάζονται –τιμώ τον κ. Γκούσκο και μου έκανε εντύπωση που είπα αυτά– τα οποία έχουν σχέση με τις πράξεις του Υπουργού αμελλητί στη Βουλή. Έτσι λέει το Σύνταγμα.

Κύριε Πρόεδρε, κάποτε είχαμε εδώ το θέμα της ασυλίας και ο κ. Ιωαννίδης όπως και άλλοι έγκριτοι νομικοί έψεξαν τους εισαγγελέις που στέλνουν κατευθείαν το χαρτί για άρση ασυλίας χωρίς να κάνουν κάποια προκαταρκτική εξέταση. Άλλο αμελλητί και άλλο διαδικασίες. Και εγώ όταν είχα την ιστορία που γνωρίζετε τελευταία μόλις υπεβλήθη η μήνυση εναντίον μου έγραψα στον εισαγγελέα να κάνει προκαταρκτική εξέταση και να πει και τη γνώμη του όταν θα έρθει στη Βουλή. Υπάρχει γραπτό κείμενό μου. Τι θα πει αμελλητί; Κατηγορείται Υπουργός και δεν θα έχει αποφανθεί προηγούμενος ένας κατ' επάγγελμα, που γνωρίζει τα θέματα ή τουλάχιστον ένα τριμελές συμβούλιο εφετών αν είναι ή όχι αποχρώσες οι ενδείξεις. Τι θα πει αμελλητί; Θα πει το πήρα και το στέλνω;

Όχι κύριοι συνάδελφοι. Να τηρηθούν οι διαδικασίες οι οποίες θα εγγυηθούν γι' αυτό το οποίο προχωρούμε. Τουλάχιστον να περάσει από ένα πενταμελές συμβούλιο εφετών το οποίο να εκφράσει την άποψή του προς τη Βουλή και εμείς μετά θα τη λάβουμε ή όχι υπόψη μας.

Επίσης θέλω να ρωτήσω και το εξής, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει άλλη χώρα στην οποία να υπάρχει ακαταδίωκτος πολιτικός ή Υπουργός; Γιατί μη μου πείτε ότι κάτι υποθέσεις όπως το καλαμπόκι κλπ. ήταν υποθέσεις ποινικές. Αυτές ήταν υποθέσεις πολιτικών ανταγωνισμών κλπ. Υπάρχει, λοιπόν, άλλη χώρα; Καμιά. Παντού έχουν διωχθεί Υπουργοί. Πρόεδρος των ΗΠΑ κατηγορήθη. Εδώ είμαστε εμείς οι άγιοι; Είμαστε η χώρα στην οποία η δικαιοσύνη δεν είναι ανεξάρτητη. Γι' αυτό λέμε συνέχεια «ανεξάρτητη δικαιοσύνη».

Εσείς, κύριε Αρσένη και κύριε Μάνο, που γνωρίζετε πολλές γλώσσες ξέρετε καμιά γλώσσα στον κόσμο που να μιλάει για ανεξάρτητη δικαιοσύνη; Πουθενά. Μόνο στην Ελλάδα υπάρχει επιθετικός προσδιορισμός γιατί δεν είναι ανεξάρτητη. Εδώ μιλάμε για το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο το οποίο απαρτίζεται από έντεκα μέλη. Δηλαδή για να πάρω πλειοψηφία θέλω έξι από τους οποίους οι τρεις είναι διορισμένοι από την Κυβέρνηση. Χρειάζομαι, λοιπόν, τρεις ψήφους για να πάρω την πλειοψηφία. Αυτή είναι η δικαιοσύνη την οποία προωθούμε και αυτά είναι τα διδάγματα που δίνουμε;

Έρχομαι στους συμμετόχους πάλι, γιατί πέρασε αβρόχοις ποσί. Περιμένετε να δημιουργηθεί διοίκηση στη χώρα αν δεν καθιερωθεί η οπωσδήποτε τιμωρία των συμμετόχων και η χωριστή διαδικασία; Φυσικά οι συμμετοχοί θα κριθούν από άλλα δικαστήρια, τα οποία δεν θα έχουν καμία σχέση με τον Υπουργό. Και τότε θα δούμε θα υπάρχει εισήγηση; Γιατί μη μου πείτε ότι ένας Υπουργός θα προχωρήσει σε ποινικά αδικήματα εν αγνοία των υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες πρώτα συμφωνούν και εν τίνι μέτρο, για να μην πω περισσότερο είναι οι ηθικοί αυτουργοί των πλημμελημάτων ή των άλλων κακουργημάτων του Υπουργού. Θα πούμε, λοιπόν, ότι οι συμμετοχοί δικάζονται με τον

Υπουργό μαζί και στο ίδιο δικαστήριο;

Όχι κύριοι. Χρειάζεται στοιχειώδης συμπεριφορά απέναντι της κοινωνίας. Οι συμμετοχοί θα δικαστούν για να δούμε τότε θα κάνουμε διοίκηση ή δεν θα κάνουμε; Έχουμε τώρα διοίκηση; Έχουμε μια πολιτεία η οποία έχει Υπουργεία όπου καταργήθηκαν οι διευθύνσεις επιθεωρήσεων. Το διανοείστε αυτό; Καταργήθηκε, δηλαδή, το ενδιαφέρον της Κυβέρνησης ότι το έργο γίνεται. Τι σημαίνει ενδιαφέρον; Σημαίνει έλεγχος. Πώς εκδηλώνεται ο έλεγχος, κύριε Πρόεδρε; Με την επιθεώρηση. Η επιθεώρηση όμως καταργήθηκε. Ούτε στα δημόσια έργα υπάρχει επιθεώρηση ούτε πουθενά αλλού. Όπου έγινε, έγιναν σώματα επιθεωρητών ad hoc στα δημόσια έργα με προϊστάμενο το Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Έργων που είναι επιφορτισμένος με την εύρυθμο λειτουργία των υπηρεσιών.

Ποιος γενικός γραμματέας θα διατάξει έλεγχο των υπηρεσιών, για τις οποίες έχει την ευθύνη; Μα, είναι σοβαρά πράγματα τα αυτά;

Ο Αλέξανδρος Παπαδόπουλος που προ ολίγου έφυγε -ο οποίος θεωρώ ότι ήταν ένας εν δυνάμει Πρωθυπουργός και κακώς έπραξε τα όσα έπραξε, έπρεπε να σταθεί στο ύψος και να πει εκείνα που έπρεπε να πει, δεν είχε καμία υποχρέωση στο Σημίτη, αλλά απεναντίας ήταν προς αυτόν υποχρεωμένος έκανε το Σ.Ω.Ε.Δ.Δ. Είχε βρεθεί στη μέγγενη, στις συμπληγάδες. Δεν υπάρχει διεύθυνση επιθεώρησης, δεν δικαιολογεί ο Πρωθυπουργός να κάνουμε διεύθυνση επιθεώρησης και έκανε το Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης και έθεσε ως προϊστάμενο ένα μέλος της διοίκησης ως θεσμό. Να τον επιλέγει η διοίκηση ως προϊστάμενο.

Μόλις όμως ξεκίνησε η δουλειά και τα πράγματα στένευαν, άλλαξαν τον Παπαδόπουλο και είναι ο κύριος λόγος που άλλαξε. Και τι έγινε; Ο προϊστάμενος του Σώματος Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης έγινε πολιτικό πρόσωπο. Πάει να κάνει καμία επιθεώρηση πουθενά; Γίνεται τίποτα; Είναι σαν τον Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, που προ ολίγου χρόνου ψηφίσαμε το πολιτικό πρόσωπο. Δηλαδή όπου θέλει το πολιτικό πρόσωπο, όπου πάρει εντολή, θα δώσει εντολή και θα γίνουν οι έλεγχοι. Είδατε εσείς πουθενά να γίνεται καμία επιθεώρηση σε κανένα δήμο ή σε κάτι άλλο ανάλογο;

Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι, αυτά δεν επιτρέπονται σε μια ευνομούμενη πολιτεία. Ο Υπουργός να δικάζεται όπως ο απλός πολίτης και να υπάρχει ασυλία για όσα λέγω ή πράττω πηγαίνοντας στη Βουλή, εξαιτίας αυτών που είπα στη Βουλή και εξερχόμενος της Βουλής. Για κανέναν άλλο λόγο. Όχι εδώ πέρα να έχω τη δυνατότητα να είμαι Υπουργός, να καταλάβω τον κόσμο σε άλλες υποθέσεις εκτός του Υπουργείου μου, με άλλους διευθυντές και να έχω και τη διαδικασία της πρότασης τριάντα Βουλευτών! Πού και πότε έγινε αυτό; Για σκεφθείτε το. Και να έρχεται το αμελλήτι, πάρτε αμέσως και εσείς κανονίστε; Γιατί; Χρειάζονται κάποιοι ειδικοί, γιατί όσο και να το κάνουμε και η ανάκριση και η έρευνα απαιτούν κάποια ειδικευση. Να πάει σε ένα συμβούλιο εφετών, πενταμελές λέω εγώ, και να αποφανθεί μετά από εξουχιστική διερεύνηση. Να καλέσει και τον Υπουργό. Γιατί δηλαδή ο εισαγγελέας Κένεθ Στάρ στις ΗΠΑ κάλεσε τον κ. Κλίντον και τον πέρασε από εκείνες τις διαδικασίες, όπου όλη η ανθρωπότητα περίπου περιγελούσε και εδώ ο Υπουργός δεν κάνει να κληθεί προς ανάκριση προκαταρκτική ή στιδήποτε άλλο;

Είναι ένα νομοσχέδιο αυτό το οποίο εισάγεται, που τουλάχιστον δεν περιποιεί τιμή, για να μη χρησιμοποιήσω θετικό προσδιορισμό, γιατί θα είναι πάρα πολύ βαρύς. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το λόγο έχει ο κ. Φοίβος Ιωαννίδης.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε έναν από τους πιο σοβαρούς εκτελεστικούς του Συντάγματος νόμους, συναρτημένον απολύτως όχι μόνο με τη λειτουργία του πολιτεύματος, αλλά και με τις αρχές ηθικής που πρέπει να διέπουν την πολιτική ζωή και την πολιτική δραστηριότητα.

Ας μη θεωρηθεί περιττό ή υπερβολή, να θυμίσω το αγγλικό ρητό «honesty is the best policy», «η τιμότητα είναι η καλύτερη

πολιτική». Και να πω επίσης ότι όταν η πολιτική διαχωρίζεται από την ηθική, αποβάλλει εκτός των άλλων και τον παιδαγωγικό της ρόλο. Αλλά οι πολιτικοί που είναι και η μόνη κατηγορία πολιτών που κρίνεται και κρίνεται αυστηρά και κατά τακτά χρονικά διαστήματα από το λαό, έχουν την ιδιομορφία να είναι υποκείμενα συνεχούς ψόγου, επικρίσεων, αμφισβητήσεων και διώξεων, διώξεων που υποκινούνται άλλοτε από αντεκδίκηση, άλλοτε από αντιπάλους, άλλοτε από ιδιοτέλεια, αλλά και μερικές φορές ορθώς, διότι πράγματι ενδεχομένως δεν έχουν επιτελέσει το καθήκον τους.

Στον προϊσχύσαντα νόμο 802/71 περί ευθύνης Υπουργών, που αντέγραφε άλλον προγενέστερο νόμο του 19ου αιώνα, υπήρχε ιδιώνυμο αδίκημα που μπορούσαν να διαπραχθούν μόνο οι Υπουργοί. Ευτυχώς αυτό το ιδιώνυμο αδίκημα καταργήθηκε ήδη με τον ισχύοντα νόμο και, βεβαίως, ορθώς δεν επαναλαμβάνεται με τον παρόντα νόμο δοθέντος ότι ήταν ένα ιδιώνυμο αδίκημα το οποίο δεν συμπορευόταν με βασικές αρχές του Ποινικού Δικαίου γενικότερα και είχε οδηγήσει και σε υπερβολές. Ήταν εκείνο που οδήγησε και στην καταδίκη του Δημήτρη Τσοβόλα από το Ειδικό Δικαστήριο.

Όμως, ενώ κατ' αρχήν το σχέδιο νόμου και συμπορεύεται με το Σύνταγμα και δίδει ορθές κατά κανόνα λύσεις στα δύσκολα προβλήματα που είναι συναρτημένα με αυτό, θέλω να παρατηρήσω κάτι που επισημαίνει με ένταση και έμφαση η έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, ότι δημιουργείται ένα μείζον θέμα που είναι γενικότερο και το αντιμετωπίσαμε πρόσφατα εξ αφορμής άλλων διατάξεων νόμων που ψηφίστηκαν από το Σώμα. Επισημαίνει, δηλαδή, το κατά πόσο είναι δυνατό ή επιτρεπτό διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία της Βουλής, στα interna corporis της Βουλής να ρυθμίζονται ή να περιλαμβάνονται σε κοινό νόμο και όχι όπως το Σύνταγμα επιτάσσει και η φύση της λειτουργίας της Βουλής επιβάλλει αποκλειστικά από τον Κανονισμό της Βουλής. Σειρά διατάξεων του συζητούμενου σχεδίου νόμου αναφέρονται σε ρυθμίσεις που άλλες μεν λεπτομερώς καταγράφει το Σύνταγμα, άλλες δε ο Κανονισμός της Βουλής και υπάρχει ο κίνδυνος σε ορισμένες περιπτώσεις παρερμηνειών και προβλημάτων.

Θέλω ειδικότερα να επισημάνω στον κύριο Υπουργό την εξής παρατήρηση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής. Ως γνωστόν τα interna corporis της Βουλής δεν υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο. Ρυθμίσεις όμως που περιλαμβάνονται σ' αυτό το σχέδιο νόμου και που μπορεί να είναι ενδεχομένως και ταυτόσημες με τις αντίστοιχες διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο και σε έλεγχο συναγματικότητας. Συνεπώς είναι πολύ σοβαρό να προσέξουμε τουλάχιστον αυτήν την παρατήρηση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής.

Βεβαίως υπάρχουν και άλλα σημεία, αλλά δεν υπάρχει ο χρόνος, για να αναφερθώ σ' αυτά λεπτομερώς. Παραπέμπω στις παρατηρήσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής και νομίζω ότι υπάρχει περιθώριο μέχρι αύριο που θα μπορούμε στη συζήτηση των άρθρων να δούμε πώς θα αποφύγουμε τον κίνδυνο παρερμηνειών.

Υπάρχουν και ορισμένα που φαίνονται ολίγον παράδοξα. Παραδείγματος χάρη, υπάρχει λόγος να πούμε στο άρθρο 2 ότι όπου στον παρόντα νόμο χρησιμοποιείται ο όρος «Υπουργός» νοείται μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργός; Ή να πούμε ότι όπου στον παρόντα νόμο χρησιμοποιείται ο όρος «συμμέτοχος» σημαίνει αυτά; Μα, το «συμμέτοχος» είναι καθορισμένος και πασίγνωστος όρος του Ποινικού Δικαίου. Δε νομίζω ότι χρειάζεται να βάλουμε αυτά που περιέχονται στο άρθρο 2 και με τα οποία οδηγούμαστε ενδεχομένως σε περιπλολολογίες. Πάντως επί των άρθρων θα κάνω ειδικότερες παρατηρήσεις.

Θέλω, όμως, να επισημάνω ότι με βρίσκουν αντίθετο οι ρυθμίσεις του άρθρου 18. Λέει το άρθρο 18: «Στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων κατά το άρθρο 61 του Ποινικού Κώδικα δεν επιβάλλεται σε Υπουργό σε περίπτωση καταδίκης του για πλημμέλημα». Γιατί; Γιατί;

Και περαιτέρω. Το έθεσε το δεύτερο σκέλος και ο κ. Λυκουρέζος. «Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή που επιβάλλεται

σε Υπουργό για πλημμέλημα μετατρέπεται σε χρηματική. Ως προς τα κακούργηματα εφαρμόζονται οι κοινές διατάξεις». Γιατί; Γιατί ο Υπουργός που θα κριθεί ένοχος πλημμεληματικής παράβασης αν είναι βαρεία και του επιβληθεί ενδεχομένως ποινή τεσσάρων ετών, δεν θα πρέπει να πάει φυλακή; Εγώ λέω να πάει φυλακή. Διότι με τη μετατροπή δεν δίνουμε το παράδειγμα που θέλουμε να δώσουμε προς αποφυγή, εάν υπάρχει παράβαση του Ποινικού νόμου σοβαρή.

Από εκεί και πέρα, θα ήθελα επίσης να πω το εξής: Άκουσα τον κ. Παυλόπουλο ο οποίος μίλησε για αποσβεστική προθεσμία. Θυμάστε τι μείζον θέμα δημιουργήθηκε το 1989, εάν επρόκειτο περί παραγραφής ή αποσβεστικής προθεσμίας. Ο νόμος ρητά τώρα ομιλεί περί παραγραφής. Και επομένως...

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ – ΨΑΡΟΥΔΑ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βου - λής): Συμφωνείτε με αυτό, ότι οι δύο σύνοδοι παραγράφουν;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Άλλο αυτό. Λέω αν έχουμε παραγραφή ή αποσβεστική προθεσμία. Εσείς θίγετε άλλο θέμα τώρα. Αλλά, όμως, θα τα πούμε επί των άρθρων.

Θέλω, όμως, να γίνει σαφές ότι ο νόμος πλέον ομιλεί περί παραγραφής. Επομένως, δεν μπορεί να συζητούμε μετά την ψήφιση και αυτού του νόμου περί του αν είναι παραγραφή ή αποσβεστική προθεσμία. Είναι παραγραφή. Τώρα το ποια θα είναι τα πλαίσια της παραγραφής, αυτό θα το δούμε στην κατ' άρθρο συζήτηση δεθέντος ότι δεν έχω άλλο χρόνο για να αναπτύξω τις απόψεις μου επί αυτού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Η κ. Μπενάκη έχει το λόγο.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ – ΨΑΡΟΥΔΑ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βου - λής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο χρόνος είναι σύντομος και συνεπώς δεν μπορώ να κάνω ευρύτερη ανάλυση του προβλήματος. Αρκούμαι στο να τονίσω ότι με μεγάλη πλειοψηφία ψηφίσαμε το άρθρο 86 του Συντάγματος. Είναι ένα καλύτερο άρθρο από εκείνο που ίσχυε προηγουμένως και λύσαμε επιτυχώς ορισμένα θέματα, τα οποία μας ταλαιπώρησαν ως Βουλή και που ενδέχεται να ταλαιπωρήσουν και στο μέλλον, απευχόμενη πάντως να συμβούν ξανά τα ίδια γεγονότα.

Λύσαμε ορισμένα άλυτα θέματα στο άρθρο 86, αλλά αφήσαμε και πολλά τα οποία πρέπει αυτός ο νόμος να διευκρινίσει και σ' ουσιαστικό επίπεδο και σε διαδικαστικό. Και θέλω να περιορίσω το ενδιαφέρον μου σε αυτά μόνο τα θέματα και κυρίως υπό το πρίσμα ότι αν είναι ευνοϊκότερη η μεταχείριση του Υπουργού μέσα στο άρθρο 86 από το Σύνταγμα, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να γίνει ευνοϊκότερη ακόμα περισσότερο με τον παρόντα νόμο.

Δύο είναι τα βασικά θέματα. Οι διάφορες προθεσμίες που επηρεάζουν το αξιόποινο και τη δίωξη και το δεύτερο μεγάλο θέμα είναι, ποια θα είναι η μεταχείριση των συμμετόχων.

Ως προς τις προθεσμίες έρχομαι αμέσως στο θέμα της παραγραφής, γιατί το θεωρώ μείζον και αφορά το άρθρο 3 του νόμου. Καθιερώνεται δεκαετής παραγραφή για όλα τα εγκλήματα είτε είναι πλημμελήματα είτε είναι κακούργηματα. Υπάρχει δηλαδή μία ευνοϊκή μεταχείριση του Υπουργού. Θα συμφωνήσω με το συνάδελφο κ. Λυκουρέζο ότι αν για τους κοινούς θητούς η προθεσμία της παραγραφής των κακούρημάτων είναι δεκαπενταετής και εικασαετής –δεκαπενταετής ας πούμε γιατί περι αυτών των κακούρημάτων θα πρόκειται– δεν υπάρχει λόγος τουλάχιστον προς τα έξω να φαινόμεστε ότι καθιερώνουμε μία συντομότερη παραγραφή για τους Υπουργούς. Δεν πιστεύω βέβαια ότι θα φτάσουμε ποτέ στη δεκαπενταετία της παραγραφής, αλλά για λόγους αρχής δεν υπάρχει ανάγκη να είναι ευνοϊκότερος ο χρόνος της παραγραφής για τους Υπουργούς σε σχέση με τα κακούργηματα.

Υπάρχει, επίσης, η παράγραφος 2, στην οποία αναφέρθηκε και ο κ. Ιωαννίδης, που μπλέκει αθεράπευτα τα πράγματα. Λέει η παράγραφος 2 ότι «το αξιόποινο των πράξεων εξαλείφεται» μετά το πέρας της δεύτερης τακτικής συνόδου της επόμενης βουλευτικής περιόδου, που αρχίζει μετά την τέλεση της αξιόποινης πράξης. Επομένως, εάν η Βουλή εντός δύο συνόδων δεν

ασκήσει το δικαίωμά της, δεν λέει ο νόμος ότι χάνεται το δικαίωμα της Βουλής να ασκήσει δίωξη, αλλά λέει ότι «το αξιόποινο εξαλείφεται», δηλαδή δεν υπάρχει αξιόποινη πράξη. Άρα, πρόκειται για μια κρυπτοπαραγραφή, την οποία θεσμοθετούμε, για τους Υπουργούς, δηλαδή δύο χρόνια.

Εγώ αυτό δεν το θέλω, διότι, αν μη τι άλλο, έχει επίπτωση στα θέματα των συμμετόχων. Ακυρώνεται η άλλη σωστή ρύθμιση που υπάρχει και στο Σύνταγμα και στο νόμο, που λέει ότι εάν δεν διωχθεί ο Υπουργός, οι συμμετοχοί διώκονται ακωλύτως ενώπιον της τακτικής δικαιοσύνης. Εάν, όμως, έχει εξαλειφθεί το αξιόποινο λόγω μη χρήσεως για τον Υπουργό και για το συμμετοχο αυτής της περιόδου, τότε θεωρώ πολύ αμφίβολο, εάν η τακτική δικαιοσύνη μπορεί να ασκήσει τη δίωξη κατά των συμμετόχων. Θα πρέπει να γίνουν κατασκευές με το άρθρο 49 του Ποινικού Κώδικα, που το θεωρώ πάρα πολύ δύσκολο.

Συνεπώς για να γυρίσω στα λόγια του κ. Ιωαννίδη, εδώ να πούμε ότι το δικαίωμα της Βουλής για τη δίωξη των πράξεων αυτών εξαλείφεται μετά το πέρας της δεύτερης τακτικής συνόδου, αλλά το αξιόποινο μένει ακεραίο και η τακτική δικαιοσύνη μπορεί να ενεργήσει για τους συμμετόχους, όπως πρέπει να ενεργήσει.

Κύριε Πρόεδρε, εμείς οι Βουλευτές πρέπει να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους. Υπάρχουν εκκρεμείς αυτήν τη στιγμή δύο σημαντικές δικογραφίες, των ελληνοποιήσεων και της ΔΕΚΑ χρηματιστηριακής, που έχουν παγώσει στη Βουλή, γιατί η Βουλή δεν τις προχωρεί και ούτε η δικαιοσύνη επιλαμβάνεται, δηλαδή οι δικογραφίες δεν αγγίζονται μέχρι ότου ψηφιστεί αυτός ο νόμος.

Εδώ υπάρχει βέβαια και ένα άλλο τεράστιο θέμα, το οποίο κυοφορείται κατά τις πληροφορίες μου και που δεν πρέπει να περάσει, δηλαδή ότι η διάταξη του Συντάγματος περί συμμετόχων είναι ουσιαστική διάταξη και δεν εφαρμόζεται αναδρομικά, άρα δεν καλύπτει τις πράξεις πριν από το 2000. Αυτό το ζήτημα το θέτω, γιατί θα το βρούμε, κύριοι συνάδελφοι, ενδεχομένως μπροστά μας, αλλά δεν είναι του παρόντος για να το εξηγήσω.

Εν πάση περιπτώσει, η ένστασή μου είναι, ότι εάν περάσουν δύο τακτικές σύνοδοι χωρίς να τις αξιοποιήσει η Βουλή, δεν εξαλείφεται το αξιόποινο της πράξης, εξαλείφεται το δικαίωμα της Βουλής να διώξει τους Υπουργούς. Από εκεί και πέρα το αξιόποινο παραμένει για όλες τις άλλες συνέπειες, μεταξύ των οποίων της διώξεως των συμμετόχων.

Και επειδή μιλάω για την ευθύνη της Βουλής, θέλω να θέσω το εξής θέμα: Έρχεται η αναφορά του εισαγγελέα στη Βουλή. Δεν υπάρχει καμία προθεσμία της Βουλής για να εισαχθεί και να αποφασίσει επί της αναφοράς του Εισαγγελέα. Έχουμε την πείρα των υποθέσεων που εισήχθησαν. Εισήχθησαν στη Βουλή με το αίτημα της εξεταστικής επιτροπής, το οποίο απερρίφθη, αλλά η απόρριψη της εξεταστικής επιτροπής δεν είναι ευθεία απάντηση στην αναφορά του εισαγγελέα που σε ερωτά εάν θα ασκήσεις ή δεν θα ασκήσεις δίωξη.

Επομένως, μια ίσως επιτυχής διάταξη του προηγούμενου νόμου που καταργείται, είναι εκείνη η οποία βάζει ένα όριο δέκα ημερών στη Βουλή –ίσως είναι μικρό, μπορεί να γίνει και μεγαλύτερο– εκτός του οποίου πρέπει να αποφασίσει, αφότου περιέλθει η αναφορά του εισαγγελέα.

Βέβαια θα μου πείτε ότι αυτό είναι θέμα Κανονισμού και πέφτουμε στο άλλο θέμα, δηλαδή τι ρυθμίζει ο Κανονισμός. Δεν ξέρω, κύριε Ιωαννίδη, εάν είναι θέμα Κανονισμού, εάν ανήκει δηλαδή στα *interna corporis* της Βουλής, τότε θα απαντήσει στον εισαγγελέα, εάν θα ασκήσει δίωξη ή όχι. Νομίζω ότι αυτό είναι θέμα που αφορά στην ποινική αξίωση της πολιτείας. Είναι θέμα δημοσίου ενδιαφέροντος και δεν είναι θέμα μόνο του Κανονισμού της Βουλής. Πρέπει να λυθεί μέσα στα διαδικαστικά που προβλέπει ο νόμος.

Επίσης, θα ήθελα να συμφωνήσω και με το θέμα της ευνοϊκής μεταχείρισης των Υπουργών ως προς τους περιοριστικούς όρους τουλάχιστον. Δεν υπάρχει λόγος τουλάχιστον περιοριστικού όρου να μην μπαίνουν στον Υπουργό. Έχουμε δει περιστατικά που συνέβησαν στην Ιταλία με δίωξη Υπουργών που εξαφανίστηκαν κλπ. Επομένως δεν υπάρχει λόγος να υπάρχουν τόσο ευνοϊκές ρυθμίσεις.

Και μία τελευταία παρατήρηση και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Τι είδους περιορισμός-φίμωση του εισαγγελέα είναι αυτή που λέει ότι σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται σ' αυτόν που διερευνά την έρευνα –είναι το άρθρο 4, παράγραφος 4- ή την εξέταση, αξιολόγηση των στοιχείων που έχουν σχέση με ενδεχόμενη ποινική ευθύνη Υπουργών; Είναι μία απάντηση στον κ. Ντογιάνο και στον κ. Παπαγγελόπουλο –αν θυμάμαι καλά ποιοι εισαγγελείς μας έστειλαν τα πορίσματα- που τους λέει: «Κύριοι, δεν πρέπει να μιλάτε. Να στέλνεται μία δικογραφία κι ένα διαβιβαστικό στη Βουλή και να αφήσετε τη Βουλή να τα βγάλει πέρα»;

Δεν συμφωνώ καθόλου μ' αυτήν τη φίμωση των εισαγγελέων. **ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:** Ο λόγος περί πορίσματος. Στη δικονομία δεν υπάρχει η λέξη.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΦΑΡΟΥΔΑ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βου - λής): Δεν ξέρω τι ισχύει γενικά στην προκαταρκτική εξέταση, αλλά εδώ πώς θα θεμελιωθεί η ευθύνη των συμμετόχων; Δεν θα πρέπει τουλάχιστον για τους συμμετόχους της πράξης να υπάρχει μία αξιολόγηση στην αναφορά;

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Κρητικός έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ: Ο χρόνος, κύριε Πρόεδρε, που μας παρέχει ο Κανονισμός με περιορίζει σε ελάχιστες παρατηρήσεις και προεισαγωγικά πρέπει να επισημάνω ότι οι διατυπώσεις και οι παρατηρήσεις της κ. Μπενάκη και του κ. Ιωαννίδη με βρίσκουν σύμφωνο και επιφυλάσσομαι να συμπλεύσουμε μαζί στη συζήτηση επί των άρθρων. Διότι πράγματι υπάρχουν ορισμένες ενστάσεις επί συγκεκριμένων διατάξεων, τις οποίες πρέπει να δούμε.

Ο νόμος αυτός, όπως τονίστηκε και από άλλους συναδέλφους, είναι από τους σημαντικότερους εκτελεστικούς νόμους του Συντάγματος, τους οποίους εισάγει η Κυβέρνηση.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο συνδέεται με τον κοινοβουλευτισμό, συνδέεται με την πολιτική ηθική, με την ηθική του κράτους, της πολιτείας. Εκείνη την ηθική για την οποία ο Ελευθέριος Βενιζέλος έλεγε σε άλλη εποχή και σε άλλους καιρούς: «Η ηθική του κράτους δέον να υψίσταται αμείωτος απέναντι των πολιτών». Και σε άλλη αγόρευση του ενώπιον της Βουλής το 1914, πριν από ογδόντα εννέα χρόνια, στις 24 Φεβρουαρίου του 1914 έλεγε: «Αληθώς είναι, οικτρών διά τους πολιτικούς άνδρας, εάν δεν παρέχουσι εαυτούς ως υπόδειγμα τιμότητας και παράδειγμα του καλώς πολιτεύεσθαι και του καλώς βιούν».

Σε άλλες εποχές -και σήμερα θέλω να πιστεύω- η εντιμότητα του πολιτικού βίου ήταν δεδομένη. Η συμπεριφορά του πολιτικού εκκινείτο μέσα στα πλαίσια της πολιτικής ηθικής, της πολιτικής ευθύνης και της πολιτικής εντιμότητας. Και βεβαίως και σήμερα δεν μπορεί να αρνηθεί κανείς την εντιμότητα των δημοσίων ανδρών. Θα πρέπει όμως να λάβουμε υπόψη μας ότι ζούμε σε μια άλλη εποχή. Εποχή άμβλυσης των ηθών, χαλάρωσης των συνειδήσεων, αύξησης των πειρασμών, εποχή υλιστική, ωφελμιστική. Και πρέπει οπωσδήποτε οι ασφαλιστικές δικλείδες του δημόσιου βίου της χώρας να είναι ενισχυμένες προς την κατεύθυνση του αυστηρού ελέγχου εκείνων που θα ήθελαν να παραβούν το νόμο, είτε στην ηθική του διάσταση είτε στην πολιτική του διάσταση είτε στην ποινική του διάσταση είτε στην αστική του διάσταση.

Ο νόμος αυτός αντιμετωπίζει το γενικότερο πρόβλημα προς αυτήν την κατεύθυνση. Εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις μιας όσο το δυνατόν με δικαστική συνείδηση και αντικειμενικές προϋποθέσεις δίωξης από τη Βουλή του παρεκτροπέμενου Υπουργού.

Πράγματι, δεν κατηγορεί η Βουλή και δεν απαγγέλλει κατηγορία και αυτός είναι ο σωστός όρος τον οποίο εισάγει το νομοσχέδιο, το οποίο συζητούμε σήμερα στη Βουλή. Ο όρος «η Βουλή διώκει».

Κατά τη συζήτηση του σχετικού άρθρου, του Συντάγματος, δηλαδή του άρθρου 86, κύριε Πρόεδρε και κύριοι Βουλευτές, και κατά την ψηφοφορία ήμουν εξ εκείνων οι οποίοι το καταψήφισαν για τον εξής λόγο: Επειδή αυστηροποιούσε ή μάλλον αύξανε την πλειοψηφία με την οποία παραπέμπεται ή διώκεται ο Υπουργός ο οποίος παραβαίνει το νόμο. Η προηγούμενη διά-

ταξη του άρθρου 86 δεν έθετε ειδική, αυξημένη μάλιστα πλειοψηφία, αλλά άφηνε στον Κανονισμό της Βουλής να αντιμετωπίσει το ζήτημα με την απλή πλειοψηφία. Εδώ θέτει όχι την απλή πλειοψηφία αλλά την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών της Βουλής, δηλαδή τους εκατόν πενήντα ένα.

Αυτή η σκέψη είχε γεννηθεί μετά από τα γεγονότα τα οποία όλοι ζήσαμε και τα οποία σε κάποιο βαθμό δεν ήταν απαλλαγμένα σκοπιμοτήτων και τα οποία ταλαιπώρησαν από το 1989 μέχρι το 1995 –όπως τονίστηκε- τον κοινοβουλευτικό βίο της χώρας. Εξ αυτού του γεγονότος ήρθε στο 1995 η σκέψη να προωθηθεί νόμος ο οποίος θα προέβλεπε αυξημένη πλειοψηφία για την παραπομπή του αρμόδιου Υπουργού στο ειδικό δικαστήριο.

Καταρχήν έγινε η σκέψη για τα τρία πέμπτα, δηλαδή 180 ψήφους και θυμάμαι την οργή –όχι εντός της Βουλής αλλά σε γραφείο της Βουλής- του αείμνηστου Γιάννη Αλευρά και επιστολή που, όπως μου εδήλωσε, έστειλε στον τότε Πρωθυπουργό, ότι αν αυτή η πλειοψηφία περάσει θα διαχωρίσει τη θέση του. Έτσι έλεγε ο αείμνηστος Αλευράς διότι μ' αυτήν την πλειοψηφία θέτει εις το απυρόβλητο τον εκτροπέμενο ή τον αδικοπραγούντα Υπουργό. Πώς είναι δυνατόν με την ηυξημένη πλειοψηφία να θωρακίσουμε την εκτροπή, την παραβίαση των νόμων από τον δημόσιο άνδρα;

Αργότερα συμπεριελήφθη αυτή η διάταξη στην πρόταση της πλειοψηφίας για την αναθεώρηση του Συντάγματος στην πρώτη διαδικασία της διαπιστωτικής Βουλής το 1996-1997. Στην πορεία όμως απαλείφθηκε και περιορίστηκε στην πλειοψηφία των εκατόν πενήντα ένα ψήφων, δηλαδή στην απόλυτη πλειοψηφία για την παραπομπή. Προσωπικά είχα διαφωνήσει και κατά τη συζήτηση του άρθρου 86 του Συντάγματος και για την απόλυτη πλειοψηφία και βεβαίως γι' αυτόν το λόγο καταψήφισα τη διάταξη. Ωστόσο όμως είναι συνταγματική διάταξη και δεν μπορεί παρά να τηρείται και να είναι σεβαστή.

Ακόμα πρέπει να πω και να εκφράσω την ευαρέσκειά μου, κύριε Πρόεδρε, στο Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής, το οποίο έκανε ορθές παρατηρήσεις και απ' ό,τι βλέπω σήμερα από τις τροποποιητικές διατάξεις που εισάγει ο κύριος Υπουργός βελτιώνονται πάρα πολλά σημεία στις επί μέρους διατάξεις των νομοσχεδίων. Το Επιστημονικό Συμβούλιο έσκυψε επάνω στα κείμενα και έθεσε στη βάση του ορισμένες διατάξεις που αποδεικνύεται ότι πράγματι ότι ήθελαν τροποποίησης.

Πρέπει να πω ακόμα ότι όπου υπάρχουν αντίστοιχες διατάξεις στον Κανονισμό πρέπει να ισχύσουν αυτές και όπου συγκρούονται διατάξεις των νομοσχεδίων με τον Κανονισμό πρέπει να τις δούμε. Όπου υπάρχουν αντιφατικότητες πρέπει να τις κοιτάξουμε και να τις αντιμετωπίσουμε για να μην έχουμε αύριο παρερμηνείες, δυσλειτουργίες και ερμηνείες του νόμου κατά το δοκούν που θα οδηγήσουν σε σκοliές οδούς. Ο νομοθέτης πρέπει να είναι σύμμαχος της σαφήνειας και του εφαρμοστή του νόμου. Πρέπει να είναι αντίπαλος του ερμηνευτή του νόμου όσο αυτό είναι δυνατόν, διότι δεν είναι πάντοτε δυνατό και γι' αυτό υπάρχει και η ερμηνεία. Αλλά όσο μπορούμε, πρέπει να την αποφεύγουμε.

Δuo λέξεις και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Με την ευκαιρία αυτής της συζήτησης θα ήθελα να πω ότι τους τελευταίους καιρούς, και όχι τους παρόντες αλλά και τους απώτερους, έρχονται στη Βουλή συλλήβδην και χωρίς καμία διάκριση, για κύρωση συμβάσεις οι οποίες είναι αντικείμενο της εκτελεστικής εξουσίας. Μερικές φορές χρειάζονται την επικύρωση της Βουλής, το νομοθετικό περίβλημα, αλλά πολλές φορές δεν την χρειάζονται. Είναι συμβάσεις οι οποίες πρέπει να στηρίζονται στην ευθύνη της εκτελεστικής εξουσίας και στην ευθύνη του υπογράφοντος Υπουργού. Όπως ο Υπουργός έχει την τιμή και διεκδικεί την τιμή να ασκεί εκτελεστική εξουσία, ας πάρει και την ευθύνη της υπογραφής του. Ας μη μεταθέτει αυτήν την ευθύνη στη Βουλή. Γιατί πολλές φορές νόμων, με την ψήφιση συμβάσεων απεκδύουμε από αστικές, ενδεχομένως και ποινικές και άλλες ευθύνες τον υπογράφοντα Υπουργό. Αυτό δεν είναι ηθικά επιτρεπτό, δεν είναι εάν θέλετε πολιτικά έντιμο. Ας πάρει και την ευθύνη της υπογραφής του, αφού έχει και την ευθύνη της άσκησης δημοσίου λειτουργήματος και ας απαλλά-

ξει τη Βουλή από την πρόσθετη ευθύνη να κυρώνει νόμους εκεί που δεν χρειάζονται, γιατί υπάρχουν και πάρα πολλές περιπτώσεις που χρειάζεται όπως π.χ. είναι οι διακρατικές συμβάσεις, οι διεθνείς συμβάσεις κλπ. Αλλά κρατική σύμβαση με ιδιώτη, δεν μπορεί να απεκδύεται της ευθύνης του Υπουργού. Και εκφεύγει της ευθύνης του Υπουργού, όταν την φέρνει για κύρωση στη Βουλή, φυσικά στις περιπτώσεις που δεν είναι απαραίτητο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξαναγήθηκαν στην Έκθεση των Έργων Τέχνης από τη Συλλογή της Βουλής των Ελλήνων, είκοσι τέσσερις μαθητές από το Εσπερινό Γυμνάσιο Μάνδρας Αττικής με δύο συνοδούς- καθηγητές.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα στην Αίθουσα)

Ο κ. Κωνσταντίνος Μητσοτάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ανήκω και εγώ στους ολίγους οι οποίοι κατεψήφισαν το άρθρο 86 και το καταψήφισα, γιατί πιστεύω ότι είναι εσφαλμένη επιλογή, μια πρωτοτυπία μοναδική που υπάρχει στην Ελλάδα, η οποία ουσιαστικά σε τελική ανάλυση εκθέτει τον πολιτικό κόσμο και θέτει τον Υπουργό υπεράνω της δικαιοσύνης. Εξασφαλίζει το ακαταδίωκτο για τον Υπουργό και το ακαταδίωκτο και για τους συμμετόχους, τους συνεργάτες του, κάτι το οποίο προσβάλλει το δημόσιο βίο.

Το καταψήφισα όμως και για τον πρόσθετο λόγο, ότι ενώ εξασφαλίζει το ακαταδίωκτο του Υπουργού όταν έχει τη στήριξη της πλειοψηφίας, παραδίδει βορά τον Υπουργό στον πολιτικό του αντίπαλο, όταν συμβαίνει εν τω μεταξύ η μοίρα της κάλπης να έχει οδηγήσει σε αντίθετο πλειοψηφία.

Κύριε Πρόεδρε, ανήκω σε εκείνους οι οποίοι έζησαν τα πρόσφατα γεγονότα τα οποία όλοι γνωρίζουμε και είπα ότι τα έζησα και από τις δύο πλευρές και ως κατηγορών και ως κατηγορούμενος. Το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξα, είναι πάρα πολύ απλό. Ο Βουλευτής δεν μπορεί να είναι δικαστής του πολιτικού του αντίπαλου. Είναι πέρα της ανθρωπίνης φύσης. Ό,τι και αν κάνετε θα υποστηρίξει τον κομματικό σύντροφο και σε ορισμένες περιπτώσεις, ακραίες, πρέπει να ομολογήσω, θα επιχειρήσει να τιμωρήσει και μ' αυτόν τον τρόπο τον κομματικό του αντίπαλο.

Για τον τίμιο πολιτικό, η μόνη ασπίδα προστασίας, το είπα και θα το ξαναλέω όσο καιρό στέκομαι όρθιος, είναι η δικαιοσύνη, κύριε Πρόεδρε. Αυτό ισχύει σε όλα τα γεωγραφικά πλάτη και μήκη. Πουθενά στον κόσμο δεν δικάζει ο πολιτικός τον πολιτικό του αντίπαλο. Τον δικάζει η δικαιοσύνη και ο Υπουργός υπόκειται στη δικαιοσύνη.

Έγινε μια σημαντική πρόοδος από το γεγονός ότι καταργήθηκε το ιδιώνυμο αδίκημα που οδηγούσε σε υπερβολές. Αλλά όταν ένας Υπουργός διαπράξει στην εκτέλεση των καθηκόντων του πλημμέλημα ή πολύ περισσότερο κακούργημα, γιατί θα πρέπει στην ουσία να παραμένει ακαταδίωκτος; Γιατί η δικαστική εξουσία δεν έχει επ' αυτού καμία αρμοδιότητα;

Μάλιστα –και σημειώνω την παρατήρηση της κ. Μπενάκη- φρόντισε ο νόμος αυτός να απαγορεύσει οποιαδήποτε ανάμιξη της εισαγγελικής αρχής, της δικαστικής αρχής, έστω στην παραπομπή των στοιχείων τα οποία συγκεντρώθηκαν στη Βουλή με αξιολόγηση. Λες και είναι δυνατόν να σταλεί μια δικογραφία στη Βουλή χωρίς αξιολόγηση.

Αυτός ο κίνδυνος, κύριε Πρόεδρε –και το λέω για τους κυρίως συναδέλφους οι οποίοι παρακολουθούν με πολύ ενδιαφέρον απ' ό,τι βλέπω τη συζήτηση- είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος.

Στη δική μου προσωπική περίπτωση ένας εφέτης –δεν θέλω να πω το όνομά του- έστειλε στη Βουλή μια δικογραφία για μια υπόθεση η οποία δεν ετελέσθη την εποχή που ήμουν Πρωθυπουργός και δεν ήμουν Υπουργός. Δεν έπρεπε κατά συνέπεια να τη στείλει σύμφωνα με το νόμο περί ευθύνης Υπουργών. Έπρεπε να ζητήσει την άρση της ασυλίας μου για να δικαστώ. Και όταν εγώ έκανα την παρατήρηση γιατί τη στέλνει σύμφωνα με το νόμο περί ευθύνης Υπουργών και δεν ζητάει την άρση της

ασυλίας μου, η απάντηση ήταν ότι δεν είχε στοιχεία για να ζητήσει την άρση της ασυλίας μου. Ένας επιλήθμων των καθηκόντων του δικαστής μπορεί να στείλει στη Βουλή μια υπόθεση τελείως ξεκρέμαστη. Η Βουλή μπορεί να ασκήσει ποινική δίωξη αν θέλει να εκδικηθεί και τελικά η Βουλή να ανακαλέσει –διότι και εναντίον αυτού είμαι- τη δίωξη για να μη γίνει η δίκη και να αποκαλυφθεί η αλήθεια.

Είναι θλιβερές σελίδες της ελληνικής πολιτικής ιστορίας που δεν πρέπει να επαναληφθούν. Και για να μην επαναληφθούν πρέπει θεσμικά να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα. Θεωρώ χρέος μου άλλη μια φορά να το πω αυτόν από το Βήμα της Βουλής και να πω ότι επειδή καταψήφισα την αρχή του άρθρου 86 του Συντάγματος, δεν μπορώ φυσικά να ψηφίσω και αυτό το νόμο. Το Σύνταγμα όμως ισχύει και δεν θα ψηφίσω ούτε και ούτε όχι, θα πω απλώς, παρών.

Θέλω, όμως, να θέσω τα επιμέρους θέματα τα οποία έθεσε και το κόμμα στο οποίο ανήκω, η Νέα Δημοκρατία.

Όσον αφορά με το θέμα των συμμετόχων, τι γίνεται με τους συμμετόχους, κύριε Πρόεδρε; Θέλω ο κύριος Υπουργός να μας το διευκρινίσει. Οι συμμετοχοί δικάζονται μαζί με τον Υπουργό. Είναι σωστή η ρύθμιση. Την εποχή μας υπήρχαν αντίθετες διατάξεις στον Κανονισμό της Βουλής και στο νόμο περί ευθύνης Υπουργών και είχαμε αμφιβολία τι έπρεπε να ισχύσει. Η ρύθμιση είναι σωστή. Να δικάζονται μαζί. Τι γίνεται, όμως, όταν δεν κάνει δεκτή η Βουλή την πρόταση; Ο νόμος σας λέει ότι οι συμμετοχοί δικάζονται χωριστά. Και αυτό είναι απόλυτα σωστό και σώζει την τιμή του πολιτικού κόσμου. Τι γίνεται, όμως, αν η Βουλή ανακαλέσει τη δίωξη; Αν η Βουλή ανακαλέσει τη δίωξη με το νόμο αυτό απαλλάσσονται και οι συμμετοχοί. Δίδουμε ουσιαστικά το ακαταδίωκτο στους Υπουργούς, στους εαυτούς μας εν άλλους λόγους. Μη δώσουμε και το ακαταδίωκτο και στους λοιπούς συμμετόχους μας. Και βέβαια θα μου πείτε όταν δεν δικάζεται –και κάποιος εκλεκτός συνάδελφος έκανε αυτήν την παρατήρηση- ο κύριος υπεύθυνος είναι δίκαιο να δικάζεται ο συμμετοχος; Κύριοι συνάδελφοι, θα σας απαντήσω και ηθικά αλλά προπαντός πολιτικά.

Πρώτον, γιατί να μη δικαστεί; Επειδή ο ένας δεν δικάζεται, κακώς, δεν είναι λόγος να μη δικαστεί και ο άλλος. Αλλά ποιο σοβαρό είναι το επιχείρημα το πολιτικό. Εάν δικαστεί ο συμμετοχος, δικάζεται ηθικά και ο Υπουργός και είναι προφανές ότι από υπερβολική φροντίδα να μην τυχόν πάθει ο Υπουργός, απαλλάσσουμε στην περίπτωση αυτή και το συμμετοχο.

Θέλω να ελπίζω ότι σ' αυτό τουλάχιστον το ελάχιστο και στις επιμέρους παρατηρήσεις τις οποίες θα συνεχίσουμε και στα άρθρα, θα θελήσει η Κυβέρνηση να δείξει ευαισθησία, όπως και η πλειοψηφία, όλοι μας. Διότι δε νομίζω ότι σε ένα τέτοιο θέμα υπάρχει πλειοψηφία και μειοψηφία. Όλοι ενδιαφερόμεθα για το Κοινοβούλιο. Να δείξουμε την ευαισθησία που απαιτείται ώστε μέσα στα στενά πλαίσια που μας επιτρέπει μια κακή ρύθμιση του Συντάγματος, να περιφρουρήσουμε όσο γίνεται την τιμή του πολιτικού κόσμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Τσιπλάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι, διαρκούσης της συζήτησής εξεφράστησαν σε θεωρητικό επίπεδο σοβαρότατοι προβληματισμοί. Και λέω σε θεωρητικό επίπεδο διότι πρακτικώς είναι προσδιορισμένο το συνταγματικό πλαίσιο. Όπως η Νέα Δημοκρατία έχει επισημάνει διά του εισηγητού της δεν πρόκειται να καταψηφίσει επί της αρχής το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Οι επισημάνσεις μου κατ' αρχήν είναι πολιτικές και στη συνέχεια νομικής φύσεως, κατ' αρχήν σε επίπεδο προβληματισμού. Οι πολιτικές μου επισημάνσεις εντοπίζονται σ' αυτό που ειπώθηκε ρητά από πλευράς του εισηγητού της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης ότι έχει παιδευτικό ρόλο η νομοθετική συμπεριφορά και κατ' επέκταση η πολιτική συμπεριφορά των κομμάτων στη συζήτηση συγκεκριμένων νομοσχεδίων. Μια ιστορική αναδρομή έχει αναμφισβήτητα μεγάλη σημασία. Η κυβερνώσα παράταξη ούτε σε επίπεδο αρχής κατά τη μεταπολιτευτική περίοδο έχει να επιδείξει μια περίπτωση στην οποία να συνεταιχθή με ελθόντα προς ψήφιση νομοσχέδια από την πλευρά της

Νέας Δημοκρατίας. Και ασχέτως του ποιο είναι το θεσπιζόμενο από πλευράς συγκεκριμένων διατάξεων τουλάχιστον σε επίπεδο εισηγητικών εκθέσεων, δηλαδή σε επίπεδο αρχής είναι προφανές, ότι με την αναγκαιότητα των κατά καιρούς ελθόντων βασικών νομοσχεδίων θα μπορούσε η εκάστοτε Αξιωματική Αντιπολίτευση να συμφωνήσει και ύστερα στην επεξεργασία των άρθρων όπου υπάρχουν διαφορετικές απόψεις να υπάρχει επίμονος και πλήρως αιτιολογημένος αντίλογος. Αυτό ουδέποτε υπήρξε από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ.

Αντίθετα, για τη Νέα Δημοκρατία έχει μεγάλη σημασία η νομοθετική μας συμπεριφορά και η πολιτική μας συμπεριφορά κατ' επέκταση στη διαδρομή του χρόνου. Ουκ ολίγες φορές έχουμε συμφωνήσει σε νομοσχέδια επί της αρχής και επί συγκεκριμένων άρθρων, με ρυθμίσεις που θεωρούμε ότι είναι σωστές. Είναι χαρακτηριστική η περίπτωση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου. Επιπλέον, το νομοσχέδιο έρχεται προς εφαρμογήν διατάξεως του Συντάγματος θεσπισθείσας με αυξημένη πλειοψηφία. Άρα, η Νέα Δημοκρατία δεν μπορεί να εκφύγει αυτού του διαμορφωθέντος πλαισίου. Και αυτό η Νέα Δημοκρατία συμφωνεί με την αρχή του νομοσχεδίου και επί των βασικών του άρθρων, παρ' ότι έχουν διατυπωθεί σημαντικότεροι προβληματισμοί, οι οποίοι όμως λόγω της συνταγματικής πρόβλεψης δεν μπορούν να έχουν πιθανότητα ευδοκίμησης.

Είναι αληθές ότι η δικαιοσύνη -και όχι η ανεξάρτητη δικαιοσύνη που κατά καιρούς της βάζουμε αυτόν τον επιθετικό προσδιορισμό, γιατί όπως λέει ο λαός «αυτός που έχει τη μύγα μυιάζεται»- είναι η κατ' εξοχήν αρμόδια. Όταν υπάρχει συνταγματικό πλαίσιο και θεσμικό νομοθετικό πλαίσιο το οποίο εναρμονίζεται με μια δικαιοκρατούμενη πολιτεία είναι αναμφισβήτητο και μη επιδεχόμενο σε θεωρητικό επίπεδο αντίλογο, ότι η μόνη αρμοδία για διερεύνηση διάπραξης αδικημάτων και για τον εν συνεχεία επιμερισμό ευθυνών είναι η δικαιοσύνη. Η δικαιοσύνη πρέπει να άρχεται της διαδικασίας και να τελειώνει τη διαδικασία.

Αυτός είναι ένας προβληματισμός που τον επικαλούμαι όλως θεωρητικά.

Από και πέρα επί της ουσίας των συγκεκριμένων ρυθμίσεων, κάνοντας μία αναδρομή νομοθετική σε σχέση με υπάρξαντες νόμους κατά καιρούς περί ευθύνης Υπουργών, οι οποίοι αποδείχθηκαν και στην πράξη ιστορικά ότι ήσαν πλήρως ελλειμματικοί, στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο οι κυρίαρχες προβλέψεις υπάρχουν στη σχετική συνταγματική διάταξη βεβαίως είναι μία κίνηση, ένας βηματισμός προς τα εμπρός. Και δεν μπορούμε να παραγνωρίσουμε το ουσιώδες, ότι πρόκειται περί επέκτασης από πλευράς προσέγγισης σε περιπτώσεις πράξεων και παραλείψεων των Υπουργών ή επέκτασης σε αδικήματα του κοινού ποινικού δικαίου που μπορεί να διαπραχθούν από κάποιον που έχει την ιδιότητα του Υπουργού, η εκφυγή μία από το ιδιώνυμο αδικήμα πράξεων ή παραλείψεων συγκεκριμένων που συνάπτονταν με αυτή καθ' εαυτή την ιδιότητα του Υπουργού, πράξεις με την έννοια του ιδιώνυμου αδικήματος ή εγκλήματος από τη στιγμή που έχουμε εκφυγή διά του συγκεκριμένου νομοσχεδίου και δεν θεωρούνται μόνο αυτές αξιόμιμπτες, υπάρχει μία ουσιώδης μεταβολή νομοθετική θετική. Πραγματικά το κοινό Ποινικό Δίκαιο και για λόγους ισότητας πρέπει να είναι το πεδίο επί του οποίου θα λειτουργήσουν και προδικαστικά, προπαρασκευαστικά αλλά και στην κύρια ποινική διαδικασία όλες οι αρχές οι οποίες θα κληθούν να προσεγγίσουν το θέμα.

Είναι πολύ σημαντικό ότι προσδίδεται η ιδιότητα κατά την έννοια του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα του υπαλλήλου που είναι ένας όρος επαύξησης συνεπειών όταν διαγνωστούν κατά το άρθρο 262 του Ποινικού Κώδικα. Αυτό, λοιπόν, από πλευράς παρέμβασης θετικής, δεν μπορεί να παραγνωρισθεί. Όμως υπάρχει ο προβληματισμός που εξεφράσθη από πολλούς συναδέλφους επί του άρθρου 3. Εκεί που προσδιορίζονται ζητήματα παραγραφής και αποβεστικών προθεσμιών.

Ένα άλλο θέμα ισότητας που θα μπορούσε να διασφαλισθεί είναι το ζήτημα των αδικημάτων εντός ποίας χρονικής διάρκειας πρέπει να παραγράφονται, των αδικημάτων των Υπουργών. Είμαι και εγώ της άποψης ότι δεν πρέπει να έχει συντηθεί η χρονική διάρκεια σε σχέση με τον κοινό πολίτη. Θα μπορούσε η

παραγραφή να ταυτίζεται από πλευράς χρονικής διάρκειας με την ισχύουσα παραγραφή για τον κοινό πολίτη. Υπάρχει η αντίφαση στην παράγραφο 2 του άρθρου 3, που ομιλεί περί αποβεστικής προθεσμίας, με την έννοια ότι ειπώθηκε και από την κ. Μπενάκη ότι εδώ θεμελιώνεται μία κρυπτοπαραγραφή διότι δεν εξαλείφεται το αξιόποιο των συγκεκριμένων πράξεων με την πάροδο της Β' Τακτικής Συνόδου της Βουλής, αλλά εξαλείφεται το δικαίωμα της Βουλής να διώξει έχοντες συγκεκριμένη υπουργική ιδιότητα με ό,τι αυτό παραπέρα συνεπάγεται με την έννοια των εκτεθέντων προβληματισμών και για τους συμμετόχους.

Ένα άλλο ζήτημα που πρέπει θετικά να επικαλεσθώ ότι ρυθμίζεται κατά θετικό τρόπο είναι το ζήτημα των κατηγορών Βουλευτών που απαλείφεται από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και προσδίδεται η δυνατότης αποκλειστικά σε εισαγγελικούς λειτουργούς να λειτουργήσουν κατά τη διάγνωση την επιζητούμενη της διαφοράς της υποθέσεως ενώπιον του συγκεκριμένου δικαστηρίου το οποίο θα δικάσει αξιόμιμπτες τέτοιες συμπεριφορές Υπουργών και Υφυπουργών.

Θέλω επίσης να πω ότι θεωρώ απόλυτα σωστή τη διάταξη η οποία αναφέρεται στο απαράδεκτο παραστάσεως πολιτικής αγωγής, με την έννοια ότι πραγματικά ο συμμετέχων εισαγγελικός λειτουργός στη σύνθεση του δικαστηρίου, είναι αναμφισβήτητο ότι εξυπηρετεί, υποστηρίζοντας την κατηγορία, το δημόσιο συμφέρον και αυτό δεν σημαίνει ότι η υποστήριξη είναι μονόδρομος μόνο προς την κατεύθυνση ενίσχυσης της κατηγορίας, αλλά είναι υποχρέωση και καθήκον του εκάστοτε εισαγγελικού λειτουργού στην περίπτωση που διαπιστώνονται στοιχεία που μπορούν να οδηγήσουν σε αθώωση ή ευμενής αντιμετώπιση του κατηγορουμένου, αυτά επισημαίνονται και αξιολογούνται.

Και από πλευράς βεβαίως τελικής εκφραζόμενης πρότασης του εισαγγελικού λειτουργού, αξιολογούνται και με την έννοια της υποβολής αθωωτικής πρότασης. Επίσης, είναι θετική και η ρύθμιση που αφορά την κλήρωση των μελών του δικαστηρίου, μετά την έκδοση του συγκεκριμένου αιτιολογημένου παραπεμπτικού βουλευματος.

Θεωρούσα καθήκον μου να τα επισημάνω όλα αυτά, παρά το γεγονός ότι και εγώ έχω συγκεκριμένους και ρητά εκφρασθέντες προβληματισμούς. Πλην όμως, λόγω του ότι τα κυρίαρχα σημεία του συγκεκριμένου νομοσχεδίου προσδιορίζονται ήδη από τη συνταγματική διάταξη, δεν μπορώ παρά να μείνω εδώ, αλλά να εκφράσω σε θεωρητικό επίπεδο την αντίρρησή μου για το ότι λόγω της καθιέρωσης πλέον της ευθύνης των Υπουργών από πλευράς προσέγγισης όλων των κοινών ποινικών νόμων - διερεύνηση δηλαδή για το αν υπάρχει παραβίασή τους και μη ύπαρξη συνέχισης καθιέρωσης του ιδιώνυμου- έχει πολύ μεγάλη σημασία η σύνθεση. Στο σημείο αυτό υπήρξε και η αντίρρηση που υπεβλήθη από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας όσον αφορά την ύπαρξη πολλών διοικητικών δικαστών. Από τη στιγμή που δεν ανακύπτει ζήτημα διερεύνησης της νομιμότητας της διοικητικής πράξεως, αλλά γίνεται η προσέγγιση με τους όρους του ποινικού δικαστή, αυτή η σύνθεση βεβαίως έπρεπε να είναι υπερεχόντως πλειοψηφική υπέρ των δικαστών του Αρείου Πάγου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το λόγο έχει ο κ. Τζανής.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σήμερα συζητούμε ένα ακόμη εκτελεστικό του Συντάγματος νόμο, ένα νόμο που έρχεται σε εκτέλεση της συνταγματικής επιταγής, του άρθρου 86 του Συντάγματος.

Παρατηρούμε για μία ακόμη φορά ότι υπάρχει σύγχυση, όσον αφορά το ρόλο της Βουλής, όταν αυτή συζητά εκτελεστικούς του Συντάγματος νόμους. Πρέπει, λοιπόν, να διευκρινίσουμε ότι οι συζητήσεις που γίνονται επί των εκτελεστικών του Συντάγματος νομοσχεδίων, δεν είναι δυνατόν να αποτελούν συνέχεια της συζήτησης που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της αναθεώρησης του Συντάγματος.

Θα έλεγα ότι σε ορισμένες περιπτώσεις -και αυτό το ζήσαμε και σε κάποιες άλλες πρόσφατες περιπτώσεις- είναι προσβλητι-

κό προς την έννοια της συνταγματικής νομιμότητας, η κοινή Βουλή να επανέρχεται στην ουσία αυτών των διατάξεων.

Αυτό το λέω, διότι σήμερα υπήρχαν ορισμένες αμφισβητήσεις από συναδέλφους πρώτα απ' όλα για το αν θα πρέπει να υπάρχει ο θεσμός της ειδικής ποινικής ευθύνης των Υπουργών. Μα, είναι δυνατόν να συζητούμε γι' αυτό; Είναι δυνατόν να μιλάμε για ένα θεσμό, ο οποίος υπάρχει από τη σύσταση του ελληνικού κράτους, από το Σύνταγμα ακόμη του 1844; Στο Σύνταγμα του 1844 περιέχονται διατάξεις που ρυθμίζουν με ειδικό τρόπο την ποινική ευθύνη των Υπουργών. Ή ακόμη σχεδόν σε όλες τις διατάξεις των ευρωπαϊκών συνταγμάτων υπάρχει κεφάλαιο αφιερωμένο στην ειδική ευθύνη των Υπουργών.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι αποτελεί αμετροπέπια, αυτό που ελέγχθη από ορισμένους συναδέλφους -αν θέλετε ας το εντάξουμε στην κεκτημένη ταχύτητα- ότι θα έπρεπε, δηλαδή, να μην υπάρχει καμία ειδική πρόβλεψη για τους Υπουργούς κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, παρά το γεγονός ότι όλοι γνωρίζουμε ότι είναι περισσότερο εύκολο να κατασκευαστούν αδικήματα γι' αυτούς που ασκούν εξουσία, από εκείνους που επιθυμούν και συχνά απαιτούν, από αυτούς να συμπεριφέρονται με τον άλφα ή βήτα τρόπο προς όφελος εκείνων ή των άλλων συμφερόντων.

Σε μία εποχή, λοιπόν, που τα οικονομικά συμφέροντα γιγαντώνονται, δεν είναι δυνατόν μέσα στη Βουλή να γίνεται λόγος για άρση ή για μείωση, αν θέλετε, αυτής της προστατευτικής νομοθεσίας για τους Υπουργούς και για τους Βουλευτές θα προσθέσω εγώ, παρά τα όσα ακούγονται κατά καιρούς.

Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να θυμίσω στους συναδέλφους το ανελαστικό περιεχόμενο αυτού του νομοσχεδίου. Τι δηλαδή επιβάλλεται να προβλέπει αυτό το νομοσχέδιο, ώστε να μη γίνει ταυτίση γύρω από αυτό το θέμα.

Πρώτα απ' όλα, από το Σύνταγμα, όπως αυτό αναθεωρήθηκε, επιβάλλεται αυτός ο νόμος να περιέχει -και αν δεν το περιέχει, ισχύει εκ του Συντάγματος- διάταξη που να αποκλείει το ιδιώνυμο των ποινικών υπουργικών αδικημάτων. Και πολύ σωστά το νομοσχέδιο καταργεί το κατά το παρελθόν ισχύσαν ιδιώνυμο ποινικό υπουργικό αδίκημα που ήταν ένα εντελώς αόριστο αδίκημα, από πλευράς αντικειμενικής και υποκειμενικής υπόστασης και το οποίο συχνά οδηγούσε σε καταχρηστική εφαρμογή της σχετικής διάταξης.

Θυμίζω ακόμη ότι το ίδιο το Σύνταγμα προβλέπει ότι, η αρμοδιότητα για την άσκηση της δίωξης κατά μελών της Κυβέρνησης για ποινικά αδικήματα που τέλεσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ανήκει στη Βουλή. Ας μη γίνεται λοιπόν συζήτηση γύρω από τη φιλοσοφία αυτής της διάταξης «επιβάλλεται εκ του Συντάγματος». Επιβαλλόταν και από το προηγούμενο και από το προπροηγούμενο Σύνταγμα. Επομένως, δεν μπορώ να αντιληφθώ αυτή την αυστηρή αντίληψη, θα έλεγα ενός συναδέλφου, που ξαφνικά θυμήθηκε ότι οι πολιτικοί δεν χρήζουν ειδικής προστασίας. Εγώ θα έλεγα ότι ίσως χρήζουν μεγαλύτερης περιφρόνησης τα μέλη της βασιλικής οικογένειας.

Να θυμίσω επίσης ότι ο κοινός νομοθέτης δεν επιτρέπεται από το Σύνταγμα να καθιερώνει ιδιώνυμα υπουργικά αδικήματα. Αυτό το επισήμανα λίγο πριν. Να θυμίσω επίσης ότι η πρόταση δίωξης προς τη Βουλή κατά Υπουργών και μελών της Κυβέρνησης υποβάλλεται, το Σύνταγμα το προβλέπει αυτό, ο νόμος το επαναλαμβάνει, άρα δεν μπορεί να γίνεται λόγος γύρω από αυτό, από τριάντα τουλάχιστον Βουλευτές. Αυτό λοιπόν προβλέπει το Σύνταγμα και επομένως, δεν είναι δυνατόν να γίνεται σήμερα λόγος ότι πρέπει να ισχύσει κάποια άλλη διαδικασία.

Επίσης, θυμίζω ότι το Σύνταγμα επιβάλλει ότι η προκαταρκτική εξέταση πρέπει να διενεργείται από ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή και συγκροτείται αυτή με απόφαση της Βουλής που λαμβάνεται με την απόλυτη Πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών. Το ίδιο το Σύνταγμα ορίζει και απαιτεί ότι το πόρισμα αυτής της επιτροπής θα εισάγεται στην Ολομέλεια της Βουλής, η οποία και πάλι με απόλυτη Πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών θα αποφασίζει επί του πορίσματος.

Το Σύνταγμα επίσης απαιτεί και το νομοσχέδιο το επαναλαμβάνει η προς άσκηση δίωξης αρμοδιότητα της Βουλής, πρέπει να ασκείται -και εδώ έγινε πολύ συζήτηση- εντός προθεσμίας

που ορισμένοι την ονομάζουν αποκλειστική, άλλοι την αποκαλούν αποσβεστική. Το νομοσχέδιο κατ' εμέ το ξεκαθαρίζει ότι πρόκειται περί αποσβεστικής προθεσμίας. Εντός προθεσμίας λοιπόν -το Σύνταγμα επαναλαμβάνω το ορίζει- που εκτείνεται μέχρι το πέρας της δεύτερης τακτικής συνόδου της βουλευτικής περιόδου που αρχίζει μετά την τέλεση του αδικήματος. Το Σύνταγμα βέβαια δεν ορίζει το ποια πρέπει να είναι η παραγραφή, αλλά αλήθεια η παραγραφή ως θεσμός του ουσιαστικού δικαίου, δεν πρέπει να παρακολουθεί την ταυτότητα του αδικήματος; Είναι δηλαδή δυνατόν για μία κατηγορία πολιτών και μιλώ για τους πολιτικούς που είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι σε δικωτικούς κινδύνους, που συχνά μπορεί να αποτελούν αντικείμενο κατασκευασμάτων και αντικείμενο, όπως ανέφερα πριν, πανίσχυρων οικονομικών συμφερόντων που δεν θέλουν την πολιτική και τους πολιτικούς να ενεργούν ανεξάρτητα. Και είναι πάρα πολύ εύκολο να το πω κατά το κοινώς λεγόμενο «να τους τυλίξουν σε μία κόλλα χαρτί» γιατί δεν ασκούν την εξουσία όπως αυτοί θέλουν. Είναι λοιπόν δυνατόν να μιλάμε για ίδια μεταχείριση αυτής της κατηγορίας των πολιτών δηλαδή των πολιτικών με τις υπόλοιπες κατηγορίες πολιτών που δεν είναι εκτεθειμένοι στον ίδιο κίνδυνο; Άραγε η πάροδος της επόμενης ή και της μεθεπόμενης βουλευτικής περιόδου δεν είναι ικανός χρόνος για το κόμμα που έρχεται στην εξουσία να διερευνήσει και να κινηθεί την ποινική δίωξη μέσω της Βουλής; Πρέπει να ισχύσει η εικασατία για τα κακούργηματα; Νομίζω λοιπόν ότι είναι και μία άποψη που αδικεί αυτούς που την επικαλούνται, ιδιαίτερα, όταν πρόκειται για καταξιωμένους νομικούς.

Να θυμίσουμε επίσης ότι το ίδιο το Σύνταγμα επιβάλλει οι τυχόν συμμετοχοί στην πράξη στο αδίκημα που φέρτετε ότι διέπραξε ο Υπουργός ή το μέλος της Κυβέρνησης να συμπαράγονται στο Ειδικό Δικαστήριο και έτσι λύνεται και μία αμφισβήτηση και εκκρεμότητα που κατά το παρελθόν ταλάνισε το Ειδικό Δικαστήριο.

Τέλος, να θυμίσω ότι το ίδιο το Σύνταγμα ορίζει πως όποιος ενεργεί ανακριτική πράξη ή προανάκριση, ανάκριση ή και ένορκη διοικητική εξέταση και -επιτρέψτε μου τη λέξη- «πέσει» επάνω σε πρόσωπο που είναι μέλος της Κυβέρνησης ή Υπουργός και εφόσον προκύψουν στοιχεία που σχετίζονται με αυτόν, τότε σταματά τον έλεγχο της πράξης και αμελλητί διαβιβάζει τη δικογραφία στη Βουλή.

Εδώ έγινε συζήτηση και υπήρξαν κάποιες απόψεις ότι αυτό το «αμελλητί» δε σημαίνει ότι δεν πρέπει να συνεχίσει ο έχων το ανακριτικό ή το προανακριτικό έργο τη συλλογή ή αξιοποίηση των στοιχείων. Μα, αν αυτό συμβεί, τότε το «αμελλητί» πάει περίπατο.

Αυτή η διαδικασία της συλλογής ή αξιοποίησης των στοιχείων είναι δυνατόν να οδηγήσει τη μεν Συμπολίτευση να παραπονεθεί για αντισυνταγματική παρέμβαση της δικαιοσύνης στο έργο της Βουλής, τη δε Αντιπολίτευση -την εκάστοτε Αντιπολίτευση- να καταχράται αυτής της διατάξεως και να παρουσιάζει ως ήδη διαπραχθέν αδίκημα από τον Υπουργό μία πράξη που ενδεχομένως να μην αποτελεί αδίκημα. Αυτά σε ό,τι αφορά το ανελαστικό περιεχόμενο του νομοσχεδίου.

Το δεύτερο στοιχείο που θέλω να επισημάνω, κύριε Υπουργέ, αφορά την έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής. Πρέπει να σας πω ότι πραγματικά με στενοχώρησε η διαπίστωση της Επιστημονικής Επιτροπής ότι ένα μέρος των διατάξεων καλύπτεται από τις διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής ή ότι δεν είναι δυνατόν να αποτελέσει αντικείμενο του κοινού νόμου, αλλά μπορεί να ρυθμίζεται μόνο από τον Κανονισμό της Βουλής.

Για μένα φέρνουν ξανά στην επικαιρότητα την ανάγκη της καθιέρωσης ενός σωστού, ουσιαστικού, προκοινοβουλευτικού ελέγχου των νόμων. Δεν είναι δυνατόν ένα νομοσχέδιο που έρχεται στη Βουλή να μην έχει αποτελέσει αντικείμενο κοινής συζήτησης -όχι επεξεργασίας- με την ίδια τη Βουλή και τα αρμόδια όργανά της, ώστε να μη βρισκόμαστε σήμερα μπροστά στο φαινόμενο της επικάλυψης, όπως επιστημαίνεται από την Επιστημονική Επιτροπή. Βεβαίως, για μία ακόμη φορά αποδεικνύεται η ανάγκη κάποτε να κατατεθεί και ένα νομοσχέδιο που να ρυθμίζει τον προκοινοβουλευτικό έλεγχο, δηλαδή τον

έλεγχου των κανονιστικών ρυθμίσεων, αλλά και βεβαίως τις κωδικοποιήσεις της νομοθεσίας. Είναι ένα θέμα για το οποίο πριν από δύο χρόνια είχαν ξεκινήσει σχετικές διαδικασίες. Παρακαλώ κάποια στιγμή να το δείτε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων σας.

Το τρίτο στοιχείο, κύριε Πρόεδρε, είναι το εξής ερώτημα: Χρειάζεται ειδικό νομοθετικό πλαίσιο για τους πολιτικούς ή πρέπει και αυτοί να δικάζονται όπως οι υπόλοιποι πολίτες; Όταν αγαπητοί συνάδελφοι, θα φθάσουμε στο να γίνεται σεβαστός ο ρόλος των πολιτικών, στο να μην επιχειρούν οι οικονομικές δυνάμεις να ποδηγητούν την εκτελεστική εξουσία και να την τιμωρούν, όταν δεν συμμορφώνεται προς τις υποδείξεις τους, τότε μπορούμε να πούμε ότι θα πρέπει να ισχύει το ίδιο δίκαιο και για τους πολίτες και για τους πολιτικούς. Όπως φαίνεται, όμως, είναι μακρύς ο δρόμος μέχρι τότε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Το νομοσχέδιο έχει τρία-τέσσερα νέα στοιχεία σε σχέση με το προϊσχύον δίκαιο και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με την αναφορά τους.

Το πρώτο στοιχείο είναι ότι απαιτούνται εκατόν πενήντα μία ψήφοι για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Βουλής και όχι αυξημένη πλειοψηφία, όπως ίσχυε στο παρελθόν.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι στο παρελθόν. Κατά το νόμο τον τελευταίο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Το δεύτερο στοιχείο είναι ότι, όταν απορριφθεί η πρόταση για την ποινική δίωξη του Υπουργού, δεν είναι δυνατή ως προδήλως αβάσιμη η υποβολή νέας πρότασης με βάση τα στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε η απορριφθείσα.

Το τρίτο στοιχείο είναι η κατάργηση του θεσμού των Βουλευτών κατηγορών που ταλάνισε τη Βουλή. Θα έλεγα ότι δημιουργησε και ένα ρήγμα στις σχέσεις μέσα στην Εθνική Αντιπροσωπεία.

Αυτά τα τρία σημαντικότερα στοιχεία νομίζω ότι αποτελούν σημαντικά βήματα βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου που μέχρι τώρα ισχύει. Σε συνδυασμό δε με τις συνταγματικές προβλέψεις θεωρώ ότι, όπως φάνηκε και κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή, φέρουν στην Ολομέλεια, προτείνοντους συναδέλφους Βουλευτές ένα πλήρες νομοσχέδιο, που πρέπει κατά τη γνώμη μου, να τύχει της συντριπτικής ψήφου όλων των συναδέλφων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κύριε Κατσαρέ. Έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, πράγματι πρόκειται περί ενός εκτελεστικού νόμου του Συντάγματος. Το θέμα είναι αν με όλο του το περιεχόμενο αποδίδει το γράμμα και το πνεύμα του Συντάγματος, διότι αυτό είναι κυρίως αυτό το οποίο πρέπει να δούμε.

Προσωπικώς πιστεύω ότι, βεβαίως, υπάρχουν ορισμένες διατάξεις που αποτελούν αντιγραφή του Συντάγματος, όπως η κατάργηση των κατηγορών Βουλευτών. Ήταν –νομίζω– αναγκαίο βήμα η κατάργηση. Η εμπειρία από το παρελθόν τι απέδειξε; Ότι όση αντικειμενικότητα και αν επιδείκνυαν οι κατηγοροί Βουλευτές, δεν ήταν ποτέ πιστευτοί από μία οποιαδήποτε ομάδα ανθρώπων από τις αντιμαχόμενες.

Θα αναφέρω το προσωπικό μου παράδειγμα. Όταν αποφασίσαμε οι κατηγοροί Βουλευτές να μην εκτελέσουμε το ένταλμα βίαιης προσαγωγής ενός κατηγορουμένου, είχε ξεσηκωθεί όλος ο Τύπος που εξέφραζε περίπου το 60% του ελληνικού λαού τότε εναντίον μας, γιατί δεν εκτελέσαμε το ένταλμα βίαιης προσαγωγής και μας επαινούσε η άλλη μερίδα.

Αντίθετα, όταν προφυλακίστηκε ο ένας από τους κατηγορουμένους, για τον οποίον διακόσιοι εβδομήντα έξι Βουλευτές είπαν ότι πρέπει να πάει στο Ειδικό Δικαστήριο, τότε βεβαίως οι κατηγορίες, τις οποίες δεχθήκαμε από όσους μας επαινούσαν στην προηγούμενη περίπτωση, θα έλεγα ότι ήταν πάρα πολλές και περιορίζομαι μόνο σ' αυτήν τη φράση.

Κάθε φορά που η συμπεριφορά του κατηγορού Βουλευτή ενοχλούσε μία πλευρά, τότε ικανοποιείτο κάποια άλλη και τα

αισθήματα, τα οποία εκδηλώνονταν, ήταν ανάλογα. Επομένως, με κανένα τρόπο δεν μπορούσε να περάσει προς τα έξω ότι κάποιος μπορούσε να είναι κατηγοροί Βουλευτής και να είναι αντικειμενικός και δίκαιος.

Οι ίδιοι είπαμε τότε –και με τις αγορεύσεις μας στο Ειδικό Δικαστήριο– ότι είναι επιβεβλημένη η κατάργηση των κατηγορών Βουλευτών και νομίζω ότι αυτή είναι μία σωστή διάταξη. Προτείναμε μάλιστα και τη λύση. Ένα μέλος τα Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου.

Ως προς τα υπόλοιπα, πιστεύω ότι ο νόμος, τον οποίο συζητούμε, είναι επικέστερος από το πνεύμα, αλλά και από το γράμμα του Συντάγματος. Αυτό φαίνεται από τα πολλά προνόμια –έτσι θα τα χαρακτηρίσω– που διασφαλίζει προς τους κατηγορουμένους Υπουργούς και Υφυπουργούς. Το Σύνταγμα δεν λέει τίποτε για την παραγραφή, ότι δηλαδή θα είναι συντομοτέρα από την παραγραφή για τα κοινά αδικήματα.

Επίσης, το Σύνταγμα δεν περιέχει ορισμένες άλλες διατάξεις για τους συμμετόχους, τις οποίες αναφέρει ο συζητούμενος νόμος. Σε περίπτωση που ανακληθεί η δίωξη, η Βουλή αποφασίζει για την τύχη των συμμετόχων. Μα, αυτό δεν το ορίζει το Σύνταγμα, αλλά είναι κάτι, το οποίο είναι έξω από το γράμμα και το πνεύμα του Συντάγματος.

Έρχομαι τώρα στο άρθρο 3, παράγραφος 2. Το Σύνταγμα μιλάει για μη άσκηση της αρμοδιότητας της Βουλής εντός της αναμφισβήτητα αποσβεστικής προθεσμίας, την οποία ορίζει. Εδώ, όμως, η διάταξη του νόμου μιλάει για εξάλειψη του αξιοπίνου των πράξεων.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Μιλάει ρητά περί παραγραφής, όχι μόνο σ' αυτό το σημείο, αλλά και παρακάτω.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Η παραγραφή περιέχεται στην πρώτη παράγραφο, όταν λέει για τα πέντε χρόνια, που μπορεί να φθάσουν και μέχρι δέκα. Όμως, για την άσκηση της αρμοδιότητας της Βουλής μέχρι της δεύτερης τακτικής συνόδου κλπ., εκεί έχουμε αναμφισβήτητα αποσβεστική προθεσμία.

Ενώ το Σύνταγμα δεν αναφέρει τίποτε άλλο, με την εξάλειψη του αξιοπίνου που εισάγει η διάταξη του νόμου καταλαμβάνουμε και τους συμμετόχους, όπως πάρα πολύ σωστά υποστήριξε η κ. Μπενάκη.

Νομίζω, λοιπόν, ότι πολλές από αυτές τις διατάξεις δεν αποδίδουν το πνεύμα του Συντάγματος.

Θέλω, επίσης, να κάνω και μία τελευταία παρατήρηση.

Κύριε Πρόεδρε, όταν η Βουλή απορρίπτει την ποινική δίωξη ως αβάσιμη ή όταν αποφασίσει να μη ασκήσει την ποινική δίωξη, οι συμμετόχοι σε αυτές τις περιπτώσεις παραπέμπονται στα κοινά δικαστήρια. Αν ανακαλέσει την ποινική δίωξη, όμως, που έχουμε τα αυτά ουσιαστικά αποτέλεσμα, εκεί χρειάζεται να αποφασίσει η Βουλή, για τους συμμετόχους.

Δεν πρόρεσα να καταλάβω αυτήν τη διάκριση. Καταλαβαίνω ότι σε περίπτωση που αναστείλει την ποινική δίωξη, τότε οπωσδήποτε αυτή επιβάλλεται να ανασταλεί και ως προς τους συμμετόχους.

Σε περίπτωση όμως που αναστείλει την ποινική δίωξη, τότε οπωσδήποτε επιβάλλεται να ανασταλεί και ως προς τους συμμετόχους. Αλλά σε περίπτωση που ανακαλέσει την ποινική δίωξη, όταν έχουμε ταυτότητα του νομικού λόγου και του στόχου ο οποίος υπηρετείται με την απόρριψη ως προφανώς αβασίμου της ποινικής δίωξης ή απόφαση μη άσκησής της, γιατί να υπάρχει αυτή η διαφοροποίηση;

Νομίζω λοιπόν ότι καταβάλλεται με όλες τις διατάξεις μία προσπάθεια να εξισώσουμε τους συμμετόχους με τους Υπουργούς και φοβάμαι πάρα πολύ ότι θα ακούσουμε και γι' αυτό το λόγο, όπως θα ακούσουμε βεβαίως όσα θα ακούσουμε και για τις ευνούικες ρυθμίσεις για τους Υπουργούς, οι οποίες δεν στηρίζονται και στη σχετική συνταγματική διάταξη.

Έγινε ένα δειλό βήμα με την κατάργηση των αρμοδιοτήτων της Βουλής σε επίπεδο κατηγορών Βουλευτών. Ίσως έπρεπε, μέσα βεβαίως στο γράμμα και στο πνεύμα του Συντάγματος να γίνουν και μερικά άλλα βήματα, εις τρόπον ώστε να φθάσουμε γρηγορότερα εκεί που θα φθάσουμε αναμφισβήτητα κάποτε, να μη μας μένει καμία απολύτως αμφιβολία –δεν ξέρω ύστερα από πόσα χρόνια– αλλά πάντως θα εξισωθεί ο τρόπος απονο-

μής της ποινικής δικαιοσύνης και για τους Υπουργούς, με τον τρόπο απονομής δικαιοσύνης και με τον κοινό πολίτη. Ίσως δεν ωρίμασαν τα πράγματα ακόμα να φθάσουμε μέχρι εκεί, αλλά εν πάση περιπτώσει να μην προσπαθούμε με το νόμο να διασφαλίσουμε κάποια προνόμια τα οποία οπωσδήποτε θα έρθουν σε σύγκρουση με εκείνο το οποίο επιθυμεί ο ελληνικός λαός. Ακούμε πάρα πολλά ας μην ακούσουμε και λίγα ακόμη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Πετσάλνικος έχει το λόγο.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή σήμερα να εισηγούμαι ενώπιον του Σώματος, τον τελευταίο εκτελεστικό νόμο του Συντάγματος που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης μετά την πρόσφατη αναθέωρσή του.

Ειδικότερα θυμίζω από τους προβλεπόμενους εκτελεστικούς νόμους έχουν ψηφιστεί οι ακόλουθοι: Ο ν. 2944/2001, με τον οποίο μεταφέρονται και οι διοικητικές διαφορές από το Συμβούλιο της Επικρατείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Ο νόμος ψηφίστηκε προς εκτέλεση των άρθρων 94 παράγραφος 1 και 95 παράγραφος 1 του Συντάγματος.

Επίσης, το 2002 ψηφίστηκε ο ν. 2993 με τον οποίο ρυθμίζονται τα κωλύματα και το ασυμβίβαστο των δικαστικών λειτουργών, η αντικατάστασή τους από συμβούλια και επιτροπές, καθώς και η συγκρότηση και λειτουργία των ανώτατων δικαστικών συμβουλίων. Ο νόμος αυτός ψηφίστηκε προς εκτέλεση των άρθρων 89, 90 και 92 του Συντάγματος.

Ο ν. 3038 με τον οποίο συγκροτείται το ειδικό δικαστήριο του άρθρου 88 παράγραφος 2 του Συντάγματος, που ψηφίστηκε και αυτός μέσα στο 2002 για την επίλυση μισθολογικών, συνταξοδοτικών και άλλων διαφορών δικαστικών λειτουργών.

Επίσης, ψηφίστηκε ο ν. 3068/2002 για τη συμμόρφωση της διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις και για την προαγωγή των δικαστών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων στο βαθμό του συμβούλου της επικρατείας, προς υλοποίηση των άρθρων 94 παράγραφος 4, 95 παράγραφος 5 και 88 παράγραφος 6 του Συντάγματος.

Και με το νομοσχέδιο αυτό που σήμερα συζητούμε ολοκληρώνεται από πλευράς αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης η κατάθεση, η συζήτηση και η ψήφιση από τη Βουλή των προβλεπόμενων μετά την αναθέωρηση εκτελεστικών του Συντάγματος νόμων, σε διάστημα λιγότερο των 2 ετών από την πρόσφατη αναθέωρηση του Συντάγματος.

Ο νόμος για την ποινική ευθύνη των Υπουργών κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει την αυτονόητη σημασία του σε κάθε Κοινοβουλευτική Δημοκρατία, καθώς αποτελεί ένα ξεχωριστό, ένα ιδιαίτερο και ιδιόρρυθμο νομοθέτημα που προσπαθεί να βρει τη χρυσή τομή ανάμεσα σε θεμελιώδεις ανάγκες του πολιτικού μας συστήματος που στη συγκεκριμένη περίπτωση, βρίσκονται σε μία σχέση έντασης. Από τη μία μεριά, υπάρχει η ακεραιότητα της δικαστικής διαδικασίας, η αρχή του φυσικού δικαστή και η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και από την άλλη η διάκριση των εξουσιών, η ομαλότητα του κοινοβουλευτικού μας βίου και η προστασία της τιμής των πολιτών που έχουν αναδειχθεί με τη λαϊκή ψήφο.

Ακριβώς για το λόγο αυτό ανέκαθεν υπήρχε σχετική συνταγματική πρόβλεψη. Θυμίζω ότι πρώτος οργανικός νόμος, βάσει του άρθρου 80 του Συντάγματος του 1864, ήταν ο νόμος του 1876, για να ακολουθήσουν, ως γνωστόν, μετέπειτα άλλες νομοθετικές ρυθμίσεις, με πιο πρόσφατη εκείνη του ν. 2509/1997, χωρίς βέβαια όλες αυτές οι ρυθμίσεις και οι προβλέψεις να σημαίνουν και καθιέρωση υπουργικών προνομίων σε σχέση με την ποινική τους έναντι των άλλων πολιτών μεταχείριση. Δεν πρόκειται περί αυτού. Θα ήταν λάθος αν δημιουργείτο η εντύπωση και από τη συζήτηση στη Βουλή ότι οι νομοθεσίες περί ευθύνης Υπουργών και το συζητούμενο νομοσχέδιο σημαίνουν κατοχύρωση προνομίων. Κάθε άλλο.

Σκοπός της συγκεκριμένης επιλογής είναι αφενός μεν η προστασία της τιμής των πολιτικών και της ομαλότητας του πολιτικού βίου και αφετέρου, η ταχεία εκκαθάριση των ποινικών υπο-

θέσεων, στις οποίες εμπλέκονται μέλη της κυβέρνησης. Αυτή η αυτονόητη σε κάθε χώρα σημασία του θεσμού αυτού, εδώ στη χώρα μας, στην Ελλάδα, αποκτά μία ακόμη μεγαλύτερη βαρύτητα λόγω της ιστορικής εμπειρίας από την εφαρμογή των νόμων αυτών.

Δε χρειάζεται να ανατρέξει κανείς στο απώτερο παρελθόν της χώρας μας, δε χρειάζεται να γυρίσει κανείς στη δεκαετία του '60, όταν, για παράδειγμα, το 1964-1965 το περίφημο θέμα της παραγραφής είχε γίνει αντικείμενο έντονης πολιτικής διαμάχης με αρνητικές επιπτώσεις στην ομαλότητα του πολιτικού μας βίου. Δυστυχώς, η πιο πρόσφατη πολιτική μας ζωή στην περίοδο 1989-1992 ανέδειξε, όχι μόνο την κεντρική σημασία που μπορεί να αποκτήσει ο νόμος αυτός σε περιόδους πολιτικής κρίσης, αλλά και τις αδυναμίες των θεσμικών ρυθμίσεων που ίσχυαν τότε σε συνταγματικό, αλλά και σε νομοθετικό επίπεδο σχετικά με το θέμα της ποινικής ευθύνης των Υπουργών.

Τα προβλήματα εκείνα είχαν ήδη αναγκάσει το νομοθέτη να αλλάξει, ως γνωστόν, το 1997 το νόμο περί ευθύνης Υπουργών και να προβεί σε ορισμένες βελτιώσεις, που θα έλεγα όμως ότι δεν ήταν αρκετές, καθώς εντάσσονταν σε ένα δεδομένο μέχρι τότε συνταγματικό πλαίσιο, που είχε και αυτό τις ασάφειες και τις αδυναμίες του. Αυτό το συνταγματικό πλαίσιο άλλαξε το 2001 και πιστεύω ότι είναι κοινή η διαπίστωση ότι οι αλλαγές αυτές διακρίνονται και για την ορθότητα και για την πληρότητά τους.

Αξίζει να αναφέρω και να υπογραμμίσω τις βασικότερες καινοτομίες του αναθεωρημένου άρθρου 86 του Συντάγματος. Πρώτον, ανατέθηκε η σχετική ανακριτική διαδικασία σε ειδικό ανακριτικό συμβούλιο που λειτουργεί στο πλαίσιο του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, το οποίο εκδίδει παραπεμπτικό ή απαλλακτικό βούλευμα.

Δεύτερον, καταργήθηκε -και ειπώθηκε εδώ πολλές φορές απόψε- ότι ήταν πάρα πολύ ορθή η κατάργηση του Βουλευτή-κατηγορούμενου και αντικαταστάθηκε από το φυσικό κατηγορούμενο -ας μου επιτραπεί ο όρος- δηλαδή τον εισαγγελέα.

Τρίτον, προβλέφθηκε η συμμετοχή και συμβούλων επικρατείας στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο.

Τέταρτον, καθιερώθηκε ρητά η υποχρεωτική συμπαραπομπή των τυχόν συμμετόχων στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ**)

Τις νέες αυτές συνταγματικές διατάξεις τις εξειδικεύει το υπό κρίση σχέδιο νόμου, προβλέποντας επακριβώς τις ουσιαστικές και διαδικαστικές λεπτομέρειες για την υλοποίησή του.

Συγκεκριμένα, θα ήθελα να επισημάνω τις εξής ρυθμίσεις: Πρώτα απ' όλα, η παραγραφή των αξιόποινων πράξεων -πλημμελημάτων ή κακούργημάτων- που τελούνται από μέλος της κυβέρνησης κατά την άσκηση των καθηκόντων του, παραγράφονται μετά από τη συμπλήρωση πέντε ετών από την ημέρα που τελέστηκαν.

Στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο λέμε ότι η προθεσμία αυτή αναστέλλεται πρώτον, όσο διαρκεί η βουλευτική περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας τελέστηκε η πράξη, εκτός αν στο μεταξύ εκδόθηκε η απόφαση του άρθρου 6, παράγραφος 2. Δεύτερον, η προθεσμία αυτή αναστέλλεται όσο διαρκεί η κύρια διαδικασία και τρίτον, η παραγραφή αναστέλλεται όσο ισχύει η απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής για την αναστολή της δίωξης ή της προδικασίας ή της κύριας διαδικασίας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 6, παράγραφος 5 του νομοσχεδίου αυτού. Σε κάθε περίπτωση, η παραγραφή επέρχεται με τη συμπλήρωση δέκα ετών από την τέλεση της πράξης.

Πρέπει να τονίσω ότι κατ' αρχήν -και τονίζω τη φράση «κατ' αρχήν»- η πενταετής παραγραφή δεν είναι καινοτομία, αλλά προβλέπεται στον ισχύοντα μέχρι σήμερα ν. 2509/1997, όπου θεσπίζεται η παραγραφή στα πέντε χρόνια από την ημέρα που τελέστηκαν οι αξιόποινες πράξεις, ανεξάρτητα από τη βαρύτητά τους, δηλαδή από το αν πρόκειται για κακούργηματα ή για πλημμελήματα. Αυτό γίνεται διότι σε περίπτωση υπουργικού εγκλήματος, είναι αδιαμφισβήτητη η αναγκαιότητα να περατωθεί ταχέως η εκκρεμότητα που δημιουργείται, ώστε τα πολιτικά πρόσωπα να μην αντιμετωπίζουν για πολλά χρόνια το φάσμα

μίας ποινικής δίκης με όλα τα συνακόλουθα αρνητικά γι' αυτούς ενδεχόμενα.

Και ταυτόχρονα αυτό επιζητεί η κοινή γνώμη, την ταχεία εκδίκαση της υπόθεσης. Συγχρόνως, όμως, με τις ρυθμίσεις που προτείνουμε, επιβάλλεται και η διασφάλιση ικανού χρόνου για την ασφαλή διάγνωση της υπόθεσης σε όλα τα διαδικαστικά της στάδια.

Ως αντιστάθμισμα λοιπόν στον κατά τον άνω χρόνο, την πενταετία –και αυτή είναι η καινοτομία του σχεδίου νόμου– διευρύνονται οι λόγοι για τους οποίους αναστέλλεται η προθεσμία της παραγραφής, έτσι ώστε και η ταχύτητα στην διεκπεραίωση να εξασφαλίζεται, αλλά να εξασφαλίζεται από την άλλη πλευρά ο αναγκαίος χρόνος για την ασφαλή διάγνωση της υπόθεσης.

Συγκεκριμένα ορίζεται ότι η προθεσμία παραγραφής αναστέλλεται, όχι μόνο όσο διαρκεί η βουλευτική περίοδος, κατά την διάρκεια της οποίας τελέστηκε η πράξη, αλλά επιπλέον, όσο διαρκεί η κύρια διαδικασία και όσο ισχύει η απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής για την αναστολή της δίωξης της προδικασίας ή της κύριας διαδικασίας, ρύθμιση που αποτρέπει ουσιαστικά τον όποιο κίνδυνο παραγραφής.

Δεν συμφωνώ με απόψεις που ακούστηκαν ότι θα έπρεπε να υπάρχει η περίοδος παραγραφής δεκαπέντε ετών. Γιατί τότε εκτός όλων των άλλων ο πολιτικός θα βρίσκεται εκτεθειμένος και σε αποφάσεις μελλοντικών –Κύριος οίδε ποιων συνθέσεων– Βουλών. Θα πρέπει να υπάρχει μία πίεση σε ό,τι αφορά τη Βουλή να ξεκινήσει και να ολοκληρώσει βέβαια τις διαδικασίες, αλλά παράλληλα θα έπρεπε να προβλεφθεί και η άνεση στη διαλεύκανση της όλης υπόθεσης. Και αυτό πιστεύω ότι επιτυγχάνεται με τις προβλεπόμενες ρυθμίσεις.

Το αξιόποιο των πράξεων των Υπουργών εξαιρείται με το πέρας της Β' τακτικής συνόδου της βουλευτικής περιόδου που αρχίζει μετά την τέλεση της αξιόποινης πράξης, αν μέχρι τότε η Βουλή δεν έχει ασκήσει την αρμοδιότητά της για την ποινική δίωξη του Υπουργού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο νόμο αυτό.

Εδώ άκουσα με ενδιαφέρον τις παρατηρήσεις ορισμένων συναδέλφων και της κ. Μπενάκη αλλά θα ήθελα σε ό,τι αφορά την παρατήρηση ότι, με την εξαίεση του αξιόποιο των πράξεων των Υπουργών, καθώς δεν υπάρχει ο κίνδυνος να δοθεί συγχωροχάρτι στους συμμετόχους, θα έλεγα ότι αυτός ο κίνδυνος ούτως ή άλλως δεν υπάρχει. Γιατί η εξαίεση των αξιόποινων πράξεων του Υπουργού δεν επηρεάζει και το αξιόποιο των συμμετόχων κατά το άρθρο 48 του Ποινικού Κώδικα.

Επομένως, αν η Βουλή αποφασίσει να μην ασκήσει δίωξη ή αφήσει να παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, δεν θίγεται το αξιόποιο των συμμετόχων. Κατά τα λοιπά βεβαίως η προθεσμία άσκησης δίωξης είναι αποσβεστική. Με την απόσβεση όμως του δικαιώματος κατά λογική αναγκαιότητα επέρχεται εξαίεση του αξιόποιο, καθώς δεν δύναται πλέον εσεί να διωχθεί ο Υπουργός και να του επιβληθεί ποινή. Αυτό εξάλλου λέει και ο Ποινικός Κώδικας σε ανάλογες περιπτώσεις, όταν ορίζει για παράδειγμα ότι με την άσκηση έγκλησης επέρχεται εξαίεση του αξιόποιο. Στο άρθρο 117 του Ποινικού Κώδικα μπορεί κανείς να δει τη ρύθμιση αυτή.

Η διαδικασία της ποινικής δίωξης κινείται εφόσον το ζητήσουν εγγράφως και με συγκεκριμένη αναφορά στα στοιχεία της πράξης τριάντα τουλάχιστον Βουλευτές. Διαφορετικά είναι απαράδεκτη. Εφόσον ληφθεί από την απόλυτη Πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών σχετική απόφαση σε συνέχεια μίας τέτοιας πρότασης, διενεργείται προκαταρκτική εξέταση και υποβάλλεται έγγραφο πόρισμα από ειδική πλέον κοινοβουλευτική επιτροπή της Βουλής. Και βέβαια θεωρείται απαράδεκτη νέα πρόταση που στηρίζεται στα ίδια πραγματικά περιστατικά, αν η Ολομέλεια της Βουλής απορρίψει την πρόταση των Βουλευτών. Με την πρόβλεψη αυτή αναγνωρίζεται η ύπαρξη οιοιδήποτε δεδικασμένου και το θέμα αντιμετωπίζεται όπως ακριβώς σε όλες τις παρόμοιες περιπτώσεις της ποινικής διαδικασίας. Δηλαδή, δεν επιτρέπεται και εδώ η ανακύκλωση, θα έλεγα, των αιτιάσεων που βασίζονται στα ίδια γεγονότα.

Η απόφαση για την άσκηση ή μη ποινικής δίωξης λαμβάνεται μετά την εισαγωγή του πορίσματος στην Ολομέλεια της Βου-

λής με την απόλυτη Πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών. Θυμίζω βέβαια ότι μέχρι τώρα με τον ισχύοντα νόμο η απόφαση για την παραπομπή λαμβάνεται με ειδική πλειοψηφία αριθμητικά ίση τουλάχιστον με το άθροισμα που προκύπτει από τον αριθμό των Βουλευτών που υπερψήφισαν την τελευταία πρόταση εμπιστοσύνης που υπέβαλε η κυβέρνηση και το ένα δέκατο των υπόλοιπων Βουλευτών.

Τώρα απολοποιούνται τα πράγματα. Αρκεί η απόλυτη Πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών για να εκκινήσει η σχετική διαδικασία.

Νέα πρόταση που αφορά τα ίδια πρόσωπα και τις ίδιες πράξεις, έστω και με διαφορετικό νομικό χαρακτηρισμό, είναι σε κάθε περίπτωση απαράδεκτη. Με τη νέα αυτή διάταξη αποκλείεται οριστικά το ενδεχόμενο νέας πρότασης για τα ίδια πρόσωπα και τις ίδιες πράξεις, έστω και με διαφορετικό νομικό χαρακτηρισμό εφόσον η Ολομέλεια της Βουλής μετά τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης και της σύνταξης σχετικού πορίσματος, αποφασίζει να μην ασκηθεί ποινική δίωξη. Η αιτιολογία βέβαια της συγκεκριμένης διάταξης είναι προφανής. Η προκαταρκτική εξέταση που προηγήθηκε έδωσε τη δυνατότητα της συλλογής όλων των απαραίτητων στοιχείων για τη διαμόρφωση ασφαλούς κρίσης και την εξαγωγή εμπειριστατωμένης απόφασης. Κατά συνέπεια θεμελιώνεται επαρκώς το αυξημένο σε σχέση με την περίπτωση που δεν είχε γίνει η προκαταρκτική εξέταση δεδικασμένο της περίπτωσης αυτής. Η Βουλή ερεύνησε ενδελεχώς το θέμα και έκρινε ότι δεν προκύπτει τίποτα. Αυτή η υπόθεση πρέπει να κλείσει πια. Αυτή είναι η φιλοσοφία της σχετικής διάταξης.

Η Ολομέλεια της Βουλής μπορεί με την απόλυτη Πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών να αποφασίζει οποτεδήποτε την ανάκληση της απόφασής της για την άσκηση ποινικής δίωξης ή την αναστολή της δίωξης της προδικασίας ή της κύριας διαδικασίας, ενώ η αναστολή μπορεί να αρθεί με τις ίδιες διατυπώσεις. Προϋπόθεση βέβαια των διαδικασιών αυτών είναι να υπάρχει έγγραφη πρόταση τριάντα τουλάχιστον Βουλευτών.

Άκουσα, κύριε Παυλόπουλε, με προσοχή τον προβληματισμό σας στην περίπτωση της ανάκλησης της ποινικής δίωξης. Τι θα σημαίνει αυτό για τους συμμετόχους. Και αυτό μας έχει προβληματίσει. Ήθελα όμως να ακούσω και σήμερα εδώ τις απόψεις του συνόλου των κομμάτων. Και διαπιστώνω ότι τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης, όπως και ο εισηγητής βέβαια της Πλειοψηφίας, θεωρούν ότι η διατύπωση που προτείνουμε είναι μάλλον η ορθότερα, εφόσον για τους συμμετόχους, λέμε, η Βουλή ρητά αποφασίζει την ανάκληση και γι' αυτούς. Θα έχουμε την ευκαιρία και αύριο στη συζήτηση επί των άρθρων να αναπτύξουμε τον προβληματισμό και την επιχειρηματολογία μας. Θεωρώ όμως ότι μάλλον αυτή είναι η χρυσή τομή που αντιμετωπίζει ή που θα μπορεί να αντιμετωπίσει προβλήματα σε περίπτωση που κριθεί από την ίδια τη Βουλή, για ποιους λόγους δεν θα έπρεπε να συνεχίσει η δίωξη και για τους συμμετόχους. Αυτό δεν σημαίνει «κουκούλωμα» της υπόθεσης για το συμμετόχο, εάν θέλετε μια ειδική διαδικασία για να τη γλιτώνουν οι συμμετόχοι. Αλλά εάν έστω θεωρητικά μπορεί κανείς να σκεφτεί ότι στο μέλλον μπορεί να υπάρξει αναγκαιότητα, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα στη Βουλή, εκείνη να αποφασίζει.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Θα είναι δύσκολο το έργο της.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όντως είναι δύσκολο το έργο της. Είναι ένα θέμα στο οποίο δεν μπορεί κανείς εύκολα να πει το ένα ή το άλλο. Υπάρχουν επιχειρήματα και υπέρ της μίας και υπέρ της άλλης άποψης.

Η άσκηση ποινικής δίωξης κατά Υπουργού καταλαμβάνει, όπως ειπώθηκε, υποχρεωτικά και τους συμμετόχους πλέον, οι οποίοι κατηγορούνται και δικάζονται μαζί με τον Υπουργό. Η δικαιολογία των τακτικών ποινικών δικαστηρίων δε θίγεται ως προς τους συμμετόχους αν η Βουλή απορρίψει ως προδήλως αβάσιμη την πρόταση για την άσκηση ποινικής δίωξης ή αν αποφασίσει να μην ασκήσει ποινική δίωξη. Δηλαδή, αυτοί παραπέμπονται στα κοινά ποινικά δικαστήρια και ως προς αυτούς δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτού του νομοσχεδίου.

Η προκείμενη πρόβλεψη αποτελεί αναγκαία συμπλήρωση θα έλεγα της συνταγματικής επιταγής για την υποχρεωτική συμπα-

ραπομπή στο Ειδικό Δικαστήριο και των τυχόν συμμετόχων, διότι δεν πρέπει να μένει καμία αμφιβολία ότι αν απορριφθεί από τη Βουλή ως προδήλως αβάσιμη η πρόταση για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά Υπουργού, για τους συμμετόχους επιλαμβάνονται τα κοινά ποινικά δικαστήρια και εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της ποινικής νομοθεσίας, αφού σε διαφορετική περίπτωση θα υπήρχε πράγματι συνταγματική αταξία. Παρόμοια άλλωστε είναι η ρύθμιση και της τέταρτης παραγράφου του άρθρου 11 του σχεδίου νόμου, σύμφωνα με την οποία εάν συντρέχει περίπτωση παραπομπής μόνο του συμμετόχου, το Ειδικό Δικαστικό Συμβούλιο τον παραπέμπει στο ακροατήριο του αρμόδιου κατά τις κοινές διατάξεις δικαστηρίου. Και βέβαια ρυθμίζονται με το παρόν νομοσχέδιο τα θέματα του Ειδικού Δικαστικού Συμβουλίου που συγκροτείται από δικαστές του Αρείου Πάγου και του Συμβουλίου της Επικρατείας. Θεσπίζεται έτσι για πρώτη φορά ενδιάμεση διαδικασία και προβλέπεται η διενέργεια ανάκρισης, η οποία περατώνεται με την έκδοση του βουλεύματος.

Το Ειδικό Δικαστήριο συγκροτείται από δεκατρία τακτικά και έξι αναπληρωματικά μέλη, τα οποία κληρώνονται μετά την έκδοση του παραπεμπτικού βουλεύματος σε δημόσια συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής, ενώ καθήκοντα Προέδρου ασκεί ο ανώτερος σε βαθμό από τα μέλη του Αρείου Πάγου που κληρωθούν και μεταξύ ομοιοβάθμων ο αρχαιότερος. Αντί των Βουλευτών κατηγορών καθήκοντα εισαγγελέα ασκεί πλέον μέλος της εισαγγελίας του Αρείου Πάγου που κληρώνεται και αυτός με τον αναπληρωτή του στην ίδια συνεδρίαση της Βουλής.

Ο θεσμός του Βουλευτή κατηγορού ορθώς επισημάνθηκε απόψε από όλες τις πτέρυγες της Βουλής ότι ήταν ιδιαίτερα προβληματικός. Και ήταν ιδιαίτερα προβληματικός εκτός των άλλων, γιατί τοποθετούσε τους πολιτικούς αντιπάλους στη θέση εισαγγελέα, ο οποίος είναι πολύ κρίσιμος παράγοντας της δίκης και γι' αυτό το λόγο πρέπει να παρέχει εχέγγυα αμεροληψίας που σίγουρα δεν παρέχει ο ρόλος του πολιτικού αντιπάλου.

Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή που επιβάλλεται σε Υπουργό για πλημμέλημα προβλέπει το νομοσχέδιο να μετατρέπεται σε χρηματική, ενώ ως προς τα κακουργήματα εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Γιατί;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Η ρύθμιση αυτή, κύριε Ιωαννίδη, εναρμονίζεται με μία σύγχρονη τάση της αντιεγκληματικής πολιτικής για τον περιορισμό του ενδεχόμενου εγκλεισμού στις φυλακές, για την έκτιση της περιοριστικής ελευθερίας, ποινής που επιβλήθηκε για πράξη σε βαθμό πλημμελήματος και προδήλως είναι ήσσονος απαξίας συγκριτικά με τα κακουργήματα, ιδιαίτερα θα έλεγα στην περίπτωση του πολιτικού προσώπου, όταν ο στιγματισμός από προσωπική καταδίκη, έστω για πλημμέλημα, είναι ήδη πολύ επαχθής, πολλές φορές αφόρητα επαχθής, για την περιβάλλουσα το πρόσωπό του ηθική και κοινωνική αξία. Θεωρώ ότι η συγκεκριμένη διάταξη που προτείνουμε είναι θετική.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Για την οποία οφείλει να μεριμνήσει ο ίδιος.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Γιατί σ' αυτή την περίπτωση, ο ρόλος του Υπουργού που καταδικάζεται δεν είναι ρόλος απλού πολίτη. Στην περίπτωση τη δική του ο απλός πολίτης δεν έχει την άλλη ηθική απαξία στο βαθμό που την έχει ο πολιτικός που καταδικάζεται.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Αλλά έχει μείζονα ευθύνη.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Γι' αυτό η νομοπαρασκευαστική επιτροπή η οποία αποτελείτο από εμπειρότατους πρώην ανώτατους δικαστές κλπ επρότεινε αυτή τη διάταξη για τους λόγους που ανέφερα.

Επώθησαν επίσης πολλά και εσείς, κύριε Ιωαννίδη, κάνατε επίκληση των παρατηρήσεων της Έκθεσης της Διεύθυνσης Επιστημονικών Μελετών της Βουλής ως προς τις σχέσεις ανάμεσα στις ρυθμίσεις που προβλέπει το νομοσχέδιο και ο Κανονισμός. Θα σας διαβάσω τι ακριβώς λέει η ίδια η έκθεση. Λέει: «Με βάση τα ανωτέρω ένα ζήτημα τυπικού και όχι ουσιαστικού

χαρακτήρα που ανακύπτει με το υπό εξέταση νομοσχέδιο, το οποίο παρίσταται ιδιαίτερα αναλυτικό στις ρυθμίσεις του, είναι η ύπαρξη σ' αυτό διατάξεων οι οποίες είτε ήδη περιέχονται στον Κανονισμό της Βουλής είτε θα έπρεπε ενδεχομένως να ανήκαν σ' αυτόν και μόνο ενόψει του περιεχομένου τους.» Λέει λοιπόν τυπικού και όχι ουσιαστικού χαρακτήρα. Και συνεχίζει πιο κάτω: « Η ανάγκη της συστηματικής στο νόμο περιγραφής της όλης διαδικασίας για λόγους πληρότητας, σαφήνειας αλλά και διευκόλυνσης της ερμηνείας και εφαρμογής του αποτελεί βέβαια ένα ισχυρό εν προκειμένω επιχείρημα.» Γι' αυτούς τους λόγους συμπεριλάβαμε αυτές τις ρυθμίσεις.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Αλλά;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μισό λεπτό. Μη βιάζεστε. Λέει και άλλα πιο κάτω η έκθεση τα οποία δεν αποδέχομαι όλα ως προς την ορθότητά τους. Μάλιστα αφιερώνω σ' εκείνα μία σελίδα. Και έχω την αίσθηση ότι μάλλον βιαστικά είδαν τις διατάξεις του νομοσχεδίου και κατέληξαν σ' εκείνες τις παρατηρήσεις. Αυτά όμως θα τα αναφέρουμε αύριο στην κατ' άρθρον συζήτηση.

Εδώ όμως λέω ότι, σε ό,τι αφορά τις σχέσεις των ρυθμίσεων που υπάρχουν στον Κανονισμό της Βουλής και των ρυθμίσεων του νομοσχεδίου, το σχέδιο νόμου πρώτα πρώτα στηρίζεται στη σαφή διάκριση μεταξύ των ζητημάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του και εκείνων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού της Βουλής. Υπάρχουν όμως ορισμένες διατάξεις στο νομοσχέδιο που επαναλαμβάνουν διατάξεις που ήδη υπάρχουν στον Κανονισμό της Βουλής. Δεν ρυθμίζουν κατά διάφορο τρόπο αυτά που ρυθμίζονται στον Κανονισμό. Γίνεται μία επανάληψη.

Η λύση αυτή κρίναμε ότι είναι σκόπιμη πρώτα απ' όλα, όπως αναφέρει και η έκθεση της Επιστημονικής Διεύθυνσης, διότι ένας νόμος περί ποινικής ευθύνης Υπουργών θα πρέπει να περιγράφει με πληρότητα, συστηματικότητα και με σαφήνεια την όλη διαδικασία. Ακριβώς, όμως, αυτή η πληρότητα, η συστηματικότητα και η σαφήνεια διευκολύνει ακόμη και το έργο της ερμηνείας εφαρμογής των διατάξεων του νομοσχεδίου, αν και όταν χρειαστεί. Και περαιτέρω, εάν δεν κάναμε κάτι τέτοιο θα μπορούσαν να εγερθούν αμφιβολίες αν ορισμένες περιπτώσεις εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ή θα έπρεπε να εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής κοινού νόμου. Σε μία τέτοια περίπτωση θα διατρέχαμε, με άλλα λόγια, κίνδυνο νομικού κενού.

Από εκεί και πέρα, σε υποθετική περίπτωση, θα έλεγα, ύπαρξης κάποιας αντιθέσεως –επαναλαμβάνω ότι δεν αντιτίθενται οι διατάξεις που επαναλαμβάνουμε σε σχέση με κάποια θέματα που ρυθμίζει και ο Κανονισμός– μεταξύ του νόμου και του Κανονισμού –γιατί δεν μπορεί να γίνει λόγος για αληθή σύγκρουση– θα εφαρμοστεί το κείμενο στο πεδίο εφαρμογής του οποίου ανήκει το ρυθμιστέο ζήτημα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε, σε ένα λεπτό.

Εφόσον δηλαδή τα ζητήματα αφορούν την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία της Βουλής, τα λεγόμενα δηλαδή *interna corporis*, θα ισχύσει η ρύθμιση του Κανονισμού. Όπως επεσήμανε και ο κ. Παυλόπουλος, επαναλαμβάνω και εγώ αυτή την ερμηνευτική δήλωση για να μην υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Εφόσον, όμως, υπάρχει στο νόμο, υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Με τις παρατηρήσεις αυτές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνω την παρουσίαση των βασικών διατάξεων του σχεδίου νόμου, του οποίου έχω την τιμή να ζητώ την υπερψήφιση από το Κοινοβούλιο. Και οφείλω να πω ότι το εποικοδομητικό κλίμα που επικράτησε στη σχετική συζήτηση ενώπιον της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής με κάνει να πιστεύω ότι και στην Ολομέλεια θα έχουμε –και μέχρι τώρα έχουμε πράγματι– αντίστοιχου επιπέδου συζήτηση επ' ωφελεία του πολιτικού μας βίου. Όταν κανείς αναλογίζεται το τι συνέβη στην πρόσφατη πολιτική ιστορία με αφορμή το νόμο περί ευθύνης Υπουργών, αποτελεί

δείγμα ωρίμανσης του πολιτικού μας συστήματος η συζήτηση του νόμου αυτού με νηφαλιότητα, καλή πίστη και διάθεση συναίνεσης.

Και επιτρέψτε μου να τελειώσω, εκφράζοντας μία ελπίδα. Αντίθετα με όλους τους άλλους νόμους που έχω κατά καιρούς εισηγηθεί, ελπίζω και εύχομαι αυτός ο νόμος να μη χρειαστεί ποτέ να εφαρμοστεί.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Βύρων Πολύδωρας.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα διατυπώσω και εγώ την ευχή για το στο μέλλον ανεφόμοστο του νόμου αυτού. Ας μείνει αυτός ο νόμος στην αχρησία.

Η υποχρέωση όμως και της αναθεωρητικής Βουλής και της παρούσης Βουλής, η οποία επεξεργάζεται, συζητεί και ψηφίζει αυτό τον εκτελεστικό νόμο, είναι το προνοείν. Και η πρόνοια η συνταγματική στην προκειμένη περίπτωση αφορά τον πυρήνα του πολιτεύματος. Είναι υποχρέωση, όπως ελέγχθη και από τους εισηγητές και από τον κ. Παυλόπουλο, τον εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας εμφατικότερα της Βουλής, να αξιολογήσει τα πολιτικά αγαθά όπως της λαϊκής κυριαρχίας, της διακρίσεως των εξουσιών, της ανεξαρτησίας ειδικότερα της δικαστικής εξουσίας και ταυτόχρονα της εφαρμοσιμότητας στην πράξη μίας νομοθετικής πρωτοβουλίας και δράσης για τον έλεγχο της παραβάσεως της εκτελεστικής εξουσίας, δηλαδή των Υπουργών για πράξεις παράνομες, οι οποίες διενεργήθησαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του Υπουργού.

Εδώ είναι σημαντικό να παρακολουθήσουμε τη γραμμή σκέψης του συνταγματικού νομοθέτη για να δούμε ότι εκφεύγει από το ακαταδίωκτο η περίπτωση του Υπουργού. Δεύτερον, δε μιλάμε για ειδικές ρυθμίσεις ποινικών πράξεων, στις οποίες υπέπεσε ο Υπουργός, όχι στα πλαίσια των καθηκόντων του. Υπονοείται ότι όλη η πρόνοια αφορά σε παράνομες πράξεις του Υπουργού που μπορεί να είναι όλο το Ποινικό Δίκαιο μέσα στο πλαίσιο των καθηκόντων του. Για τις άλλες που δεν είναι στο πλαίσιο των καθηκόντων του δεν έχουμε ούτε το 86 να επιλαμβάνεται ούτε ο εκτελεστικός νόμος πρόνοιας.

Εκεί υποθέτω αν είναι εξωκοινοβουλευτικός Υπουργός, πηγαίνει με τη συνήθη ποινική διαδικασία της ασκήσεως της ποινικής δίωξης και της δίκης, εκδικάσεως της υποθέσεώς του.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Εάν αποπλανήσει ανήλικο...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Τα φέρνω στη συζήτηση περίπου σαν θεωρητικό υπόστρωμα αυτού του εκτελεστικού νόμου. Ας δηλωθεί εδώ ότι οι ειδικές πρόνοιες αφορούν τις άδικες πράξεις, τα εγκλήματα, τα οποία επέλεξε τυχόν ο Υπουργός κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Για τα άλλα έχουμε την περίπτωση, του αν είναι εξωκοινοβουλευτικός. Τότε είναι πολύ βατή η υπόθεση. Αν είναι κοινοβουλευτικός Υπουργός, έχουμε τη διαδικασία της άρσεως της ασυλίας και τα συνακόλουθα με τις ειδικές πρόνοιες και στο Σύνταγμα και στον Κανονισμό της Βουλής.

Θέλω να υπογραμμίσω αυτό που ελέγχθη απ' όλους σχεδόν τους προλαλήσαντες συναδέλφους και καταλαμβάνει το χαρακτηρισμό της πρόνοιας. Λέμε δηλαδή ρητορικά ότι δεν είναι προνόμιο του Υπουργού. Είναι προνομία, είπε ο κ. Παυλόπουλος, της συνταγματικής τάξεως.

Αυτό θέλω να το φωτίσω περισσότερο. Και θέλω να πω ότι η εκτελεστική εξουσία έχει υπερβάλλουσα ισχύ, όπως είναι ο πολιτικός ρεαλισμός. Ακριβώς επειδή έχει υπερβάλλουσα ισχύ, η απαίτηση της λαϊκής κυριαρχίας στο 86 και στον εκτελεστικό νόμο είναι να κινείται η εκτελεστική εξουσία εντός του δικαϊκού πλαισίου και συστήματος. Δηλαδή, να μην κυβερνά, να μην υπουργεύει, όπως τον βολεύει, κατά το δη λεγόμενον ο Υπουργός. Να υπουργεύει δηλαδή με σεβασμό, δηλαδή προς τους κείμενους νόμους.

Από την άλλη άκρη του pentulum του εκκρεμούς είναι ότι ένας φοβητσιάρης Υπουργός δεν μπορεί να υπουργεύσει. Και επειδή παρακολουθούμε ως ρεαλιστές και συνταγματικοί νομο-

θέτες και κοινοί νομοθέτες την αναγκαιότητα μίας ευχέρειας στο ενεργείν μέσα στη δικαϊκή τάξη, εξ αυτού του λόγου έρχεται η ειδική πρόνοια, όχι να σώσει αόριστα το πολιτικό σύστημα και να μην το τύψει καίρια από μία διάσταση δικομανίας, αλλά να κατοχυρώσει ο εκτελεστικός νόμος και ο συνταγματικός νομοθέτης –υποθέτω, αναγιγνώσκω εγώ- ευχέρειες ασκήσεως της εκτελεστικής εξουσίας σύννομες και ταυτόχρονα να μην είναι υπό τη δαμόκλειο σπάθη.

Έτσι νομίζω μορφώνεται η έννοια της προνομίας που δεν αφορά πρόσωπα. Μια σπουδή του δέοντος ή πώς πρέπει να είναι η εκτελεστική εξουσία μέσα στο δικαϊκό σύστημα ως ευχέρεια ενεργείν, ευχέρεια υπουργεύειν.

Αυτό ενδύεται η πρόνοια και της συνταγματικής διατάξεως και της διατάξεως του κοινού νομοθέτη.

Μου κάνει εντύπωση ότι ελέγχθη αστόχως ότι αυτή η ειδική πρόνοια για να ασκεί την ποινική δίωξη η Βουλή, το πολιτικό Σώμα και όχι ο εισαγγελέας για τις πράξεις που είπαμε, δεν είναι συνήθης πράξη, δεν είναι συνήθης συνήκη, ρύθμιση νομική. Αναζητώ πού δεν είναι. Μου έκανε εντύπωση!

Είδα όλα τα Συντάγματα τα οποία αναθέτουν στη Βουλή την πρωτοβουλία της άσκησης της ποινικής δίωξης. Μπορεί να διαφοροποιούνται τα περισσότερα στο δικαστήριο, ότι δηλαδή σε πολλά βρισκόμαστε το συνταγματικό δικαστήριο –εμείς έχουμε το Ειδικό Δικαστήριο- ή στον τρόπο της συνθέσεως του δικαστηρίου ή στον τρόπο της συνθέσεως του δικαστικού συμβουλίου. Αυτά είναι επί μέρους θέματα. Με ενδιαφέρει να λεχθεί στη Βουλή, από εμένα έστω, ότι ο κανών –δεν ξέρω την εξαίρεση να σας την πω- στη διεθνή δικαϊκή τάξη, στα συντάγματα, είναι την πρωτοβουλία για τους Υπουργούς να την ασκεί η Βουλή στον κάθε τόπο.

Πρέπει να σημειώσω ότι εντυπωσιάστηκα από το Σύνταγμα της Επιδαύρου του '21-'22, το λεγόμενο Πολίτευμα. Και εκεί τέτοια πρόνοια υπήρχε. Ακόμα και τα Επαναστατικά Συντάγματα, δηλαδή...

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ήταν προστασία έναντι του μονάρχη.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Όχι, μιλάω για τα Επαναστατικά Συντάγματα, πριν πάμε στο '44 ή στο ηγεμονικό του '32. Μιλάω για τα Επαναστατικά Συντάγματα της Επιδαύρου, του Άστρους και της Τροιζήνας, όπου έχουμε ρύθμιση για την ποινική δίωξη κατά Υπουργών –όχι ακαταδίωκτο, υπεύθυνο του Υπουργού- και ποινική δίωξη από πολιτικό όργανο.

Αυτά είναι λεγμένα στη θεωρία. Εγώ τα είπα κατά πλεονασμό για να έχουμε μια ενότητα λόγου και κυρίως ένα πρόσωπο έναντι της κοινωνίας για το τι είναι αυτή η ρύθμιση. Ασφαλώς στη σκέψη μου υπάρχει και η πρόσφατη τραυματική εμπειρία, αλλά και το συγκριτικό δίκαιο για τον Κράξι να είναι φυγόδικος στη Λιβύη ή τον Αντρεότι. Όλα τα έχει η ζωή.

Έρχομαι στις επί μέρους παρατηρήσεις, όπως έχουν προκύψει και από τη συζήτηση. Θα ήθελα να σας πω ότι δεν είναι σαφές τι θέλουμε. Με ενδιαφέρει να στρέψω και πάλι επίμονα την προσοχή της Βουλής και του Υπουργού στην υπόθεση της παραγραφής και της προθεσμίας.

Τα πέντε χρόνια παραγραφή αναστελλόμενα για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο και το «σε πάσα περίπτωση δεκαετής παραγραφή», είναι μια σαφής διατύπωση και δεν έχω τίποτα να αντιλέξω. Όταν ερχόμαστε, όμως, στην αποσβεστική προθεσμία των δύο συνόδων και στο τι συνεπάγεται, δεν με πείσατε με τις απαντήσεις. Εκτιμώ ότι όλες οι αιτιάσεις που ηγέρθησαν και από την κ. Μπενάκη και από τον κ. Παυλόπουλο, τις οποίες ανανεώνω και εγώ τώρα, που έχουν να κάνουν με την εξαίρεση του αξιοποιού και παρά το ότι με παραπέμψατε στο τρίμηνο της εγκλίσεως και στο τι αυτό συνεπάγεται, έχουν ιδιάζουσα συνέπεια επί των συμμετόχων.

Αυτό θα πρέπει να ξεκαθαριστεί. Έχουμε την ολιγοπρία της Βουλής στις δύο συνόδους. Δεν εκίνησε τη διαδικασία. Τι έγινε τότε; Ισχυρίζομαι και προτείνω, εάν θέλουμε να έχουμε μέσα στο καταδιωκτόν τους συμμετόχους, τα εξής: Ολιγόπρωση η Βουλή; Μάλιστα. Εξαλείφεται, όπως ελέγχθη, το δικαίωμα της Βουλής να ασκήσει την ποινική δίωξη. Αυτό διατηρεί τους συμμετόχους εις το βεληνεκές της ποινικής δίωξης, δηλαδή και πέραν των δύο συνόδων.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Έτσι είναι.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Έτσι το θέλουν. Δεν νομίζω να βγαίνει από τη διάταξη.

Στη συνέχεια το μπερδεμα, η σύγχυση είναι στο ίδιο το 7 για την αναστολή. Η αναστολή καλύπτει και τους συμμετόχους. Είναι λίγο το κακό και είναι σωστή η λύση. Η ανάκληση κατ' αρχήν δεν καλύπτει τους συμμετόχους, εκτός εάν η Βουλή το πει ρητά. Δεν ξέρω τι θέλουμε όταν για προδήλως αβασίμους λόγους απορρίψει. Τότε τι γίνεται; Ενώ θα ανέμενε κάποιος ότι για προδήλως αβασίμους λόγους εάν απορρίψει η Βουλή τη δώξη, συμπεραίνουμε συνακόλουθα ότι παύει ή δεν ασκείται ποινική δώξη για τους συμμετόχους του. Και με αιφνιδιάζει ο νομοθέτης με το ότι ασκείται για τους συμμετόχους. Δεν ξέρω τι θέλουμε.

Ή εδώ βλέπω ένα άλμα. «Κατά τις κοινές διατάξεις». Ότι;

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Ακολουθούν τη μοίρα τους κατά τις κοινές διατάξεις.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Τι θα γίνει; Θα υπάρχει δώξη για τους συμμετόχους;

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Βεβαίως.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Μα, ούτως ή άλλως δε θα ησκαίτο από τη Βουλή. Υπάρχει μία αυτοτέλεια στους συμμετόχους από τον εισαγγελέα.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Δηλαδή για την ανάκληση και την αναστολή με τη δήλωση της Βουλής γιατί ο συμμετόχος χαρίζεται, ενώ όταν απορριφθεί από τη Βουλή ο συμμετόχος παραπέμπεται από τις κοινές διατάξεις;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Μου επιτρέπετε μία διακοπή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Δέχστε τη διακοπή;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ορίστε, κύριε Ιωαννίδη.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Να φέρω ένα παράδειγμα. Εάν υπάρξει άλλη ρύθμιση, τι κίνδυνος υπάρχει; Ο δημόσιος -ας πούμε- υπάλληλος, διευθυντής ή άλλου βαθμού που έχει κάνει μία παρανομία μπορεί, για να γλιτώνει από τον εισαγγελέα απευθείας, να λέει ότι το έκανε γιατί του το είπε ο Υπουργός. Ηθικός αυτουργός ο Υπουργός. Εάν η Βουλή κρίνει ότι δεν υπάρχουν στοιχεία ότι πράγματι ο Υπουργός του επέβαλε, λειτουργών ως ηθικός αυτουργός, να παρανομήσει, γιατί να μην μπορεί να πάει κανονικά να δώσει λογαριασμό στα δικαστήρια ο αυτουργός;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Εντάξει. Δεν με πείθει η απάντηση. Τα σκέφτηκα και εγώ αυτά, κύριε συνάδελφε. Δεν με πείθει.

Εγώ παρακολουθώ τις δύο γραμμές σκέψης που υπάρχουν από την πράξη στη θεωρία πάνω στο θέμα. Μάλιστα, σας το λέω: Θέλω ο συμμετόχος να έχει την αυτοτέλεια στην έννομη δράση του και κατ' επέκτασιν στην ποινική δώξη και δίκη του. Θέλω την αυτοτέλεια γιατί; Γιατί είναι λογικό αυτό που ελέγχθη ήδη, να μην είναι πειθήνιο εκτελεστικό όργανο, να δύναται να αντιλέγει εν όψει του κινδύνου να έχει αυτή την αυτοτελή ποινική ευθύνη ως συμμετόχος ο υπάλληλος κάτω από τον Υπουργό, ο συνεργάτης του Υπουργού. Επειδή το θέλω αυτό και δεν θέλω την ενότητα του νομικού λόγου όση αξία και αν έχει, γιατί υπάρχει και ο αντίλογος, ότι δηλαδή γλιτώνουν οι Υπουργοί και οι πολιτικοί με την ειδική πρόνοια και μένουν οι άλλοι απροστάτευτοι. Το βλέπω και αυτό αλλά λέω ότι θέλω το συμμετόχο να έχει την αυτοτέλεια στην ποινική του ευθύνη -δε βγαίνει από το νόμο-, γιατί στην όλη εκτελεστική λειτουργία, που είπα στην πρώτη παράγραφο της εισηγήσεώς μου, τον θέλω να είναι αντιλέγων στον Υπουργό για το έγκλημα, για το παράνομο. Αυτό να μην το ξεχνάμε. Ήταν συζήτηση και στη συνταγματική Βουλή και εδώ, στην αναθεωρητική.

Δύο παρατηρήσεις σε άλλα θέματα για να τελειώσω. Θεωρώ ότι είναι αλαζονική από πλευράς νομοθετικής εξουσίας η παράγραφος 4 του άρθρου 4 όπου λέει, χωρίς να την κάνει και κυρωτική τη διάταξη, ότι απαγορεύονται αξιολογικές κρίσεις: Άσ' τον να μεταβιβάσει εδώ τα στοιχεία και να μην τον λογοκρίνει η Βουλή τον εισαγγελέα όταν διεπίστωσε ή όταν δέχθηκε μηνυ-

τήρια αναφορά ή έγκλιση για πράξεις λειτουργού.

Δηλαδή δεν γίνεται συζήτηση για πόρισμα αλλά γίνεται συζήτηση για ευχέρεια αξιολογήσεως και δεν θα του την επιτρέψει η αλαζονική διάταξη την ευχέρεια της αξιολογήσεως.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Τι αξιολόγηση, τι πόρισμα. Το ίδιο πράγμα είναι.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Δηλαδή του λέμε θα είσαι μηχανιστικός διαβιβαστής πράξεων, οι οποίες πράξεις προ παντός στο ποινικό δίκαιο, εμπεριέχουν την αξιολόγηση είτε όταν θα πεις υπαγωγή στον προσηκόντα κανόνα δικαίου, οπότε η παράβαση, είτε θα ασχοληθείς με την περιγραφή των όρων που συνθέτουν το αξιόποιο. Αυτά είναι αξιολογήσεις. Ακόμη και η παραβίαση του ερυθρού σηματοδότη όταν θα την περιγράψει ο οποιοσδήποτε για να την διαβιβάσει εδώ, δεν μπορεί να την πει όπως λέει το άρθρο. Θα πει τι συνέβη. Και η περιγραφή αυτή, συνιστά αξιολογική κρίση. Το θεωρώ υπερβολικό και ακραίο έτσι όπως διατυπώνεται εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Επισπεύστε λιγάκι, κύριε Πολύδωρα.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε όπως ξέρετε εκκρεμείς υποθέσεις. Γι' αυτές τις εκκρεμείς υποθέσεις τι κάνει η νομοθετική πρόβλεψη που δεν υπάρχει, για τις εν οιοinei εκκρεμοδικία ευρισκόμενες υποθέσεις εδώ; Και μάλιστα η παράλειψη να αυτοδεσμευθεί η Βουλή για το πώς κινεί μια διαδικασία, είναι ακόμη βαθύτερη γιατί δεν μου λέει τι θα γίνει στο άρθρο 4. Πότε θα επιληφθεί η Βουλή; Πότε θα δραστηριοποιηθεί; Δεν υπάρχουν τέτοιες πρόνοιες και θα έπρεπε να υπήρχαν.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Στον Κανονισμό της Βουλής αυτό.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Δε συνδέεται. Να μου το πει μια διάταξη ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής, με τις διατάξεις, είτε για τις προκαταρκτικές είτε για τις εξεταστικές επιτροπές, κινείται η Βουλή για Υπουργούς. Προσέξτε, είναι κενό. Εγώ δεν ξέρω αν υπάρχει και στον Κανονισμό που λέει ο κ. Ιωαννίδης.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Μπορεί να το πει ο Κανονισμός.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Να το πει. Ο νόμος να το παραπέμψει στον Κανονισμό. Αυτό το κενό είναι ύποπτο και για την ενότητα και την πληρότητα της νομοθετικής ρυθμίσεως είναι απαράδεκτο.

Αυτά είχα να πω κύριοι συνάδελφοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ ο κ. Ακριβάκης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κατ' αρχήν οφείλουμε να τονίσουμε το γεγονός ότι σήμερα έρχεται ο πέμπτος και τελευταίος εκτελεστικός νόμος του Συντάγματος, αρμοδιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Και αυτό είναι ένα γεγονός θα έλεγα, εξαιρετικά σημαντικό, διότι σε σύντομο σχετικά χρονικό διάστημα ο Υπουργός Δικαιοσύνης επεραίωσε τις υποχρεώσεις του να φέρει τους εκτελεστικούς νόμους που επέβαλε το Σύνταγμα.

Θα ήθελα κατ' αρχήν να πω ότι η συνταγματική διάταξη του άρθρου 86, όπως αναθεωρήθηκε με την τελευταία αναθεώρηση, είναι γεγονός είτε μας αρέσει είτε δεν μας αρέσει ότι οφείλουμε να τη σεβαστούμε.

Εγώ για να πω την προσωπική μου θέση, δεν είμαι ιδιαίτερα ευτυχής από την ύπαρξη αυτής της συνταγματικής διάταξης. Θέλω όμως να πω ότι έχουμε υποχρέωση να τη σεβαστούμε.

Θεωρώ ότι ο σημερινός εκτελεστικός νόμος που προβλέπεται στο άρθρο 86 του Συντάγματος είναι αρτιότατος. Καλύτερος νόμος δεν θα μπορούσε να έρθει, ανεξάρτητα από τις όποιες επιφυλάξεις διατηρούμε για την ουσία της διάταξης του άρθρου 86.

Θεωρώ επίσης απολύτως θετικό το γεγονός ότι αυτόν τον εκτελεστικό νόμο θα τον ψηφίσουν όλες ανεξαιρέτως οι πτέρυγες της Βουλής.

Αυτά τα δύο θέματα, την αρτιότητα του νόμου και την ομοφωνία όλων των πτερύγων της Βουλής, τα θεωρώ πολύ σημαντικά. Και αυτό γιατί πιστεύω ότι όποτε συζητούμε εδώ θέματα που έχουν σχέση με εμάς, με το κύρος μας, με τη συγκρότησή

μας, με τα καθήκοντά μας, με τις κυρώσεις μας, αυτά τα θέματα γίνονται την άλλη ημέρα αντικείμενο συζήτησης στην κοινή γνώμη βοηθούνται και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και είναι αρκετά δύσκολο να πείσουμε την κοινή γνώμη για τις καλότερες προθέσεις μας. Και το λέω αυτό, διότι και αύριο ελπίζω να υπάρξει μικρός θόρυβος γύρω από το θέμα. Διότι είναι ένα θέμα που άπτεται ημών όλων, του πολιτικού κόσμου θα έλεγα.

Και κατά την Αναθεώρηση του Συντάγματος υπήρξε, μειοψηφούσα βέβαια, φωνή κάποιων οι οποίοι ήταν αντίθετοι με τη γενική κατεύθυνση αυτών των ρυθμίσεων. Αυτή την άποψη από ό,τι είδατε σήμερα, εξέφρασε με έντονο ύφος και ο επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μητσοτάκης. Δηλαδή για να μην πολυλογώ, γιατί άραγε τα μέλη της Κυβέρνησης, Υπουργοί και Υφυπουργοί, θα πρέπει να έχουν διαφορετική μεταχείριση ποινική από αυτή που έχει ο απλός πολίτης. Χρησιμοποιώ και εγώ αυτή την έκφραση που κατά κόρον ελέχθη σήμερα εδώ, την έκφραση του απλού πολίτη, για την οποία θα μου επιτρέψετε να διαφωνώ ότι είναι σωστή.

Γιατί θα πρέπει να υπάρχει αυτή η διακριτή μεταχείριση; Ακούσαμε και τον κύριο Υπουργό ότι αυτό γίνεται για την προστασία του πολιτικού κόσμου, της τιμής του πολιτικού κόσμου αλλά και για την ταχεία εκκαθάριση των υποθέσεων που αφορούν πολιτικά πρόσωπα, τουτέστιν Υπουργούς. Βεβαίως θα μπορούσα να πα απλοϊκά ότι εάν κάποιος από τον πολιτικό κόσμο, από τα μέλη της Κυβέρνησης δεν αξίζει η τιμή τους να έχει προστασία, δεν πρέπει να έχει.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δικαιούνται όλοι οι άλλοι ...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Ναι, κύριε Υπουργέ, θα φτάσω και εκεί.

Επίσης, δε νομίζω ότι αυτή η επιδίωξη για ταχεία εκκαθάριση των υποθέσεων αυτών συντελείται με αυτές τις διαφοροποιήσεις που κάνει η συνταγματική διάταξη, όχι ο νόμος.

Και εγώ θα ψηφίσω το νόμο, θα τον ψηφίσει όλο το ΠΑΣΟΚ. Όμως πρέπει να πείσουμε τον κόσμο, να πείσουμε τον απλό πολίτη γιατί ο Υπουργός ή ο Υφυπουργός θα πρέπει να έχει δικαστική μεταχείριση πολυτελή, θα έλεγα, δηλαδή για μια πταισματική παράβαση να δικάζεται από αρεοπαγίτες και συμβούλους επικρατείας, δικαστές κατά τεκμήριο μεγάλης εμπειρίας και ασφαλώς μεγαλύτερης γνώσης από έναν πλημμελειοδίκη ή πταισματοδίκη. Απλός πολίτης είπατε και είναι Υπουργός.

Θα έλεγα κάτι άλλο. Γιατί ο Διοικητής της Τραπεζής της Ελλάδος, βασικός αξιωματούχος της κάθε κυβέρνησης, του κυβερνητικού μηχανισμού, θα μπορεί να παραπέμπεται δι' απευθείας κλήσεως στο ακροατήριο να δικαστεί ενώ ένας Υφυπουργός θα πρέπει να έχει την πολυτελή προδικασία να έρχεται το θέμα στη Βουλή, να υπογράφουν τριάντα Βουλευτές, να συγκροτείται επιτροπή για την άσκηση προανακριτικής εξέτασης, να ξανάρχεται το θέμα στη Βουλή, να ξαναψηφίζει η Βουλή αφού του ασκηθεί ποινική δίωξη, να πηγαίνει μετά στον ανακριτή να γίνεται η κύρια ανάκριση, να υπάρχει το πενταμελές δικαστικό συμβούλιο να αποφασίσει για την παραπομπή ή μη και τέλος να δικάζεται από το Ειδικό Δικαστήριο;

Σε αυτά πρέπει να δώσουμε κάποιες απαντήσεις στον κόσμο για να έχουμε αξιοπιστία, γιατί πράγματι πλανάται μια εντύπωση ότι κοιτάζουμε πάντα να ευλογήσουμε τα γένια μας.

Όσον αφορά την αποθεωτική προθεσμία εξαλείφεται το αξιόποινο της πράξεως του Υπουργού εάν η Βουλή δεν ασκήσει την ποινική δίωξη στη δεύτερη σύνοδο της επόμενης Βουλής από αυτήν κατά την οποία άσκησε τα καθήκοντά του ο Υπουργός. Δεν υπάρχει ακαταδίκτο. Κι εγώ συμφωνώ ως ένα βαθμό. Αλλά εν τίνι μέτρω και σε πολλές περιπτώσεις θα έλεγα ότι υπάρχει γιατί το αν θα ασκηθεί ποινική δίωξη στο συγκεκριμένο Υπουργό που κατηγορείται δεν εξαρτάται στην ουσία από τη βούληση της επόμενης Βουλής αλλά από το αποτέλεσμα των επόμενων εκλογών. Και δεν είναι ασύνηθες το φαινόμενο ένα κόμμα να κερδίζει τις εκλογές, να κάνει Κυβέρνηση και να κερδίζει και τις επόμενες εκλογές. Οπότε το κόμμα που θα έχει την πλειοψηφία στη δεύτερη Βουλή που είχε την Κυβέρνηση στην προηγούμενη Βουλή είναι λίγο απίθανο να ασκήσει ποινική

δίωξη κατά μέλους της κυβερνήσεώς του. Έτσι υπάρχει και το ακαταδίκτο. Και σε αυτό πρέπει να δώσουμε μια απάντηση.

Πρέπει να δώσουμε απάντηση και στο θέμα της μη προφυλάκισης ή της μη βίαιης προσαγωγής του Υπουργού. Γιατί ρωτά ο απλός πολίτης. Επειδή είναι Υπουργός και επιμήθη κάποτε με την ψήφο του ελληνικού λαού μόνο γι' αυτό; Μπορεί όμως να είναι και εξωκοινοβουλευτικός Υπουργός και να έχει τιμηθεί μόνο από τον Πρωθυπουργό που τον διόρισε Υπουργό. Γιατί αυτός να μην προφυλακίζεται;

Το θέμα της ανάκλησης είναι συνταγματική διάταξη. Μπήκε στο άρθρο 86 του Συντάγματος η αναστολή ή η ανάκληση της ασκηθείσας ποινικής δίωξης. Την περίοδο 1993-95 είχαμε την άσκηση δύο ποινικών δίωξεων και μετά την αναστολή. Δηλαδή ήρθε η Βουλή η οποία είναι πολιτικό όργανο να ασκήσει αιτιολογημένα κατά την κρίση της ποινική δίωξη λέγοντας ότι υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις για να πάει ο συγκεκριμένος κατηγορούμενος στο ειδικό δικαστήριο. Τώρα με αυτή τη διάταξη η ίδια Βουλή μετά από ένα χρόνο ή ακόμα και την ημέρα της έκδοσης από το ειδικό δικαστήριο της απόφασης για το συγκεκριμένο αδίκημα και για το συγκεκριμένο κατηγορούμενο μπορεί να έρθει αναιτιολόγητα και να πει ότι αναστέλλει την ποινική δίωξη ή ότι την ανακαλεί χωρίς να έχει υποχρέωση να αιτιολογήσει την απόφασή της. Ποιος Έλληνας πολίτης δε θα πει ότι αυτή η απόφαση της Βουλής δεν ήταν αντικείμενο συναλλαγής μεταξύ των κομμάτων ή αντικείμενο οποιουδήποτε συμβιβασμού;

Και έτσι μετά από ένα χρόνο από προανακρίσεις, ανακρίσεις, βουλευμάτα, πορίσματα έρχεται η Βουλή και λέει την ανακαλώ. Σε όλα αυτά πρέπει να δώσουμε απαντήσεις στον κόσμο. Να ψηφιστεί ο νόμος αλλά πρέπει να δώσουμε στον κόσμο απάντηση γιατί δεν ευλογούμε τα γένια μας με αυτές τις ρυθμίσεις που κάνουμε.

Και επειδή ανεφέρθη το θέμα η μόνη παρατήρηση που κατά κόρο γίνεται από τη Νέα Δημοκρατία είναι για την τύχη των συμμετόχων σε περίπτωση ανάκλησης ή αναστολής της ποινικής δίωξης που έχει ασκηθεί από τη Βουλή.

Η Νέα Δημοκρατία υποστηρίζει ότι πρέπει οι συμμετέχοντες να παραπέμπονται στο φυσικό τους δικαστή στην τακτική διαδικασία και να συνεχίζεται η διαδικασία.

Άκουσα τα κόμματα της Αριστεράς, τον κ. Κουβέλη και τον κ. Σκυλλάκο που υποστήριξαν την άποψη ότι δεν πρέπει να γίνεται αυτή η εξαίρεση και γι' αυτούς να ανακαλείται ή να αναστέλλεται η ποινική δίωξη. Ο σχετικός νόμος που συζητάμε σήμερα προβλέπει τη μέση οδό, δηλαδή η ίδια η Βουλή θα αποφασίσει περί της τύχης των συμμετόχων.

Υπάρχουν ένθεν και ένθεν σοβαρά επιχειρήματα και εγώ θα μείνω στο θέμα της τιμής του πολιτικού κόσμου και πώς πρέπει εμείς να φαινόμεστε αξιοπίστοι. Σκεφθείτε την περίπτωση να έρθει αύριο μια Βουλή με οποιαδήποτε σύνθεση και να αναστείλει την ποινική δίωξη κατά πρώην μέλους της Κυβέρνησης ο οποίος θα είναι ο βασικός αυτουργός του εγκλήματος και να συνεχιστεί η ποινική διαδικασία για ένα απλό συμμετέχο, συνεργό στο οποιοδήποτε αδίκημα. Θα γίνει η δίκη γι' αυτό το συνεργό εκ των πραγμάτων λόγω του ότι συνάπτονται τα δύο θέματα και μπορεί να είναι στο εδώλιο ένας απλός υπάλληλος κάποιου Υπουργείου, αλλά σίγουρα θα περιστρέφεται γύρω από την πορεία και τη θέση του Υπουργού ο οποίος θα έχει απαλλαγεί.

Πιστεύω ότι είναι όνειδος για όλο τον πολιτικό κόσμο να καταδικαστεί ένας απλός συνεργός για μία απλουστάτη πράξη και ο κύριος αυτουργός να μείνει ατιμώρητος.

Είχα και άλλα να πω και άλλα σχετικά με το θέμα αλλά νομίζω ότι εξαντλήθηκε. Θα ψηφίσω όπως είπα το νομοσχέδιο, το θεωρώ αρτιότατο με βάση την ισχύουσα συνταγματική διάταξη. Βέβαια θα δεχθούμε κάποιες επιθέσεις και πρέπει να είμαστε όλοι έτοιμοι να απαντήσουμε σ' αυτές.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Εισερχόμεστε στις δευτερολογίες.

Το λόγο έχει ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ κ. Γκούσκος.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, οφείλω να υπογραμμίσω την πρωτοφανή συναίνεση του Σώματος και μας χαροποιεί όλους όταν το ήθος της πολιτικής και η λογική αυτής συναντώνται σε διατάξεις που όλοι θεωρούμε και ορθές και αναγκαίες. Σηματοδοτεί κάτι; Θα είμαστε όλοι πολλοί ευτυχείς να διαπιστώσουμε κάτι τέτοιο μέσα σ' αυτή την Αίθουσα, που ίσως και να χειμάζεται τα τελευταία χρόνια.

Επιγραμματικά έχω να πω ότι κακώς ελέχθη ότι ατύχησε το άρθρο 86 του Συντάγματος γιατί δήθεν θεσπίζει το ακαταδίωκτο των Υπουργών. Κακώς.

Όχι μόνο διότι σε κανένα κράτος της γης δεν υπάρχει κάτι απολύτως αντίθετο με αυτό το οποίο συμβαίνει στη χώρα μας - και αυτό πρέπει να ακουστεί, γιατί δεν είναι τυχαίο, δεδομένου ότι ο δυτικός κόσμος δε σφάλλει συνολικά- αλλά και διότι στη χώρα μας από τα Συντάγματα της Επιδαύρου ακόμα, αλλά και το Σύνταγμα του 1844 είχε εισαχθεί αυτή η ειδική διαδικασία, όχι για να προστατεύσει τα πρόσωπα, αλλά για να προστατεύσει το κύρος της πολιτικής, της Κυβέρνησης, να προστατεύσει τον πολιτικό από τη συκοφαντία. Και δεν είναι τυχαίο, όπως είπα και στην πρωτολογία μου, ότι διώχθηκαν, διασύρθηκαν μεγάλοι πολιτικοί, τους οποίους ανέφερα, έτσι άνετα, αβρόχοις ποσί. Αυτή λοιπόν είναι η ελληνική ιστορία. Και από αυτά πρέπει ο πολιτικός κόσμος να είναι προφυλαγμένος.

Οι διατάξεις αυτές δεν είναι για να κρίνεται το κυβερνητικό πρόσωπο με μεγαλύτερη επεικεία. Αντίθετα, κρίνεται πιο αυστηρά. Οι προθεσμίες είναι πιο ασφικτικές. Το κυβερνητικό πρόσωπο κρίνεται πιο γρήγορα, πιο βιαστικά και είναι υποχρεωμένο να οργανώσει την άμυνά του και να απαντήσει άμεσα.

Επιπλέον, δεν πρέπει να λησμονάμε ότι η πράξη του κυβερνητικού προσώπου είναι πράξη δημόσια. Εκείνοι λοιπόν οι οποίοι διαμαρτύρονται ότι η παραγραφή είναι πολύ μικρή και ότι θα έπρεπε να υπάρχει η συνήθης παραγραφή -που θυμίζω ότι σε άλλα κακουργήματα είναι δεκαπενταετής και σε άλλα εικοσαετή- λένε ότι το πολιτικό πρόσωπο δε θα πρέπει να ασχοληθεί ξανά με την πολιτική, άπαξ και διατυπωθεί σε βάρος μια κατηγορία, αν ασκηθεί σε βάρος του μια ποινική δίωξη.

Ξεχνάμε πώς ασκείται η ποινική δίωξη; Η ποινική δίωξη -και αυτά θα σταθμίσει και η Βουλή οψέποτε κληθεί να πάρει αυτές τις σοβαρές και λεπτές ταυτόχρονα αποφάσεις- ασκείται με απλές ενδείξεις. Αν, λοιπόν, προς στιγμινή υπάρξουν ενδείξεις σε βάρος κάποιου και ασκηθεί ποινική δίωξη, λένε να έχουμε την απλή παραγραφή, τη χρονική άνεση των δεκαπέντε ή των είκοσι ετών.

Αυτό θέλουμε για τους πολιτικούς που απαρτίζουν μια κυβέρνηση, την όποια κυβέρνηση, όποιας εποχής; Να μην ξαναπολιτευτούν; Με άλλα λόγια, να τους κρατήσουμε αιχμάλωτους μιας κατηγορίας; Να μην μπορέσουν ποτέ να αρθρώσουν αξίοπιστο λόγο πριν από την αμετάκλητη κρίση του δικαστηρίου που θα τους κρίνει στο τέλος; Να διασύρονται και να σύρονται επί δεκαετίες όμηροι των πολιτικών τους αντιπάλων;

Αυτά όμως τα θέματα τα αντιμετώπισε και τα έλυσε η ελληνική πολιτεία από την εποχή του 19ου αιώνα. Και θέλω να υπενθυμίσω ότι ο πρώτος περί ευθύνης Υπουργών νόμος του Χαριλάου Τρικούπη, προέβλεπε όχι μόνο την άσκηση της ποινικής δίωξης στην Α' Σύνοδο της επόμενης βουλευτικής περιόδου, αλλά και την εκδίκαση της κατηγορίας. Επί Τρικούπη! Αμφιβάλλει κανείς ότι εκείνη την εποχή υπήρχε ένας πρωθυπουργός που ήθελε να κρίνονται οι πολιτικοί, που έστρεψε την προσπάθειά του στην κάθαρση της πολιτικής ζωής και που είχε κάθε λόγο να εμφανίσει διάφανη την πολιτική του συμπεριφορά στον ελληνικό λαό του 19ου αιώνα, που είχε δει απaráδεκτα δείγματα δημόσιας γραφής; Και ότι αναγκαιότητα αυτής της πολιτικής συμπεριφοράς ήταν και ο νόμος περί ευθύνης Υπουργών;

Έκτοτε, και επί εκατον τριάντα χρόνια, όλοι οι συνταγματολόγοι, επιφανείς νομικοί και πολιτικοί, όποτε χρειάστηκε, μίλησαν για την αναγκαιότητα να κρίνεται άμεσα η πράξη του Υπουργού, γιατί η πράξη του Υπουργού δεν είναι η πράξη του οποιοδήποτε απλού πολίτη. Και δε θέλω να πω ότι με το συνεχές παραλληλισμό ηχεί στα αυτιά μου ως λαϊκισμός. Η πράξη του Υπουργού χαρακτηρίζει μια πολιτική παράταξη. Και η πολιτική παράταξη δεν μπορεί να είναι αιχμάλωτη, ενδεχόμενα, των

πολιτικών της αντιπάλων. Πρέπει, ό,τι της προσάπτεται να το εκκαθαρίζει γρήγορα η δικαιοσύνη. Αυτό είναι το συμφέρον της πολιτείας και της δικαιοσύνης. Αυτό αξιώνει το κύρος της πολιτικής και των πολιτικών. Άρα, λοιπόν, αυτή η ταχύτητα δε λειτουργεί σίγουρα υπέρ της παραγραφής και του ατιμώρητου των αδικημάτων των Υπουργών, αλλά σε βάρος τους, ενίοτε λόγω του ελάχιστου χρόνου.

Επίσης, θέλω να υπενθυμίσω, διότι ξεχνάμε πολύ γρήγορα την ιστορία της περασμένης δεκαετίας, ότι οι διατάξεις περί προφυλάκισης, κυρία Πρόεδρε, λειτούργησαν σε βάρος των κατηγορηθέντων τότε Υπουργών, διότι αν απλοί πολίτες -και να λεχθεί η αλήθεια- κατηγορούντο γι' αυτά τα αδικήματα, και έχοντες αυτά τα εχέγγυα, γνωστοί, κατοικία, διαμονή, ταυτότητα, πρότερο έντιμο βίο, θα προφυλακίζονταν.

Προφυλακίστηκαν, όμως, Υπουργοί με αυτές τις κατηγορίες και μ' αυτά τα δεδομένα. Είναι, λοιπόν, υπέρ των πολιτικών αυτές οι διατάξεις ή σε βάρος τους; Θα παραβλέψουμε ότι η δημοσιότητα η οποία κονιορτοποιεί τα πάντα και η κοινή γνώμη, η οποία αξιώνει άμεση κρίση είναι μεγέθη τα οποία δεν μπορεί κανείς να παραβλέψει και πρέπει να δοθεί σ' αυτούς η απάντησή;

Μιλάμε για τη διετή αποσβεστική προθεσμία. Μα τότε, έως πότε πρέπει να μένει με ερωτηματικό η πράξη του Υπουργού; Λησμονάμε ότι η πράξη του Υπουργού είναι δημόσια πράξη; Δεν είναι οποιαδήποτε πράξη η οποία μπορεί να αναφανεί σε πέντε ή σε δέκα χρόνια, γι' αυτό άλλωστε και τα κακουργήματα παραγράφονται μετά από δεκαπέντε ή είκοσι χρόνια. Η πράξη των Υπουργών είναι δημόσια. Εκδηλώνεται στον εξωτερικό κόσμο, είναι γνωστή τοις πάσι. Άρα, λοιπόν, όταν έχουμε μια γνωστή πολιτική πράξη, τα δύο χρόνια που απαιτούνται της επόμενης βουλευτικής περιόδου -διότι μπορεί κάλλιστα τα δύο χρόνια να είναι έξι, -αν διαπραχθεί η πράξη την Α' Σύνοδο της βουλευτικής περιόδου, (γιατί δε θα διωχθεί και από τη δική του κυβερνητική παράταξη ο Υπουργός ο οποίος υπέπεσε σε ένα σοβαρό αδίκημα;) τα δύο χρόνια, λοιπόν, μπορεί να είναι και έξι, αλλά, εν πάση περιπτώσει, τα δύο χρόνια για τους πολιτικούς αντιπάλους που έχουν κερδίσει στις ενδιάμεσες εκλογές είναι υπερεπαρκής χρόνος γιατί οι πράξεις είναι γνωστές και οι βουλευτές μπορούν στα δύο χρόνια να αποτυπωθούν και οι πράξεις να διωχθούν.

Είναι λάθος αυτό το οποίο ο κ. Πολύδωρας -και καταλήγω- σήγχεσε προηγουμένως στην ομιλία του -και λυτάμια που μιλώ από τον του ιδίου- σχετικά με τη δίωξη των συμμετόχων, επείκεινα και με την ανάκληση και έναντι των συμμετόχων. Οι συμμετόχοι ακολουθούν τη δική τους μοίρα. Υπάρχει η αυτοτέλεια στο νομοσχέδιο που ο κ. Πολύδωρας επί λέξει αναζήτησε. Υπάρχει διότι ο συμμετόχος και ερευνάται και ανακρίνεται και ακολουθεί την πορεία του με ρητή διάταξη του συζητούμενου νομοσχεδίου ενώ για τον Υπουργό και μόνο επιλαμβάνεται η Βουλή και ισχύουν όλα τα παραπάνω, μόνο που στην κοινή δικαιοσύνη δεν ερευνάται και δεν κρίνεται και δεν διώκεται ως συμμετόχος αλλά ως κάποιος που ενδεχομένως διέπραξε όποιο αδίκημα. Δεν μπορεί να τον κρίνει η κοινή δικαιοσύνη ως συμμετόχο. Τον κρίνει όμως ανεμπόδιστα ως κατηγορούμενο και ακολουθεί το δικό του δρόμο.

Όσον αφορά τώρα την ανάκληση της δίωξης και εμένα με απασχόλησαν αυτά τα οποία είπε ο κ. Ακριβάκης και άλλοι καλοί συνάδελφοι. Και προς στιγμή είχα την άποψη ότι πρέπει να ακολουθήσει ο συμμετόχος την πορεία του πολιτικού προσώπου. Γιατί όσον αφορά την αναστολή -πρέπει να το διευκρινίσουμε- η μοίρα είναι κοινή: Αναστέλλεται για το πολιτικό πρόσωπο, αναστέλλεται και για το συμμετόχο. Το ζήτημα είναι για την ανάκληση.

Προς στιγμή λοιπόν είχα προσχωρήσει στην επιτροπή στην άποψη πως ό,τι γίνει για το πολιτικό πρόσωπο πρέπει για λόγους πολιτικού θάρρους, ευθύτητας και εντιμότητας να γίνει και για το συμμετόχο. Όμως, μπορεί να υπάρξουν περιπτώσεις όπου το πολιτικό πρόσωπο να είναι ηθικός αυτουργός και ο απλός πολίτης, ο συμμετόχος, απλός συνεργός, εμένα μου είναι αδύνατον να σκεφθώ ότι μία Βουλή θα αποφασίσει να ανακαλέσει ως προς τον ηθικό αυτουργό ή προς το αυτουργό πολι-

τικό πρόσωπο, αλλά θα αφήσει στη μοίρα του τον απλό πολίτη. Δε δέχομαι ότι η ελληνική Βουλή μπορεί να πάρει τέτοια απόφαση. Υπάρχει αντίστροφη πιθανότητα, να είναι το πολιτικό πρόσωπο απλός πολίτης και ο συμμετέχων, ο αυτοργός ή ο ηθικός αυτοργός. Ως εκ τούτου, λοιπόν, η Βουλή θα σταθμίσει εάν πρέπει να κρίνει έτσι ή αλλιώς για τα πρόσωπα.

Και τέλος, μην ξεχνάμε ότι μπορεί η Βουλή για λόγους πολιτικούς να κρίνει ότι μια πράξη δεν πρέπει να δικαστεί. Εάν κρίνει ότι η πράξη δεν πρέπει να δικαστεί, τότε η απόφασή της θα συμπαράσχει υποχρεωτικά και τους συμμετέχοντες διότι στο πρόσωπό τους δεν θα θέλει απλά να γίνει δημόσια κάτι που ενδεχομένως θα βλάψει το δημόσιο συμφέρον. Αυτή είναι η σύλληψη του νομοθέτη και θεωρώ πραγματικά ότι τέμνει ορθά το κρίσιμο αυτό ζήτημα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ανα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο για να δευτερολογήσει.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ σε έξι σημεία πολύ σύντομα. Περισσότερο μπορούμε να πούμε επί των άρθρων αύριο. Όμως, θεωρώ ότι ο κύριος Υπουργός καλό είναι να ξέρει από σήμερα ορισμένα θέματα που θέτει η Αξιωματική Αντιπολίτευση έτσι, ώστε να μπορεί αύριο να έρθει περισσότερο έτοιμος στα άρθρα επί των οποίων υπάρχουν ορισμένες αντιρρήσεις.

Η πρώτη μου παρατήρηση, βεβαίως, είναι πολύ γενικότερη. Άκουσα την άποψη σχετικά με το γεγονός ότι το άρθρο 86 του Συντάγματος δε θα χρειαζόταν να πάρει τη μορφή που έχει. Το άρθρο 86 ισχύει ως άρθρο του Συντάγματος. Είναι μάταιο να συζητάμε για ένα άρθρο το οποίο ούτως ή άλλως έχει ψηφισθεί και ισχύει ως συνταγματική διάταξη. Χωρίς να είμαι φανατικός των πλειοψηφιών, διερωτώμαι πώς είναι δυνατόν να κάνουμε αυτήν τη συζήτηση σήμερα, όταν το άρθρο αυτό όχι μόνο αναθεωρήθηκε, αλλά αναθεωρήθηκε με μία πρωτοφανή πλειοψηφία –το τονίζω αυτό– διακοσίων εξήντα οκτώ συναδέλφων. Αυτό δεν σημαίνει, βέβαια, το αλάθητο. Όμως, σημαίνει ότι εξέφραζε τη συντριπτική πλειοψηφία των συναδέλφων.

Πέραν τούτου, όμως, προς εκείνους οι οποίοι θεωρούν ότι είναι δυνατόν τα μέλη της κυβέρνησης και οι υφυπουργοί να δικάζονται από τα κοινά δικαστήρια -παραδείγματος χάρι από το Πλημμελειοδικείο ή άλλο δικαστήριο ανάλογα με τη βαρύτητα του εγκλήματος- επί της ουσίας θα ήθελα να πω πολύ απλά το εξής:

Ο λόγος για τον οποίο επελέγη το Ειδικό Δικαστήριο είναι ανάλογος με εκείνον τον οποίο συζητήσαμε, όταν μιλούσαμε εδώ για το επαγγελματικό ασυμβίβαστο. Θυμάμαι πολλούς συναδέλφους που είχαν πει: «Πώς είναι δυνατόν να εμφανίζεται ένας Βουλευτής ενώπιον δικαστηρίων, να ασκεί το επάγγελμά του και να μη θεωρείται ότι με αυτό τον τρόπο επηρεάζεται το δικαστήριο;» Δεν είναι σωστό λοιπόν να πούμε, με την αυτή λογική, πως η ιδιότητα ενός Υπουργού μπορεί να ασκήσει επιρροή και ότι αυτό το πράγμα προϋποθέτει δικαστές στους οποίους καμιά πολιτική ιδιότητα δεν μπορεί να ασκήσει τέτοια επιρροή. Γιατί όντας ανώτατοι δικαστές σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να επηρεασθούν από οτιδήποτε άλλο.

Εκτός δε τούτου, για να λύσω την απορία του κ. Ακριβάκη, ο οποίος είπε «μα, παραπέμπεται και δικάζεται ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, ενώ δεν ισχύει το ίδιο για έναν υπουργό, ο οποίος δεν είναι και βουλευτής», θα πω το εξής: Μα, η διαφορά –και είναι ουσιαστικά– έγκειται στο ότι ένα μέλος της Κυβέρνησης, ένας υφυπουργός είτε είναι είτε όχι Βουλευτής, απολαύει της εμπιστοσύνης της Βουλής και θωρακίζεται με τη νομιμοποίηση της Βουλής. Αυτό και όχι η εκλογή του ως Βουλευτή είναι που δικαιολογεί την παραπομπή με βάση τις διατάξεις του άρθρου 86 του Συντάγματος. Γιατί αλλιώς θα μιλούσαμε για τις διατάξεις περί άρσης της ασυλίας των Βουλευτών, που ξέρουμε τι σημαίνουν.

Το γεγονός ότι υπάρχει ειδική διαδικασία για τα μέλη της Κυβέρνησης και τους υφυπουργούς στηρίζεται στο ότι αυτοί ενεργούν, όταν ενεργούν, ως μέλη της Κυβέρνησης, έχοντας την εμπιστοσύνη της Βουλής, η οποία είναι και η μόνη που μπο-

ρεί, σε τελική ανάλυση, ν' αξιολογήσει την πολιτική και ποινική συμπεριφορά. Είναι απόλυτα συνεπής η διάταξη του άρθρου 86 του Συντάγματος με την ίδια τη λογική του Κοινοβουλευτικού Πολιτεύματος και την εμπιστοσύνη, την οποία παρέχει η Βουλή προς την Κυβέρνηση. Αυτό ακριβώς σηματοδοτεί το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των κρατών, τα οποία έχουν κοινοβουλευτικό πολίτευμα έχει αντίστοιχες διατάξεις. Θεωρώ, λοιπόν, ότι όχι μόνο η πλειοψηφία των διακοσίων εξήντα οκτώ συναδέλφων –πρωτοφανής!– δικαιολογεί το άρθρο αυτό αλλά ιδίως η ουσία του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος, η προϊστορία και η διεθνής εμπειρία που υπάρχει.

Το δεύτερο ζήτημα στο οποίο μένω είναι αυτό που ελέγχω σχετικά με τη δυνατότητα –ή τον κίνδυνο– να υπάρχει ενός είδους αλληλοεπικάλυψη μεταξύ Κανονισμού της Βουλής και νόμου. Τον κίνδυνο τον ξέρουμε. Είπαμε ποια είναι η λύση. Είπαμε ότι η δήλωση που έκανε ο Υπουργός είναι επαρκής.

Μα, σε τελική ανάλυση, κύριοι συνάδελφοι, θέλω να τονίσω τούτο: Ποιος είναι αρμόδιος να κρίνει τι είναι εκείνο το οποίο εμπίπτει στο πεδίο του νόμου και του Κανονισμού της Βουλής; Σας διαβεβαιώ ότι δεν είμαστε ούτε καν εμείς. Αυθεντική ερμηνεία σε ό,τι αφορά την εφαρμογή του νόμου με τα θέματα αυτά δεν μπορεί να υπάρξει. Το δικαστήριο θα το κρίνει. Και αν, λοιπόν, στην περίπτωση αυτή έχουμε την αλληλοεπικάλυψη, υπάρχει δικαστική οδός, η οποία θα κρίνει το σχετικό ζήτημα και θα κάμει τη σχετική διαφορά. Κίνδυνος, λοιπόν, δεν υπάρχει.

Σέβομαι την άποψη του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής. Δεν την συμμερίζομαι απολύτως, ιδίως μετά τη δήλωση που έκανε ο Υπουργός. Σας τονίζω ότι είναι λίγες οι επίμαχες περιπτώσεις που συναντώ στο πλαίσιο αυτού του νόμου. Από και πέρα, οι υπόλοιπες τέσσερις παρατηρήσεις μου αφορούν τέσσερα επί μέρους άρθρα.

Η πρώτη αφορά το άρθρο 3. Θεωρώ λάθος, κύριε Υπουργέ, την εμμονή στο θέμα της εξάλειψης του αξιοποίνου. Το όλο ζήτημα είναι ότι επέλεξε ο συντακτικός νομοθέτης –αναθεωρητικός στην περίπτωση αυτή, γιατί μιλάμε για την αναθεωρημένη μορφή του άρθρου 86– την έννοια της αποσβεστικής προθεσμίας. Όλοι γνωρίζουμε τι σημαίνει αποσβεστική προθεσμία. Σοφά, κατά την εκτίμησή μου, το Σύνταγμα επέλεξε να μιλήσει για την αποσβεστική προθεσμία εντός της οποίας η Βουλή ασκεί την αρμοδιότητά της. Δεν ασκεί το δικαίωμά της, γιατί δεν πρόκειται περί δικαίωματος. Περί αρμοδιότητας πρόκειται. Δεν κατάλαβα εγώ γιατί στο άρθρο 3, στην τελευταία παράγραφο, αντί να ακολουθήσουμε τη διατύπωση που προτείνεται, δεν ακολουθούμε την ίδια τη διατύπωση του Συντάγματος.

Είναι πολύ απλό. Αν την ακολουθήσουμε κατά λέξη, σας διαβεβαιώ ότι ούτε προσθέτουμε ούτε αφαιρούμε κάτι.

Αντιθέτως, αν ακολουθήσουμε την έννοια της εξάλειψης του αξιοποίνου, δημιουργούνται οι εντυπώσεις, που τόσο συνάδελφοι και, κυρίως, η κ. Μπενάκη εξέθεσαν. Και που θεωρώ ότι δογματικά υπάρχει σημαντικό πρόβλημα.

Δεν είμαι ποινικολόγος, αλλά δε νομίζω ότι προσθέτουμε τίποτε, παρεκκλίνοντας από την διατύπωση, την οποία έχει το Σύνταγμα. Νομίζω ότι η Επιτροπή υπερέβαλε εαυτήν σε ευσυνειδησία.

Ακολουθήστε, λοιπόν, τη διατύπωση, την οποία έχει το άρθρο του Συντάγματος, μιλώντας για την προθεσμία μέσα στην οποία μπορεί να ασκήσει την αρμοδιότητά της η Βουλή σε ό,τι αφορά την άσκηση δίωξης.

Η δεύτερη παρατήρησή μου είναι εκείνη, η οποία αφορά το άρθρο 7 για τους συμμετέχοντες. Θα πω στον κύριο Υπουργό και προς τους κύριους συναδέλφους ότι (ισα-ισα) η άποψη, που ακολουθεί το κείμενο του νόμου, είναι εκείνη που δημιουργεί τεράστιο πρόβλημα ανισότητας. Να, γιατί. Δε δεχόμαστε ότι υπάρχει ανισότητα, όταν η Βουλή είτε αποφασίζει να μην ασκηθεί ποινική δίωξη, γιατί είναι προφανώς αβάσιμες οι κατηγορίες. Σε αυτή την περίπτωση λέμε ότι, όταν παίρνει αυτή την απόφαση για τους δικούς της λόγους, που μπορεί να μην είναι αμιγώς νομικοί λόγοι, τότε ο συμμετέχων είναι δυνατόν να ακολουθήσει –και πρέπει να ακολουθήσει– τη δική του οδό.

Σε αυτή την περίπτωση δε θεωρούμε ότι υπάρχει πρόβλημα ισοτήτων. Με την ίδια λογική όμως θα πρέπει να υπάρχει. Ελάτε,

όμως, να δείτε τι λέμε. Μιλάμε για την ανάκληση της ποινικής δίωξης, δηλαδή π.χ. της παραπομπής.

Κύριε Υπουργέ, αν μιλάμε για την ανάκληση νομικά, αλλά και πολιτικά αναγόμεστε στην περίπτωση, κατά την οποία βρισκόμαστε σε κατάσταση που δεν έχει ασκηθεί καν η δίωξη. Σε αυτή την περίπτωση δεν πρέπει να έχουμε την ίδια ακριβώς μεταχείριση που έχει ο συμμετοχός, όταν δεν ασκήθηκε ποινική δίωξη κατά του μέλους της Κυβέρνησης; Το ίδιο πράγμα είναι. Γιατί στην μια περίπτωση διακινδυνεύουμε την ανισότητα και στην άλλη όχι;

Η ανάκληση, ακόμα και νομικά, σημαίνει πως στο νομικό κόσμο δεν υπάρχει αυτή η κατάσταση. Αναγόμεστε σε προγενέστερο στάδιο. Και, δογματικά και πολιτικά, από πλευράς ποινικού δικαίου, θα πρέπει να αναχθούμε σε εκείνη την περίοδο. Από τη στιγμή που επιλέγουμε τη δυνατότητα του συμμετοχού που δεν αποφεύγει την ποινική τιμωρία, τότε από εκεί και πέρα θα πρέπει να πάμε μέχρι το τέλος.

Επίσης, σε ό,τι αφορά το δικαστικό συμβούλιο θα πω κάτι, που δεν το έθεσα στην πρωτολογία μου, αλλά το θέτω τώρα. Είναι ορθή η παρατήρηση, την οποία κάνει το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής, και θα σας πω γιατί. Αναφέρομαι στην παρατήρηση, σύμφωνα με την οποία πρέπει πρώτα να κληρωθεί το Ειδικό Δικαστήριο και κατόπιν το δικαστικό συμβούλιο. Θα σας πω το γιατί. Η Επιτροπή, που σας το πρότεινε, έχει παρασυρθεί. Ξέρετε, γιατί παρασύρθηκε; Η Επιτροπή παρασύρθηκε από τη διάταξη εκείνη, που λέει ότι το Ειδικό Δικαστήριο κληρώνεται, αφού έχει ασκηθεί η ποινική δίωξη. Λέει, λοιπόν, η Επιτροπή, που σας πρότεινε τη σχετική ρύθμιση, τότε κατά τη γνώμη της ασκείται η ποινική δίωξη; Όταν υπάρχει παραπεμπτικό βούλευμα του Συμβουλίου. Άρα προϋποτίθεται ότι υπάρχει Συμβούλιο. Επομένως, αφού υπάρχει Συμβούλιο, αυτό θα κληρώνεται πρώτα και μετά το δικαστήριο. Είναι λάθος. Είναι λάθος από δύο διαφορετικές διατάξεις του άρθρου 86 του Συντάγματος.

Πρώτον, κοιτάξτε τη ρύθμιση του Συντάγματος, που λέει για το Δικαστικό Συμβούλιο. Λέει ότι «στο πλαίσιο του Ειδικού Δικαστηρίου λειτουργεί Δικαστικό Συμβούλιο». Προϋποθέτει ότι υπάρχει το Δικαστήριο και ότι στο πλαίσιο αυτού λειτουργεί το Συμβούλιο.

Δεύτερον, όταν το Σύνταγμα λέει «μετά την άσκηση δίωξης» εννοεί την έννοια της άσκησης δίωξης σε σχέση με την πρώτη γραμμή του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 86. Κοιτάξτε τι λέει. Λέει εκεί τότε ασκείται δίωξη. Δίωξη θεωρείται η πράξη της Βουλής, η οποία αποδέχεται την απόφαση της Επιτροπής που κάνει την προκαταρκτική εξέταση. Αυτήν την ορολογία χρησιμοποιεί το Σύνταγμα. Επειδή το Σύνταγμα έχει τη δική του ενότητα και όχι την ενότητα της Επιτροπής, την ποινική δίωξη την εννοεί έτσι.

Λέει, λοιπόν, ότι ως ποινική δίωξη θεωρεί τη δεύτερη απόφαση. Όχι εκείνη που συνιστά την επιτροπή προκαταρκτικής εξέτασης, αλλά εκείνη που αποδέχεται το πόρισμα και, άρα, ασκεί τη δίωξη. Μετά από αυτή, συγκροτείται το Ειδικό Δικαστήριο. Και στο πλαίσιο αυτού λειτουργεί το Δικαστικό Συμβούλιο. Είναι πάρα πολύ λογικό.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι πρέπει να το δείτε με ησυχία μέσα από τα Πρακτικά. Κοιτάξτε αυτό που σας λέω και τη διατύπωση του τι σημαίνει άσκηση δίωξης, κατά την έννοια του άρθρου 86, που δεν είναι η έννοια του παραπεμπτικού βουλεύματος του Συμβουλίου από το οποίο παρασύρθηκε η επιτροπή. Γιατί υπάρχουν δύο δίωξεις. Υπάρχει η δίωξη, κατά την έννοια του Συντάγματος, και η άσκηση δίωξης, όπως ακριβώς προκύπτει μέσα από το παραπεμπτικό βούλευμα, που είναι πολύ διαφορετικό. Γιατί είναι η δεύτερη φάση άσκησης δίωξης. Είναι εκείνη που παραπέμπει τον κατηγορούμενο στο ακροατήριο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Δεν είναι δίωξη αυτή, αλλά παραπομπή.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Θα μου επιτρέψετε να πω τότε ότι ακόμη περισσότερο, κύριε Γκούσκο, έρχεστε στο επιχείρημά μου. Γιατί η έννοια της άσκησης δίωξης, όπως την εννοεί το Σύνταγμα, είναι η πρώτη. Δηλαδή αυτή η οποία παίρνει την απόφαση. Άρα, λοιπόν, ορθώς λέει η Επιστημονική Υπη-

ρεσία ότι το Συμβούλιο συγκροτείται μετά το δικαστήριο. Εγώ αυτό πιστεύω.

Τελευταία μου παρατήρηση. Σας το είπα και στην Επιτροπή, είναι ελλιπής η διάταξη του άρθρου 19 για την επανάληψη της διαδικασίας. Ορθή η ρύθμιση σχετικά με το να υπάρχει το ένδικο μέσο της επανάληψης της διαδικασίας. Είναι ελλιπής όμως γιατί δεν ορίζει κάποιο όργανο, το οποίο να προετοιμάζει και να ενημερώνει τη Βουλή, η οποία θα ψηφίσει για το αν θα πρέπει να γίνει η επανάληψη της διαδικασίας. Το είπαμε και στην Επιτροπή, πρέπει να υπάρξει ένα είδος δικαστικού συμβουλίου, μιας επιτροπής μέσα από τη Βουλή. Αυτό όμως είναι θέμα Κανονισμού της Βουλής, θα μπορούσε όμως να είναι κάτι σαν δικαστικό συμβούλιο, που να προετοιμάσει, να δώσει στη Βουλή, ένα έτοιμο υλικό. Γιατί Βουλή χωρίς έτοιμο υλικό, το οποίο να αξιολογεί τα νέα πραγματικά γεγονότα, δεν μπορεί να αποφανθεί...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τις αναδιατυπώσεις τις είδατε;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όλες όχι, κύριε Υπουργέ, γιατί μόλις τις πήρα. Οφείλω να το ομολογήσω. Θα το δω και να πάρω πίσω την παρατήρηση που έκανα. Γιατί μέσα στον ορμαγδό διαφόρων πραγμάτων της σημερινής βραδιάς, στο πλαίσιο της Βουλής, δεν έχω ενημερωθεί απολύτως σχετικά με όλες τις διατυπώσεις, τις οποίες έχουμε. Εάν καλύπτει αυτό το πράγμα, τότε από εκεί και πέρα δεν ισχύει η τελευταία παρατήρηση.

Επειδή το άρθρο 19 θα το δούμε αύριο κατά τη συζήτηση επί των άρθρων, θα συζητήσουμε γι' αυτό.

Ευχαριστώ για την ανοχή σας, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Σπυριούνης έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, δεν μπορώ, ερεθιζόμενος από όσα διαδραματίστηκαν για το ασυμβίβαστο, να μην τονίσω πως βλέπουμε ότι η καθιέρωση του ασυμβίβαστου στερείται αντικειμένου, κατά ένα λόγο, γιατί δεν είδα καμία βελτίωση της Βουλής με την έννοια της απρόσκοπτης επιτέλεσης των βουλευτικών καθηκόντων.

Δεύτερον, κυρία Πρόεδρε, αδικούν πολύ τη σοβαρότητα του νομοσχεδίου τα χασκοντα έδρανα.

Έρχομαι τώρα στο νομοσχέδιο. Σημειώνω κι εγώ με τη σειρά μου ότι πάντοτε προσπαθώ να επιτελώ τα βουλευτικά μου καθήκοντα με βάση τη συνειδησή μου, κύριε Υπουργέ, και με ένα πνεύμα κεκτημένης ταχύτητας προς την αξία της συναίνεσης, που πηγάζει από την ηπιότητα που επιβάλλει το δημοκρατικό πολίτευμα και από την ανάγκη της σύνθεσης, που επιτυγχάνεται όταν διακατεχόμαστε από ένα πνεύμα υιοθέτησης, τουλάχιστον, των αυτονόητων.

Είναι προς τιμήν του Κοινοβουλίου σήμερα αυτό το συνδυακό πνεύμα, που δικαιώνει και τη σοβαρότητα του νομοσχεδίου, που αναφέρεται στην απονομή της δικαιοσύνης του πολιτικού κόσμου. Νομίζω ότι τιμά το Κοινοβούλιο.

Θυμάμαι σχετικά, όταν πρωτοεισήλθα στη Βουλή το Νοέμβριο του 1989, κύριοι συνάδελφοι, εδώ ήταν αρένα. Πρέπει να πω, κυρία Πρόεδρε, για να είμαι δίκαιος, ότι η εικόνα της Νέας Δημοκρατίας σαν Αντιπολίτευση είναι πολύ καλύτερη από την εικόνα του δικού μας κόμματος στην αντιπολίτευση το 1990-1993. Και το λέω αυτό, όχι μόνο για τη δικαιοσύνη, κύριε Υπουργέ, των πραγμάτων.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αυτό γίνεται σε δικά μου νομοσχέδια, γιατί όπως άκουσα, είναι άρτια.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Όχι, γίνεται και σε άλλα νομοσχέδια βεβαίως. Είμαι σχεδόν βλακωδώς παρών, κύριε Υπουργέ, στο Κοινοβούλιο τις περισσότερες φορές, συγχωρέστε την αυτοκαταδίκη μου.

Θέλω να πω, κύριε Υπουργέ, ότι τότε αναμφισβητήτως ήταν άλλες οι εποχές. Τότε μέσα στην αντιμάχη της εποχής χανόταν και η ποιότητα, χανόταν και η ήρεμη αντιμετώπιση των πραγμάτων και αναμφισβητήτως έχουμε και τα βήματα που κάνει η συνείδηση της δημοκρατίας στην πατρίδα μας.

Η ισότητα διαφοροποιείται, παραβιάζεται με τις προνομιακές, να τις χαρακτηρίσω και εγώ, διατάξεις που προβλέπει υπέρ του Υπουργού το νομοσχέδιο και το Σύνταγμα. Πιστεύω όχι, γιατί

δεν μπορεί να μην εκληφθεί σαν ουσιώδης παράγοντας ότι υπάρχει ειδική κατηγορία, ειδική ατμόσφαιρα, της οποίας υπέρτατο αγαθό, πέραν από τη δικαιοσύνη, είναι και η ηρεμία του πολιτικού κλίματος στην πατρίδα μας και το ξεκαθάρισμα αμέσως της ενοχής ή μη ενός πολιτικού προσώπου, που αντανακλά ευρύτερα και απογοητεύει το λαό.

Πιστεύω ότι αυτό το συναινετικό κλίμα ο κύριος Υπουργός θα το αξιολογήσει εκτιμώντας και αξιολογώντας τις σχετικές προτάσεις που έγιναν. Η ανάκληση είναι γενικό αίτημα. Η αξιολόγηση που προβλέπει το άρθρο 4 στην παράγραφο 4, από τον ενεργούντα την έρευνα, την ανάκριση και τη διαδικασία, καλώς δεν επιτρέπεται. Αρμόδια είναι μόνο η Βουλή Πιστεύω ότι δικαιώνει την αποκλειστική αρμοδιότητα της Βουλής.

Επαναλαμβάνω ότι ψηφίζω επί της αρχής το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Θέλει κάποιος συνάδελφος να λάβει το λόγο; Κανείς.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Ποινική ευθύνη των Υπουργών» και ερωτάται το Σώμα αν γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ομοφώνως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Ποινική ευθύνη των Υπουργών» γίνεται δεκτό επί της αρχής ομοφώνως.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της 4ης Φεβρουαρίου 2003 και ερωτάται το Σώμα αν επικυρώνεται.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς τα Πρακτικά της 4ης Φεβρουαρίου 2003 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 22.53' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Τετάρτη 19 Φεβρουαρίου 2003 και ώρα 18.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος, νομοθετική εργασία: συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Ποινική ευθύνη των Υπουργών», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

